

AKADEMSKI LIST

ISSN 3043-7504 [TISAK]
ISSN 3044-2044 [ONLINE]

Novine Sveučilišta u Zagrebu

Prosinac 2024. | Broj 9

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU U SREDIŠTU OBILJEŽAVANJA 25. godina EUSA-e

VIJESTI

Dan sveučilišne knjige	Sveučilišni dan kvalitete	Sveučilište u Zagrebu u znaku akademske izvrsnosti: Obilježeni Dâni fakultéta
6	2	11

QS World University Rankings

QS World University Rankings:
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TREĆI PUT ZAREDOM
PROGLAŠENO
NAJODRŽIVIJIM
U HRVATSKOJ
I OKRUŽJU

STR. **2**

PROF. DR. SC. HRVOJE TKALČIĆ
103. POČASNI DOKTOR
SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

STR. **3**

BRUCOŠI
RUDARSKO-
GEOLOŠKO-NAFTNOGA
FAKULTETA PRIMLJENI
U ČASNI RUDARSKI
STALEŽ

STR. **23**

QS World University Rankings: Sustainability 2025

Sveučilište u Zagrebu treći put zaredom proglašeno **najodrživijim** u Hrvatskoj i okružju.

PIŠE: **Milan Matić**, Sveučilište u Zagrebu

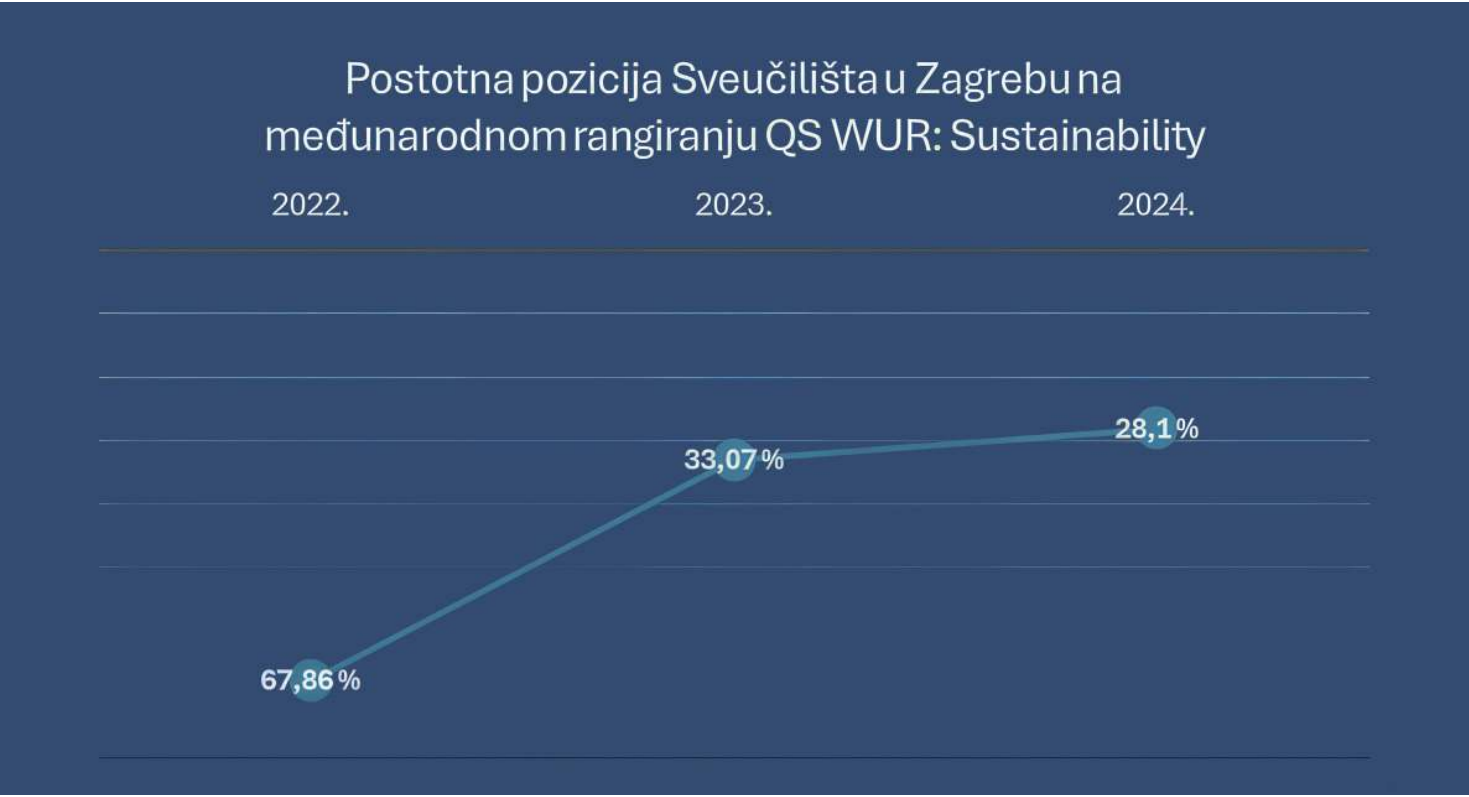
Treću godinu zaredom Sveučilište u Zagrebu proglašeno je najodrživijim sveučilištem u Republici Hrvatskoj te se nalazi na 492. mjestu od ukupno 1751 svjetskoga sveučilišta iz 107 država na ovogodišnjoj rang-ljestvici *QS World University Rankings: Sustainability 2025*. Također, Sveučilište u Zagrebu nalazi se na 218. mjestu od ukupno 563 europska sveučilišta na ovoj ljestvici poretka.

Riječ je o međunarodnom rangiranju koje od 2022. godine objavljuje Quacquarelli Symonds, analitička tvrtka za visoko obrazovanje. Temeljni je cilj toga međunarodnoga rangiranja analizirati koliko se uspješno svjetska sveučilišta prilagođuju i usklađuju s 17 ciljeva održivoga razvoja koje je u sklopu *Agende 2030*. rezolucijom usvojila Generalna skupština Ujedinjenih naroda 2015. godine. Ovo je najbolji rezultat Sveučilišta u Zagrebu dosad kada se u obzir uzme ukupan broj rangiranih sveučilišta. Naime, 2022. godine Sveučilište u Zagrebu nalazilo se unutar 68. percentila rang-ljestvice, 2023. unutar 34. percentila, a ove je godine unutar 29. percentila ukupne rang-ljestvice. Prvih pet najbolje rangiranih svjetskih sveučilišta su Toronto, ETH Zürich, Lund, California Berkeley (UCB) i UCL London.

Osim Sveučilišta u Zagrebu, i ove su godine rangirana još dva hrvatska sveučilišta: Sveučilište u Splitu, koje se nalazi na 893. mjestu (prošle godine u kategoriji od 841. do 860. mjesta), i Sveučilište u Rijeci, koje se nalazi u kategoriji od 981. do 990. mjesta (prošle godine u kategoriji od 941. do 960. mjesta).

Sveučilište u Zagrebu i ove je godine ostvarilo bolji rang od sveučilišta u okružju, pa se tako, primjerice, Sveučilište u Ljubljani nalazi na 634. mjestu, Sveučilište u Beogradu na 683. mjestu, Sveučilište u Mariboru na 733. mjestu, a Sveučilište u Novom Sadu u kategoriji od 1351. do 1400. mjesta.

Da bi se sveučilište našlo na ovoj ljestvici poretka, tri su preduvjeta: 1) mjesto na QS-ovim ljestvicama, posebice na ljestvici QS World University Rankings, 2) predanost ublažavanju klimatske krize koje se očituje u sveučilišnoj politici ili sveučilišnim strateškim dokumentima te 3) dokaz o istraživačkoj kulturi usklađenoj s

Graf 1: Prikaz postotne pozicije Sveučilišta u Zagrebu na međunarodnom rangiranju QS World University Rankings: Sustainability 2025 s obzirom na ukupan broj rangiranih sveučilišta

SVEUČILIŠTE	RANG
Sveučilište u Zagrebu	492. mjesto
Sveučilište u Ljubljani	634. mjesto
Sveučilište u Beogradu	683. mjesto
Sveučilište u Mariboru	733. mjesto
Sveučilište u Splitu	893. mjesto
Sveučilište u Rijeci	981. – 990. mjesto
Sveučilište u Novom Sadu	1351. – 1400. mjesto

Tablica 1: **Poredak sveučilišta u okružju** na međunarodnom rangiranju QS World University Rankings: Sustainability 2025

ciljevima UN-ova održivoga razvoja, odnosno dovoljan broj istraživačkih radova o održivosti.

Ukupnu ocjenu čini zbroj devet različitih težinski diferenciranih pokazatelja koji su raspoređeni unutar triju kategorija: a) *Utjecaj na okoliš*, b) *Utjecaj na društvo* i c) *Upravljanje*.

Kategoriju *Utjecaj na okoliš* sačinjavaju tri potkategorije: 1. *Obrazovanje o okolišu* (17 % ukupne ocjene), 2. *Istraživanje okoliša* (13 % ocjene) i 3. *Održivost okoliša* (15 % ocjene).

Kategorija *Utjecaj na društvo* sadržava pet potkategorija: 1. *Zapošljivost*

i *ishodi obrazovanja* (11 % ocjene), 2. *Jednakost* (12 %), 3. *Zdravlje i dobrobit* (5 % ocjene), 4. *Utjecaj obrazovanja* (7 %) i 5. *Razmjena znanja* (10 % ukupne ocjene).

Kategorija *Upravljanje* mjeri kvalitetu upravljanja sveučilištem te donosi 10 % ukupne ocjene.

Upravo je u kategoriji *Upravljanje* Sveučilište u Zagrebu postiglo najbolji rang, plasirajući se na 273. mjesto od ukupno 1751 sveučilišta, s 86,3 boda od mogućih 100. U kategoriji *Utjecaj na društvo* nalazi se na 514. mjestu s 68 bodova, a u kategoriji *Utjecaj na okoliš* na 595. mjestu s 49,9 bodova.

Što se tiče ranga u potkategorijama, rezultati su sljedeći: *Razmjena znanja* – 310. mjesto (82,3 boda); *Obrazovanje o okolišu* – 327. mjesto (67,7 bodova); *Utjecaj obrazovanja* – 458. mjesto (72 boda); *Istraživanje okoliša* – 505. mjesto (76,2 boda); *Zdravlje i dobrobit* – 542. mjesto (73,7 bodova); *Zapošljivost i ishodi obrazovanja* – 732. mjesto (56,9 bodova); *Jednakost* – 739. mjesto (61,3 boda) i *Održivost okoliša* – 1001+ mjesto (5,7 bodova). Ukupan broj bodova Sveučilišta u Zagrebu iznosi 62,3 od mogućih 100, odnosno najviše u protekle tri godine otkad postoji ovo rangiranje. ///

Dodjela počasnoga doktorata prof. Tkalčiću

Prof. dr. sc. Hrvoje Tkalčić

103. počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu

Počasni doktorat Sveučilišta u Zagrebu dodijeljen je svjetski poznatom seizmologu, redovitom profesoru i voditelju Geofizičkoga odsjeka na Australskom nacionalnom sveučilištu (ANU) u Canberri.

PIŠE: Sveučilište u Zagrebu
FOTO: Branko Nad

U auli Sveučilišta u Zagrebu u zgradi Regionalnoga centra za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje jugoistočne Europe (SEECEL) održana je svečanost dodjele počasnoga doktorata prof. dr. sc. Hrvoju Tkalčiću, redovitom profesoru i voditelju Geofizičkoga odsjeka na Australskom nacionalnom sveučilištu (ANU) u Canberri.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić počasni je doktorat profesoru Tkalčiću dodijelio **za doprinos razvoju znanstvenih istraživanja na Sveučilištu u Zagrebu u području prirodnih znanosti, internacionalizaciji Sveučilišta u Zagrebu i njegovu otvaranju svjetskom prostoru visokoga obrazovanja.**

Svečanost dodjele počasnoga doktorata započela je uvodnim govorom rektora Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepana Lakušića**, koji je istaknuo ne samo izniman doprinos profesora Tkalčića razvoju znanstvenih istraživanja na Sveučilištu u Zagrebu, posebice u području geofizike i seizmologije, nego i neprekinutu suradnju sa Sveučilištem u Zagrebu, kao i afirmaciju Sveučilišta u svjetskom prostoru visokoga obrazovanja.

„Poštovani profesore Tkalčić, iznimno sam počašćen što mi je pripala čast da Vas proglasim 103. počasnim doktorom našega Sveučilišta, koje je prepoznalo Vaše izrazite doprinose razvoju hrvatske i svjetske znanosti. U ime cijele akademske zajednice najsrdačnije Vam zahvaljujem na ostvarenoj suradnji sa Sveučilištem u Zagrebu i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom”, rekao je rektor Lakušić.

Uslijedio je govor promotora **akademika Mirka Orlića**, koji je predstavio znanstveni doprinos profesora Tkalčića, njegova postignuća u području nastavne i stručne djelatnosti, osvojene nagrade, dužnosti u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim društvima, njegovu veliku aktivnost u području popularizacije znanosti te suradnju s Republikom Hrvatskom, Sveučilištem u Zagrebu i Prirodoslovno-matematičkim fakultetom.

„Profesor Hrvoje Tkalčić ispunjava, pa i premašuje propisane uvjete za dodjelu počasnoga doktorata Sveučilišta u Zagrebu. On je znanstvenik iznimna međunarodnoga ugleda, svojim je djelovanjem pridonio napretku Sveučilišta u Zagrebu, posebice napretku geofizike, koja se na našem Sveučilištu njeguje više od stotinu godina, a uz to je popularizacijskom aktivno-

šću silno zadužio širu hrvatsku javnost. Dodjela počasnoga doktorata priznanje je profesoru Tkalčiću za njegove brojne uspješne aktivnosti, a na čast i ponos sveučilišta na kojima se obrazovao: Sveučilišta u Zagrebu i Kalifornijskoga sveučilišta u Berkeleyu, kao i institucija na kojima je djelovao i na kojima i danas djeluje, napose na Australskom nacionalnom sveučilištu.”

Počasni doktorat prof. dr. sc. Hrvoju Tkalčiću dodijelio je rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** na temelju izvješća *Stručnoga povjerenstva za dodjelu počasnoga doktorata*, koje je prihvatio Senat 9. srpnja 2024.

Stručno povjerenstvo djelovalo je u sastavu: **akademik Mirko Orlić** (Prirodoslovno-matematički fakultet), predsjednik Povjerenstva, **akademik Marijan Herak** (Prirodoslovno-matematički fakultet) i **akademik Igor Vlahović** (Rudarsko-geološko naftni fakultet).

Nakon što je rektor proglasio profesora Hrvoja Tkalčića počasnim doktorom Sveučilišta u Zagrebu, profesor Tkalčić upisao se u knjigu počasnih doktora te se obratio uzvanicima.

Obraćanje prof. Tkalčića uzvanicima

„Ovaj počasni doktorat nije samo priznanje mojim postignućima nego i potvrda zajedničkih napora mojih kolega, doktorandâ i institucija koji su me podupirali tijekom mogega akademskoga puta. Duboko sam zahvalan na dugogodišnjoj suradnji, mentorstvu i potpori kolega sa svih kontinenata koja je bila kamen temeljac mogega znanstvenoga rada”, rekao je profesor Tkalčić.

U svojem je govoru osobito govorio o budućnosti seizmologije i drugih grana geofizike. „Oni će i dalje imati ključnu ulogu u produbljivanju znanja o potresima i njihovoj prognozi, a nadajmo se jednoga dana i uspješnom predviđanju. Međutim, htio bih ovdje iskoristiti prostor i skrenuti pozornost i na drugu ključnu ulogu geofizike. Dok stojimo na rubu ere međuplanetarnoga istraživanja, geofizika je spremna biti jedna od formativnih znanosti 21. stoljeća. Uz planetarne znanosti i inženjerstvo, ona će oblikovati naše razumijevanje Zemlje i udaljenih svjetova. Budući da misije na Mjesec, Mars i ledene mjesece Sunčeva sustava brzo napreduju, ključno je da nastavimo širiti svoje znanje o unutrašnjosti planeta – otključavajući tajne njihovih struktura, sastava i dinamike”, poručio je profesor Tkalčić.

Posebice se osvrnuo i na područje seizmologije i geofizike u Hrvatskoj. „Za Hrvatsku je trenutak prijelaza u eru međuplanetarnih istraživanja jedinstvena prilika. Primjenom najsuvremenijih seizmoloških metoda možemo produbiti svoje razumijevanje unutrašnjosti vlastitoga planeta i pridonijeti globalnom znanstvenom nastojanju da se istraže magnetska polja, dinamika jezgri, pa i potencijal za život drugdje u Sunčevu sustavu. Visokokvalificirani STEM stručnjaci koje Hrvatska ima mogu je pozicionirati kao središte znanstvenih inovacija i tehnološkoga napretka.”

Zahvalivši svima koji su ga podupirali na njegovu akademskom putu, profesor Tkalčić u svojem je obraćanju govorio i o važnom naslijeđu Andrije Mohorovičića, pionira meteorologije i seizmologije, jednoga od utemeljitelja toga znanstvenoga područja u svijetu. Njegov cjelokupni znanstveni rad, predanost prikupljanju i meteoroloških i seizmoloških podataka te revolucionarno seizmološko istraživanje i otkriće diskontinuiteta između Zemljine kore i plašta, koje je proveo u Hrvatskoj, postavili su temelje za buduće naraštaje. „Čast je biti dio loze koja uključuje takvoga vizionara, znajući da je on bio profesor profesoru mojih profesora. Taj kontinuitet hrvatske škole geofizike neizmjeran je izvor ponosa. Stoga sam duboko počašćen što sam prvi geofizičar kojemu je dodijeljen počasni doktorat Sveučilišta u Zagrebu. Ovo priznanje slavi moj osobni akademski put, ali ističe i znatan doprinos hrvatske geofizike našem razumijevanju fenomena potresa, Zemlje i šire”, poručio je profesor Tkalčić. Svečanost dodjele počasnoga doktorata Sveučilišta u Zagrebu završila je akademskom himnom *Gaudeamus igitur*.

Dok stojimo na rubu ere međuplanetarnoga istraživanja, geofizika je spremna biti jedna od formativnih znanosti 21. stoljeća.

prof. dr. sc. Hrvoje Tkalčić

Rođen je u Bjelovaru 3. veljače 1970., a odrastao u Vin-kovcima, gdje je pohađao osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirao je 1996. godine fiziku, smjer geofizika s meteorologijom, na Fizičkom i Geofizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a doktorirao je 2001. godine na Kalifornijskom sveučilištu u Berkeleyu. Bio je poslijedoktorand u Istraživačkom institutu SCRIPPS Kalifornijskoga sveučilišta u San Diegu te u Nacionalnom laboratoriju Lawrence Livermore u SAD-u. Godine 2007. prelazi na ANU, gdje napreduje do zvanja redovitoga profesora.

Od 2007. ravnatelj je Seizmičkoga i infrazvučnoga opservatorija Warramunga u australskom Sjevernom Teritoriju. Taj laboratorij vodi u ime australske vlade i Organizacije za sprječavanje širenja nuklearnih pokusa (CTBTO) pri Ujedinjenim narodima (UN). Za potrebe istraživanja u globalnoj seizmologiji vodio je i sudjelovao u brojnim ekspedicijama u udaljene i nepristupačne dijelove australskoga kontinenta. Za svoja istraživanja dobio je niz projekata australske i američke vlade. Voditelj je međunarodnoga projekta koji je uključivao prvu australsku istraživačku ekspediciju radi postavljanja seizmografa na oceansko dno oko podvodnoga grebena Macquarie u Južnom polarnom oceanu.

U svibnju 2024. objavljeno je da je prof. dr. sc. Hrvoje Tkalčić izabran za člana Australske akademije znanosti (Australian Academy of Science).

Koristeći se naprednim metodama analize seizmograma brojnih potresa, upravo su istraživanja profesora Hrvoja Tkalčića Zemljine unutarnje jezgre pridonijela tomu da danas o svojstvima i strukturi Zemljinih najdubljih dijelova znamo bitno više nego prije desetak godina. Primjerice, Tkalčićevi radovi prvi put nedvojbeno dokazuju da je Zemljina unutarnja jezgra kruta, ali relativno mekana, a njegova istraživanja potvrđuju i postojanje male središnje unutarnje jezgre.

Iako je svoju karijeru izgradio na najboljim svjetskim sveučilištima, profesor Tkalčić cijelo je vrijeme održavao snažne veze sa svojom *Alma mater* Sveučilištem u Zagrebu i njegovim Prirodoslovno-matematičkim fakulte-

Počasni doktor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Hrvoje Tkalčić s rektorom Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepanom Lakušićem i članovima *Stručnoga povjerenstva za dodjelu počasnoga doktorata*

Kako je navedeno u Izvješću *Stručnoga povjerenstva za dodjelu počasnoga doktorata*, profesor Hrvoje Tkalčić **najugledniji je živi geofizičar hrvatskoga podrijetla**. Svoj zavidan međunarodni status stekao je inovativnim istraživanjima Zemljine unutrašnjosti, od kore i plašta sve do unutarnje jezgre, koju se još donedavno relativno slabo poznavalo. Danas je zasigurno u samom vrhu vodećih autoriteta za fiziku Zemljine jezgre. Redoviti je profesor i voditelj Geofizičkoga odsjeka Centra za istraživanje Zemlje (*Research School of Earth Sciences*) na Australskom nacionalnom sveučilištu (*The Australian National University ANU*) u Canberri.

tom te je u brojnim javnim nastupima isticao kvalitetu obrazovanja koje je dobio na diplomskom studiju u Zagrebu. Profesor Tkalčić čest je gost Geofizičkoga odsjeka PMF-a, a njegovi komentari o pojedinim potresima, njihovim uzrocima i posljedicama te tumačenja seizmoloških i geofizičkih pojmova na društvenim mrežama i u hrvatskim medijima vrlo su čitani i popularni. Svoju prvu znanstveno-popularnu knjigu o potresima napisao je na hrvatskom, a poslije ju je preveo i na engleski jezik. Uz prorektore i dekane Sveučilišta u Zagrebu, svečanoj dodjeli počasnoga doktorata prof. dr. sc. Hrvoju Tkalčiću nazočili su brojni profesori te drugi uzvanici. ///

Sveučilište u Zagrebu u središtu obilježavanja 25 godina EUSA-e

Na EUSA-inoj konferenciji okupile su se najvažnije institucije europskoga sveučilišnog športa s oko 150 sudionika iz cijele Europe.

PIŠE: **Mate Vukšić**, Sveučilište u Zagrebu

FOTO: ZG UniSport

U svečanoj dvorani *Palais Liechtenstein* u Beču, u sklopu svečanoga obilježavanja 25. obljetnice postojanja Europske sveučilišne športske organizacije (EUSA), **Sveučilište u Zagrebu i ove je godine bilo u središtu EUSA-ina događaja.**

Na EUSA-inoj konferenciji okupile su se najvažnije institucije europskoga sveučilišnog športa s oko 150 sudionika iz cijele Europe. Na tom su događaju obilježena najveća EUSA-ina postignuća u njezinih 25 godina postojanja te su podijeljene godišnje nagrade savezima, sveučilištima i pojedincima koji su se istaknuli svojim rezultatima i naporima tijekom europskih sveučilišnih prvenstava održanih u 2023. godini. S popisa nagrađenih iskalo je ime športskoga akademskoga diva Sveučilišta u Zagrebu, u čijem su izaslanstvu bili **prof. art. Jasenka Ostojić**, prorektorica za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju, i **izv. prof. dr. sc. Sanja Čurković**, dopredsjednica Zagrebačkoga akademskoga sportskoga saveza.

Sveučilište u Zagrebu stalni je laureat EUSA-inih dodjela nagrada i može se podičiti športskim rezultatima kakve nije doseglo niti jedno europsko sveučilište do sada. U proteklih osam godina **Sveučilište u Zagrebu četiri je puta bilo najuspješnije športsko europsko sveučilište**, tri puta zaredom najuspješnije športsko europsko sveučilište i dvije posljednje godine zaredom **najaktivnije športsko europsko sveučilište**, što su ujedno jedine dvije nagrade namijenjene sveučilištima od pet mogućih titula na EUSA-inim godišnjim dodjelama nagrada.

Ovaj uspjeh rezultat je zajedničkoga djelovanja i iznimne predanosti svih sudionika športskoga života Sveučilišta u Zagrebu. Sinergija Ureda za sport Sveučilišta, uprave Sveučilišta, Studentskoga zbora Sveučilišta u Zagrebu, Studentskoga centra i Zagrebačkoga akademskoga sportskoga saveza temelj je ove priče o uspjehu. Ključni doprinos daju

EUSA, svi dobitnici nagrada

i nastavnici tjelesne i zdravstvene kulture na svim sastavnicama Sveučilišta, koji tijekom godine okupljaju studente za *UniSport Zagreb* prvenstva, iz kojih se rađaju novi akademski športski talenti. Najzaslužniji, uz naše studente športaše, svakako su treneri i izbornici, koji s pažnjom prate nastupe studenata, oblikujući izborne vrste Sveučilišta u Zagrebu. Reprezentacije Sveučilišta predano i kontinuirano rade na treninzima kako bi što uspješnije predstavili Sveučilište, grad Zagreb i Republiku Hrvatsku na državnim i međunarodnim natjecanjima. Upravo taj zajednički napor svih uključenih aktera ključ je uspjeha koji nadilazi športske terene i nadahnjuje nove naraštaje da se priključe Sveučilištu i akademskom športu.

Isti se nevjerovatan i priželjkivan scenarij ponovio i ove godine, pa je tako Sveučilište u Zagrebu još jednom dokazalo svoju izvrsnost i treću se godinu zaredom okitilo titulom najboljega i najaktivnijega športskoga sveučilišta u Europi. Ovaj nevjerovatan uspjeh kontinuitet je pozicioniranja našega sveučilišta u Europi, koje iz godine u godinu niže športske re-

zultate vrijedne divljenja. Tijekom 2023. godine Sveučilište u Zagrebu nastupilo je na Europskom sveučilišnom prvenstvu u košarci 3 na 3, Europskom sveučilišnom prvenstvu u rukometu na pijesku, Europskom sveučilišnom prvenstvu u borilačkim športovima, Europskom sveučilišnom prvenstvu u nogometu, Europskom sveučilišnom prvenstvu u rukometu, Europskom sveučilišnom prvenstvu u veslanju, Europskom sveučilišnom prvenstvu u stolnom tenisu, Europskom sveučilišnom prvenstvu u odbojci i Europskom sveučilišnom prvenstvu u skijanju. **Osvojeno je ukupno 29 medalja: 6 zlatnih, 9 srebrnih i 14 brončanih.**

Niz je nastavljen i u 2024. godini, u kojoj su studenti Sveučilišta u Zagrebu na EUSA-inim europskim sveučilišnim igrama u Mađarskoj osvojili 24 medalje te na Europskom sveučilišnom prvenstvu u veslanju u Zagrebu osvojili 5 medalja, odnosno ukupno 29 europskih medalja, kao i u 2023. godini. Najveći ovogodišnji športski uspjeh ostvarili su futsalaši Sveučilišta u Zagrebu osvojivši zlatnu medalju na Svjetskom sveučilišnom prvenstvu

u dalekoj Kini. Time su rezultati naših studenata postavili Sveučilište u Zagrebu ne samo na uobičajeni vrh Europe nego ove godine i na sam svjetski vrh, i to baš u futsalu kao najpopularnijem i najraširenijem studentskom športu.

Do sada je Sveučilište u Zagrebu na europskim natjecanjima pod okriljem EUSA-e osvojilo ukupno 192 medalje: 70 zlatnih, 57 srebrnih i 65 brončanih. Prvo od 70 zlatnih odličja pristiglo je prije točno 20 godina, kada je odbojkaška reprezentacija Sveučilišta u Zagrebu postala europskim prvakom. Ove brojke nisu samo statistika nego dokaz neprestanoga rada, zajedništva i športske strasti koja povezuje cijelu športsku zajednicu Sveučilišta u Zagrebu. Uspjesi u budućim sezonama, za koje ne sumnjamo da će izostati, samo će potvrditi poziciju našega Sveučilišta na karti akademskoga športa, nadahnuti nove naraštaje športaša da nastave graditi ovu nevjerovjatnu priču o Sveučilištu u Zagrebu, **najuspješnijem europskom športskom sveučilištu.** ///

POPIS NAGRADA S EUSA-INE SVEČANE DODJELE NAGRADA

NAJBOLJE sveučilište:

Sveučilište u Zagrebu s 30 osvojenih medalja na europskim sveučilišnim prvenstvima u 2023. godini. Nagradu je primila **prof. art. Jasenka Ostojić**, prorektorica za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu.

NAJAKTIVNIJE sveučilište:

Sveučilište u Zagrebu za sudjelovanje pojedinaca i timova. Nagradu je preuzela **izv. prof. dr. sc. Sanja Čurković**, zamjenica voditelja Ureda za sport Sveučilišta u Zagrebu, dopredsjednica Hrvatskoga akademskoga sportskoga saveza i Zagrebačkoga akademskoga sportskoga saveza.

U sklopu obilježavanja Tjedna Sveučilišta u Zagrebu održan Dan sveučilišne knjige

Na Sveučilištu u Zagrebu svečano je obilježen Dan sveučilišne knjige, događaj kojim se željelo akademskoj, znanstvenoj i široj javnosti predstaviti uloga knjige u obrazovnom i znanstvenom sustavu.

PRIREDIO: **Petar Bilobrk**
FOTO: **Branko Nad**

Na Danu sveučilišne knjige rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** rekao je kako knjiga ostaje ključan element prijenosa znanja, ističući pritom njezinu važnost u stvaranju budućih naraštaja stručnjaka i znanstvenika.

Pisanje knjige nije samo akademski zadatak nego i izraz ljubavi prema sveučilištu, studijskim programima i studentima. „Pisati knjigu je ostaviti svoj trag, ostaviti ono na koji način mi promišljamo o generacijama koje trebaju učiti, koje trebaju stjecati znanje i koje to znanje trebaju prenositi”, poručio je rektor.

Rektor je podsjetio kako su sveučilišne knjige ključne ne samo za studente nego i za širu zajednicu. „Kada knjiga naiđe na priznanje u gospodarstvu, javnoj upravi ili društvu, znamo da smo ispunili našu misiju.” Također je istaknuo izazove u pisanju knjiga: od sustavne obradbe složenih tema do prilagodbe sadržaja čitateljima. Pisanje knjige, rekao je, zahtijeva strpljenje, znanje i upornost, ali ostavlja neizbrisiv doprinos obrazovanju i znanosti.

STROGI STANDARDI IZDAVANJA

Na Sveučilištu u Zagrebu postupak izdavanja knjiga prolazi strogu procjenu. Povjerenstvo za izdavanje knjiga procjenjuje rukopise kako bi osiguralo da udžbenici, priručnici i monografije zadovoljavaju visoke standarde. „Ono što izađe mora biti najbolje jer je to rukopis Sveučilišta u Zagrebu i kao takav se potpisuje, i kao takav svi oni koji dobiju upravo taj element, moraju biti i ponosni i, naravno, svi zajedno moramo biti zadovoljni time, i fakultet i Sveučilište, da ima odgovarajući broj literature koja je tu prisutna”, rekao je rektor.

Nakon Rektorova govora uslijedilo je dodjeljivanje posebnih priznanja za produktivnost nastavnika u stvaranju djela sveučilišne nastavne literature u nizu *Manualia Universitatis studiorum Zagrabienis* u posljednje tri godine.

Povjerenstvo za sveučilišnu nastavnu literaturu radno je tijelo Senata sveučilišta u Zagrebu, sastavljeno u pravilu od po jednoga predstavnika svakoga znanstvenoga i umjetničkoga područja.

Moderatorica panela Barbara Kolar, prof. dr. sc. Marko Alerić, prof. dr. sc. Božo Skoko, prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković, doc. dr. sc. Tanja Jurin i Katja Popović, predsjednica SZ SuZg

Povjerenstvo je osnovano sa zadaćom da Senatu Sveučilišta u Zagrebu predlaže donošenje odluka o prihvaćanju ili odbijanju statusa sveučilišne nastavne literature. To mogu biti udžbenik, monografija ili priručnik, a sve u skladu s Pravilnikom o sveučilišnoj nastavnoj literaturi Sveučilišta u Zagrebu.

Povjerenstvo razmatra zahtjeve za odobravanje djela predloženih za sveučilišnu nastavnu literaturu, imenuje recenzente djela i vodi recenzentski postupak. Isto tako, Povjerenstvo sastavlja upute recenzentima, razvrstava djela prema kriterijima te na kraju daje prijedlog Senatu. Za poredak najproduktivnijih sastavnica uzet je u obzir broj odobrenih rukopisa u akademskim godinama 2021./2022., 2022./2023. i 2023./2024. u odnosu na broj zaposlenika na znanstvenim, umjetničko-nastavnim i nastavnim radnim mjestima na sastavnici.

Nagrađeni su:

- **Medicinski fakultet** Sveučilišta u Zagrebu s 33 odobrena rukopisa.
- **Ekonomski fakultet** Sveučilišta u Zagrebu s 21 odobrenim rukopisom.
- **Stomatološki fakultet** Sveučilišta u Zagrebu s 14 odobrenih rukopisa.

Nakon dodjele posebnih priznanja za produktivnost uslijedile su dvije panel-rasprave.

Tema prve panel-rasprave bila je
Sveučilišna knjiga od korica do ekrana

SUDIONICI PRVOGA PANELA:

prof. dr. sc. Marko Alerić, Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultet
prof. dr. sc. Božo Skoko, Sveučilište u Zagrebu Fakultet političkih znanosti
prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković, Sveučilište u Zagrebu Pravni fakultet
doc. dr. sc. Tanja Jurin, Sveučilište u Zagrebu Filozofski fakultet
Katja Popović, Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu

prof. dr. sc. MARKO ALERIĆ

S obzirom na to da je riječ o sveučilišnoj nastavnoj literaturi zaista pazimo na to da knjige budu lektorirane, to jest jezično pregledane, da se u njima poštuje norma

hrvatskoga standardnog jezika, našeg zajedničkog jezičnog sustava, kako bismo pomogli studentima ne samo da jednostavno i lako razumiju ono što je napisano, nego i kako bismo pomogli autorima u nekim slučajevima kada se možda i ne znaju dobro izraziti, da bismo im to

popravili, sugerirali im kako bi tekst trebalo još doraditi i slično, a sve s ciljem da proizvod na kraju bude uistinu prihvatljiv i da nam njegovo razumijevanje bude s jedne strane jednostavnije i potpunije.

prof. dr. sc. BOŽO SKOKO

Postoje neka uskospecijalizirana područja koja sigurno nisu toliko razumljiva širokim masama. Međutim, ja sam veliki pobornik upravo toga da ne pišemo isključivo

vo samo za studente i za akademsku zajednicu, već da koncipiramo udžbenike i knjige na kojima radimo tako da oni budu na neki način zanimljivi i široj javnosti. Poglavitito kad govorimo o društvenim znanostima, mislim da tu možemo napraviti iskorake i definitivno ono što mi-

slim da je iznimno važno, a to je popularizacija područja kojim se bavimo. Mislim da je to iznimno važno i naravno da to nekada iziskuje da pored klasičnih udžbenika, gdje ipak moramo zadovoljiti jednu potrebu i standarde, napravimo iskorake prema nekakvom lakšem štivu.

doc. dr. sc. TANJA JURIN

Mladi vole čitati knjige, 57 posto njih se identificira kao čitači knjiga. Ja mislim da se zapravo ne trebamo uopće

bojati da će knjiga ikad pasti u drugi plan. Ono što mislim da trebamo raditi je vidjeti kako ih dodatno motivirati. Naravno da su to novi sadržaj i tehnologije, kako oni razumijevaju stvari, one trebaju biti ponuđene, ali

ovo je jako važno. Knjiga svakako nudi odmak od realiteta i to mladi vrlo jednostavno i lagano prepoznaju. Vole danas čitati najviše znanstvenu fantastiku i bilo koje maštarije ili izmišljene sadržaje.

KATJA POPOVIĆ

Istaknula bih sve ono što su uvaženi panelisti spomenuli, a to je da sveučilišna izdanja danas moraju uvelike biti prilagođena našim rezonima kao mladima, tu valja uzeti u obzir da smo svi mi odrasli u tom nekom digitalnom

dobu i da smo svi pobornici društvenih medija. Prva sam koja smatra da se čar knjige ne smije izgubiti i da to mora ostati isto, ali da se mora bolje prilagoditi. To podrazumijeva što sažetije, ne nužno manje literature, nego da ona bude sažeta, da nije posvuda, jer mi danas volimo, vjerujem da to nije samo kod mladih nego ljudi generalno

vole da im odmah bude jasno to što pročitaju.. Da nam se odmah to prezentira, ono što se mora reći da bude odmah rečeno. To studenti najviše vole. Često se mučimo s čitanjem literature jer su to velike, opsežne knjige koje imaju jako puno informacija i mi često ne možemo procijeniti koja od tih informacija je zapravo relevantna.

SUDIONICI DRUGOGA PANELA:

akademik Andrej Dujella, Sveučilište u Zagrebu Prirodoslovno-matematički fakultet
prof. emer. Ivo AlfIREVIĆ, Sveučilište u Zagrebu Fakultet strojarstva i brodogradnje
prof. dr. sc. Dražen BEGIĆ, Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet
prof. dr. sc. Marin VODANOVIĆ, Sveučilište u Zagrebu Stomatološki fakultet

akademik ANDREJ DUJELLA

Meni je bilo iznenađenje kad su me iz školske knjige pitali koliko knjiga tiskati, ja sam sramežljivo rekao petsto, kao da bude neki okrugli broj da se ne osramotimo. Međutim, tiskalo se tisuću, i u pet godina se prodalo, i sad je

izašlo upravo drugo korigirano izdanje. Znači, s te strane ima interesa za knjigu, imam i nekakve povratne informacije, čak i od učenika, ovih možda tako najnaprednijih koji idu na natjecanja, čitaju knjigu i, naravno, tko god čita, naći će neku manju ili veću grešku ili nejasnoću, tako da mi javljaju. Važno je spomenuti: veliki dopri-

nos u svim mojim knjigama je doprinos mojih kolega, dakle svima sam prije tiska poslao, naravno koji su imali želju pregledati i puno toga su mi popravili, pridonijeli svojim pitanjima ako im je nešto bilo nejasno, komu će taj tekst biti jasan, predložili su mi što moram popraviti ili promijeniti, čak i izbaciti.

prof. emer. IVO ALFIREVIĆ

Teško mi je govoriti o meni kao recenzentu, ali mogu lako govoriti o recenzentima koji su pomogli da moji udžbenici budu bolji. Znaite, dvije su vrste recenzenata; jedni i drugi

su korisni. Stariji, iskusni recenzenti kad daju sugestiju autoru: „Trebalo bi ovo malo dopuniti, trebalo bi ovo promijeniti ovako, bilo bi zgodno da navedete to i to”, to su vrlo korisne stvari. A s druge pak strane postaje oni mladi recenzenti, neiskusni, pa misle da je i njihov zadatak da budu

korektori, traže tiskarske greške. Oni su korisni jer, znate, jedan se student našalio sa mnom pa je rekao: „Jedno mislite, drugo govorite, a treće pišete na ploču. A kad čitate, tumačite četvrto.” Dakle, neko tko čita može puno puno pomoći. Autor je nekad slijep, ne vidi, njemu je to jasno.

prof. dr. sc. DRAŽEN BEGIĆ

Digitalizacija i internetizacija je nešto što mi ne možemo zaustaviti. Svi u ovoj prostoriji vjerojatno bi htjeli da

knjiga kao fizički primjerak bude trajno i bude možda jedina. U hrvatskoj periodici smanjuje se naklada. Čim izdajete časopis online svjesni ste da tiskano izdanje časopisa nabavljaju, odnosno kupuju samo ljudi koji su

nevični možda internetu ili nekako žele imati ovakav primjerak. Mislim da je to zapravo budućnost i knjige.

prof. dr. sc. MARIN VODANOVIĆ

Naši studenti žele literaturu, žele imati fizičku knjigu kad uče, kad spremaju ispit. Kod nas na fakultetu posljednjih deset godina, svaki sveučilišni udžbenik, go-

tovo svaki, ima na kraju svakog poglavlja jedan test za samoprocjenu znanja. Stil pisanja je izuzetno važan. Naime, studenti vole da im je nešto jasno, da im je razumljivo, i mi smo prilikom pisanja knjiga koje na fakultetu radimo, u mojoj nastavničkoj generaciji, istraživali

koliko studenti uopće barataju hrvatskim strukovnim jezikom i napravili smo određene analize, ispitivanja studentske populacije. Rezultat te analize je da se studenti zaista vole koristiti hrvatskim strukovnim nazivom nego izvedenicom iz engleskog jezika.

Posebno priznanje za produktivnost nastavnika Sveučilišta u Zagrebu **Medicinska fakulteta**

Posebno priznanje za produktivnost nastavnika Sveučilišta u Zagrebu **Stomatološkoga fakulteta**

Posebno priznanje za produktivnost nastavnika Sveučilišta u Zagrebu **Ekonomskoga fakulteta**

Moderatorica panela Barbara Kolar, akademik Andrej Dujella, prof. emer. Ivo Alfirević, prof. dr. sc. Dražen Begić i prof. dr. sc. Marin Vodanović

Nakon dvaju panela, **doc. dr. sc. Ivan Obadić** s Pravnoga fakulteta održao je predavanje *Utjecaj citiranosti na akademsku zajednicu i sveučilište*, u kojem je naglasio da je to jedna kompleksna tema koju je nastojao staviti u kontekst hrvatske znanosti i nekih kretanja u zadnjih nekoliko godina. Docent Obadić strukturirao je izlaganje tako da je na početku govorio zašto su uopće važni citati za akademsku zajednicu, jesu li citati uistinu objektivno mjerilo kvalitete znanstvenoga rada, što je tendencija koja je bila prisutna u 70-im i 80-im godinama prošloga stoljeća, kada su počele dosta opširne rasprave u pogledu citiranosti. Isto tako, predavač je istaknuo probleme s citiranjem i s citatima. „Citati su važni ponajviše zbog akademske čestitosti, svima je jasno da su citati u tom pogledu potrebni za znanstvenu djelatnost i za akademsku zajednicu”, istaknuo je

docent Obadić. U nastavku izlaganja postavio se i pitanje je li uistinu visoka citiranost mjerilo kvalitete znanstvenoga rada te što su ova istraživanja pokazala.

„Dakle, kada se ušlo u analizu rezultata recenzije i citiranosti tih članaka koji su bili izuzetno često citirani, pokazalo se da postoji određena korelacija, ali ti su rezultati bili daleko od savršenih i varirali su među pojedinim studijama.”

Drugim riječima, premalo je empirijskih dokaza da bi mogli ustvrditi da uistinu iznimno visoka citiranost ujedno govori i o iznimnoj kvaliteti nečijega znanstvenoga rada.

Kada govorimo o citiranosti, ne gleda se jesu li ti članci negativni ili afirmativno citirani, nego se jednostavno samo broji broj citata. „To također onda otvara pitanje mogu li citati uistinu svjedočiti

o kvaliteti nečijega znanstvenoga rada. Koji ostali čimbenici utječu na citiranost? Ne mogu sad ulaziti u sve te aspekte detaljno, ali samo čisto da ih pobrojim, vjerujem da je većina njih samorazumljiva.”

Zanimljiva je i činjenica da citiranost čak ovisi o poziciji u časopisu. Citiranost ovisi je li članak napisan na engleskom jeziku. „Ako napišemo članak na engleskom jeziku, znatno će ga veći broj istraživača moći pročitati i bit će vrlo vjerojatno češće citiran, nego ako je napisan na hrvatskom ili nekom drugom slavenskom jeziku itd.”

Promatrajući znanstvenike, pogotovo one iz društveno-humanističkih znanosti, docent Obadić zaključuje da će se više baviti nacionalnim i lokalnim temama. „To nisu neke univerzalne teme, dakle tematski gledajući, i naravno za pretpostaviti je da će oni biti puno manje citirani. I tu dolazimo do krušaka i jabuka, fizičara i povjesničara. Naime, uistinu moramo razlikovati pojedina znanstvena područja, pojedine znanstvene discipline ne možemo izjednačavati iako je u nekim područjima možda uobičajeno da netko ima par tisuća ili par desetaka tisuća citata, to ne možemo uzeti kao mjerilo vrijednosti za sve znanstvene discipline i za sva znanstvena područja.”

U svojem je izlaganju docent Obadić istaknuo Sveučilište u Zagrebu kao jedino hrvatsko sveučilište koje se nalazi na svim međunarodnim rang-listama svjetskih sveučilišta. „Ono što nikad nisu novinari napisali, a u zadnje vrijeme su počeli pisati jer se o tome počelo govoriti

u akademskoj zajednici, da u svijetu postoji ukupno 28.000 sveučilišta.

Uzmite jednu Indiju, uzmite jednu Kinu, SAD, Europu, gdje imate po nekoliko tisuća sveučilišta u svakom od ovih područja. A mi smo ušli u tisuću najboljih, što znači da smo u najboljih tri do pet posto sveučilišta u svijetu, ovisno o kojoj rang-listi govorimo. Znači, to nikada nisu napisali. Oni su rekli, mi smo petstoti.”

U nastavku se ponešto moglo čuti i o kriterijima rangiranja sveučilišta koji gotovo uvijek idu na korist velikim snažnim moćnim sveučilištima. „U krajnjoj liniji, ta su rangiranja uvela angloamerička sveučilišta koja su privatna, koja naplaćuju skupe školarine, koja su htjela pokazati da su najbolja. Činjenica da je neki znanstvenik s određenog sveučilišta dobio Nobelovu nagradu 1931. godine, postavlja se pitanje koliko to utječe na kvalitetu sveučilišta pa se vrednuje i sto godina nakon. Ali, evo ga, to je jedan od kriterija na šangajskoj listi koja se uzima kao jedna od najkvalitetnijih, najboljih, najmeritornijih lista.”

Naša misija na našem Sveučilištu nije da se samo bavimo istraživanjem, nego da obrazujemo liječnike, inženjere, i mi tomu posvećujemo i puno vremena, puno novca, a kada bismo onda uzeli u obzir koliko mi studenata obrazujemo na godišnjoj razini i koliko dobivamo novca, onda ispada da onda u tom pogledu, jer Harvard također nema previše studenata, stojimo jako dobro.” – zaključio je doc. Obadić. ///

doc. dr. sc. Ivan Obadić s Pravnoga fakulteta održao je predavanje *Utjecaj citiranosti na akademsku zajednicu i sveučilište*

Tim Sveučilišta u Zagrebu osvojio zlatnu medalju i prvo mjesto

Na **Institutu za računarstvo Sveučilišta u Wrocławu** od 13. do 15. prosinca 2024. održavalo se Srednjoeuropsko studentsko ICPC natjecanje (CERC), na kojem je sudjelovalo 70 timova s 27 sveučilišta iz osam srednjoeuropskih zemalja (Austrija, Češka, Hrvatska, Latvija, Mađarska, Poljska, Slovačka i Slovenija).

PIŠE: Krešimir Malnar, Hrvatski savez informatičara
FOTO: Hrvatski savez informatičara

Najbolji rezultat postigao je naš tim u sastavu **Toni Brajko**, **Dorijan Lendvaj** i **Patrick Pavić**, studenti Matematičkoga odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta i Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, koji su svojim odličnim nastupom osvojili zlatnu medalju i 1. mjesto, kao i plasman na Europsko studentsko ICPC natjecanje i na Finale Svjetskoga studentskoga ICPC natjecanja.

Hrvatsku su na ovom natjecanju predstavljala ukupno četiri tima: dva tima Sveučilišta u Zagrebu te po jedan tim Sveučilišta u Rijeci i Puli, koji su pravo nastupa izborili sudjelovanjem na Natjecanju timova studenata informatičara hrvatskih sveučilišta.

Patrick Pavić, Dorijan Lendvaj i Toni Brajko

ZAGREB 1. mjesto

Toni Brajko, student 2. godine prijediplomskoga studija Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu
Dorijan Lendvaj, student 3. godine prijediplomskoga studija Matematičkoga odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Patrick Pavić, student 3. godine prijediplomskoga studija Matematičkoga odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
voditelj: **Krešimir Malnar**

RIJEKA 51. mjesto

Luka Ivanić, TF, student 1. godine diplomskoga studija
Nikolina Rodin, TF, studentica 2. godine diplomskoga studija
Jakov Tomasić, TF, student 2. godine diplomskoga studija
voditelj: **izv. prof. dr. sc. Sandi Ljubić**

Srednjoeuropsko studentsko ICPC natjecanje jedno je od najjačih regionalnih natjecanja u Europi i svijetu i dio je Svjetskoga studentskoga ICPC natjecanja (International Collegiate Programming Contest – ICPC).

Ovo svjetsko natjecanje studentskih timova u programiranju već je gotovo pola stoljeća pokretač svjetskoga natjecateljskoga obrazovnoga programa i potiče napredak naraštaja svjetskih programera i računarskih inženjera. ICPC svoje korijene vuče od natjecanja koje se održalo na Sveučilištu Texas A&M 1970. godine. Ideja je ubrzo postala popularna u SAD-u i Kanadi, te je prvo Finale ACM ICPC natjecanja održano 1977. godine. Od tada do danas natjecanje je preraslo u svjetsku mrežu regionalnih natjecanja koja okuplja timove s više od 75 tisuća studenata s 3450 sveučilišta iz 111 država svijeta. Timovi od tri studenta predstavljaju svoja sveučilišta na 45 regionalnih natjecanja te imaju priliku nastupiti na završnici na kojoj se okupi 140 najboljih timova iz cijeloga svijeta. Hrvatski studenti u organizaciji Hrvatskoga saveza informatičara na ovom natjecanju nastupaju od 1996. godine te postižu odlične rezultate. Posebno uspješni bili su studenti Sveučilišta u Zagrebu, kojima je ovo već deveti put da su se izborili za plasman na Finale Svjetskoga studentskoga ICPC natjecanja.

Nastup naših informatičara na ovom jakom regionalnom natjecanju organizirao je **Hrvatski savez informatičara**, koji je ranije organizirao i proveo sva studentska prednatjecanja za izbor svih naših timova koji su nastupili na ovom natjecanju.

Program se financira iz javnih potreba za tehničku kulturu, a pokroviteljstvo i potporu pružaju **Hrvatska zajednica tehničke kulture** i **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske**. ///

ZAGREB 2. mjesto

Vito Anić, student 3. godine prijediplomskoga studija Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu
Fran Babić, student 2. godine prijediplomskoga studija Matematičkoga odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Petar Sruk, student 3. godine prijediplomskoga studija Matematičkoga odsjeka Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
voditelj: **Krešimir Malnar**

PULA 55. mjesto

Alan Bubalo, FI, student 2. godine diplomskoga studija
Juraj Crljenko, FI, student 2. godine prijediplomskoga studija
Dominik Čurić, FI, student 2. godine prijediplomskoga studija
voditelj: **izv. prof. dr. sc. Tihomir Orehovački**

Održana proslava Sveučilišnoga dana e-učenja i 17 godina Centra za e-učenje Srca

Stožerna uloga Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišnoga računskoga centra neizbježna u kvalitetnoj provedbi digitalne transformacije visokoga obrazovanja.

PIŠE: **dr. sc. Slaven Mihaljević**, predstojnik Sektora za suradnju i komunikaciju

FOTO: SRCE

Panel-rasprava *Je li digitalna transformacija unaprijedila kvalitetu i konkurentnost studijskih programa ili nam ključni iskoraci tek predstoje?*

U Srcu je svečano proslavljen Sveučilišni dan e-učenja i 17 godina rada Centra za e-učenje Srca. Svečanosti su nazočili brojni uzvanici iz sustava visokoga obrazovanja i znanosti – korisnici usluga Centra za e-učenje Srca te suradnici i članovi mreže e-učenja koju Srce kontinuirano gradi.

Ivan Marić, ravnatelj Srca

Dan e-učenja je događanje Srca koje se održava kako bi se akademskoj zajednici, ponajviše nastavnicima Sveučilišta u Zagrebu, pružila mogućnost razmjene iskustava i stjecanja novih spoznaja o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija i tehnologija e-učenja u obrazovnom procesu.

Događanje je započelo pozdravnim govorom ravnatelja Srca **Ivana Marića**, koji je istaknuo: „Od samih početaka naša je vizija omogućavati implementaciju naprednih digitalnih tehnologija kako u obrazovni tako i u istraživački proces, što i uspješno ostvarujemo svih ovih godina sustavnim planiranjem, izgradnjom i održavanjem e-infrastrukture

sustava znanosti i visokog obrazovanja. Osim pružanja naprednih, a u zajednici jedinstvenih, digitalnih usluga, resursa i platformi, Srce ima važnu i aktivnu ulogu u pružanju specijalizirane podrške korisnicima za njihovo korištenje te u provedbi obrazovnih programa koji dionicima omogućuju stručno usavršavanje i unaprjeđenje digitalnih kompetencija za implementaciju najnovijih digitalnih tehnologija u njihovu svakodnevnom radu. Naš Centar za e-učenje, osnovan prije 17 godina, danas koriste sva javna sveučilišta i brojna druga visoka učilišta. Sustavnim pristupom Srce se tijekom svih ovih godina dokazalo kao pouzdan partner upravama svojega matičnoga sveučilišta – Sveučilišta u Zagrebu, ali i svim drugim visokim učilištima i znanstvenim institutima u provedbi digitalne transformacije.”

Nakon toga je rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** održao prigodni govor, u kojem je istaknuo: „Uspješno visoko obrazovanje neophodno je za razvoj države i visoka učilišta su strateške ustanove u kontekstu razvoja države jer ona stvaraju znanja koja su potrebna za što uspješnije i naprednije gospodarstvo. Sveučilište u Zagrebu kao najveće sveučilište u Hrvatskoj u tome ima ključnu predvodničku ulogu, koju uspješno ispunjavamo uz podršku Srca. Stožerna uloga Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišnoga računskoga centra prisutna je u području visokoga obrazovanja, znanstvenoistraživačkoga rada, ali i u brojnim projektima suradnje Sveučilišta s gospodarstvom. Naš je sustav golem, sve

naše brojne sastavnice stvaraju enormne količine digitalne imovine čija je vrijednost neprocjenjiva i o kojoj se moramo svakodnevno brinuti, što uspješno ostvarujemo zahvaljujući infrastrukturi koju nam pruža Srce. Digitalizacija visokoga obrazovanja je prijeko potrebna, i premda se o njoj u posljednje vrijeme dosta govori, Srce je o njoj promišljalo prije mnogo godina kada je pokretalo Centar za e-učenje te se u tome upravo vidi važnost i odgovornost koju Sveučilište i Srce imaju – promišljati, gledati unaprijed i predviđati trendove kako bismo unaprijed bili spremni za primjenu novih tehnologija koje nam donosi buduće razdoblje.”

Nakon toga je slijedilo predstavljanje dviju sastavnica Sveučilišta u Zagrebu: Fakulteta prometnih znanosti i Medicinskoga fakulteta, koji su se predstavili odabranim e-kolegijem kao primjerom dobre prakse i svojim načinom implementacije e-učenja. Prodekani za nastavu tih fakulteta predstavili su tijekom implementacije e-učenja na fakultetu, a zatim su predstavljeni e-kolegiji „Osnove prometnog inženjerstva” s Fakulteta prometnih znanosti i e-kolegij „Anatomija” s Medicinskoga fakulteta. Sudionici su imali priliku čuti kako su ti nastavnici implementirali digitalne tehnologije u obrazovni proces i unaprijedili kvalitetu nastave.

Panel-raspravu *Je li digitalna transformacija unaprijedila kvalitetu i konkurentnost studijskih programa ili nam ključni iskoraci tek predstoje?*, u kojoj su kao panelisti sudjelovali **prof. dr. sc. To-**

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, rektor Sveučilišta u Zagrebu

mislav Bolanča, prorektor za poslovanje i digitalizaciju Sveučilišta u Zagrebu, **prof. dr. sc. Danijela Horvatek Tomić**, ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje, **prof. dr. sc. Vedran Bilas**, dekan Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, i **izv. prof. dr. sc. Adrijana Višnjić Jevtić**, prodekanica za nastavu i studente Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, moderirala je **doc. dr. sc. Sandra Kučina Softić**, pomoćnica ravnatelja Srca. Panelisti su se složili da digitalna transformacija u obrazovanju obuhvaća širok spektar tehnologija i pristupa te podrazumijeva korištenje digitalnih tehnologija radi unaprjeđenja svih aspekata obrazovnoga procesa, od digitalnih platformi za e-učenje do upotrebe umjetne inteligencije za personalizaciju nastavnoga procesa. To uključuje uvođenje digitalnih alata u učionice, razvijanje novih oblika podučavanja i učenja, kao i digitalizaciju administrativnih i logističkih funkcija unutar obrazovnih institucija. Pri tome je vrlo važno voditi brigu o kvaliteti obrazovanja i potrebno je sagledavati sve aspekte obrazovnoga procesa, ne samo krajnji rezultat. Zahvaljujući digitalnoj transformaciji, brojni su se procesi u visokom obrazovanju ubrzali, pa visoka učilišta neprekidno rade na osuvremenjivanju svojih studijskih programa kako bi, provodeći njih, obrazovali stručnjake koji će se moći kvalitetno nositi s izazovima koje će nadolazeće tehnologije pred njih tek postaviti i koji će moći obavljati poslove budućnosti bez obzira na područje u kojem se obrazuju. Tijekom rasprave istaknuta je važnost trajnoga digitalnoga unaprjeđivanja studijskih programa te je nužna veća agilnost u procesu njihova upravljanja. Digitalna transformacija je neizbježna, ali da bi se provela kvalitetno, ona se mora strateški osmisлити i provoditi te je ključno osigurati institucionalni okvir i sustavno financiranje za njezinu provedbu. Jedino će tako biti moguće izbjeći parcijalna i sporadična rješenja koja mogu imati negativne učinke na kvalitetu i konkurentnost studijskih programa.

Centar za e-učenje Srca ovom je prigodom obilježio i 17 godina kontinuiranog rada u pružanju podrške nastavnicima, studentima i visokoškolskim ustanovama u implementaciji e-učenja u obrazovni proces. Centar za e-učenje održava i trajno unaprjeđuje virtualno okruženje za e-učenje Merlin, na kojem se nalazi više od 33.000 e-kolegija visokoškolskih ustanova u Republici Hrvatskoj, koje održava više od 11.000 nastavnika za oko 90.000 studenata. Ujedno Centar s ponosom ističe potporu tisućama nastavnika tijekom svih ovih godina u osmišljavanju e-kolegija i implementaciji digitalnih tehnologija u obrazovni proces te u osiguravanju sustavne edukacije nastavnika za rad s digitalnim tehnologijama. ///

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU U ZNAKU AKADEMSKE IZVRSNOSTI

Obilježeni Dâni fakultéta

Na Sveučilištu u Zagrebu u prosincu su svečano obilježeni Dâni fakultéta. Godišnji su to događaji sastavnica na kojima se okupljaju studenti, profesori i suradnici u duhu zajedništva i akademske izvrsnosti.

Kineziološki fakultet proslavio 65. obljetnicu

Piše: Ana Konta

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu svečanom je sjednicom u povodu Dana fakulteta proslavio 65. obljetnicu djelovanja. Tom je prigodom u kratkom filmu predstavljen rad Fakulteta, novosti, ostvarene suradnje i projekti te brojna postignuća i priznanja. Dekan fakulteta **prof. dr. sc. Mario Baić** nije skrivao zadovoljstvo postignutim rezultatima, kao i spremnost za nove izazove. „Ova obljetnica prilika je da s ponosom istaknemo povijest i tradiciju našega Fakulteta, ali i da se osvrnemo na dosadašnje uspjehe koji su rezultat predanoga rada i zajedničkih napora svih članova naše akademske zajednice. Od svojih početaka do danas Fakultet je bio i ostao predvodnik u razvoju kineziologije, znanosti o športu i tjelesnoj aktivnosti, istovremeno oblikujući generacije

stručnjaka, znanstvenika i športskih djelatnika. Svjesni izazova koje donosi moderno doba, naš cilj ostaje jasan: očuvati izvrsnost u obrazovanju i znanstvenom radu, poticati inovacije te i dalje doprinositi razvoju društva u suradnji s našim partnerima”, rekao je dekan Mario Baić.

U nastavku svojega obraćanja izrazio je duboku zahvalnost svima koji su svojom stručnošću, radom i predanošću sudjelovali u ostvarivanju vizije i u izgradnji ugleda Kineziološkoga fakulteta, sastavnice Sveučilišta u Zagrebu kao vodeće hrvatske institucije u području kineziologije. Uz to, istaknuo je kako uspjeh Kineziološkoga fakulteta nije mjerljiv samo brojevima i postignućima već i utjecajem koji ima na društvo poticanjem zdrava načina života, promicanjem tjelesne aktivnosti i razvojem športa na svim razinama.

Na svečanosti su bili brojni uzvanici i gosti Fakulteta, rektor, prorektori, profesori, dekani drugih fakulteta, studenti, poznati športaši i alumni. Među visokim uzvanicima bio je i francuski veleposlanik Fabien Fieschi, ministar znanosti, obrazovanja i mladih **prof. dr. sc. Radovan Fuchs**, potpredsjednik Hrvatskoga sabora **Ivan Penava**, potpredsjednik Vlade RH i ministar obrane **Ivan Anušić**, rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, rektor Sveučilišta u Slavanskom Brodu **prof. dr. sc. Ivan Samardžić**, državni tajnik u Ministarstvu turizma i sporta Josip Pavić, državni tajnik Ministarstva unutarnjih poslova **Tomislav Bilandžić**, izaslanica zagrebačkoga gradonačelnika **Kristina Singer**, zamjenica pročelnika Gradskoga ureda za obrazovanje, sport i mlade, akademik **Bojan Jelaković**, član razreda za medicinske znanosti HAZU-a te brojni drugi.

„Osvrnemo li se na sve aktivnosti koje Kineziološki fakultet provodi, možemo biti jako ponosni na njegovu ulogu i brojne zasluge u našem društvu. A da bi se uspjelo, treba sve ono što je dekan u svom govoru istaknuo, ali i još nešto više, a to su upornost i ustrajnost u pripremama. Ne uspijevaju oni koji imaju talent, nego oni koji u zadnjoj sekundi daju zadnji napor snage da bi pobijedili. Upravo zahvaljujući znanstvenom pristupu koji se provodi na ovom fakultetu, naši športaši ostvaruju fantastične rezultate. Također, naše je Sveučilište prema ostvarenim športskim rezultatima i aktivnostima najbolje sveučilište u Europi posljednje dvije godine, i to je velik uspjeh. Kada su predstavnici veleposlanstava bili na sastanku u Rektoratu, tri najčešća pitanja bila su vezana uz našu uspješnost u športu, medicini i tehničkom obrazovanju. Jedan od fakulteta koji prima najveći broj studenata iz

stranih zemalja upravo je Kineziološki fakultet”, istaknuo je rektor Stjepan Lakušić.

Od skromnih početaka davne 1959. godine, Kineziološki fakultet izrastao je u vodeću instituciju koja obrazuje kadrove za tjelesnu i zdravstvenu kulturu, šport, rekreaciju i kineziterapiju. Spremnost na kontinuirani rast i suradnju s drugim fakultetima i institucijama, znanstvena istraživanja te brojna postignuća u svijetu športa svrstavaju ga među najcjel-

njenije fakultete u regiji i šire. O svojim iskustvima, vježbama i predavanjima kao bivši student toga fakulteta govorio je i potpredsjednik Hrvatskoga sabora Ivan Penava. On se prisjetio nekih profesora, omiljenih dvorana, ali i anegdota koje su obilježile njegovo studiranje.

„Ovaj susret s meni dragim profesorima, kolegama i prijateljima prožet je emocijama. Proteklo je petnaest, a možda i više godina otkako sam bio tu. Vežu me

lijepe uspomene za ovo mjesto, gdje sam proveo jako puno vremena trenirajući, vježbajući u džudo i gimnastičkim dvoranama. Naviru mi i sjećanja na stvaranje države kad je veliki broj pripadnika gardijskih brigada Hrvatske vojske i specijalnih postrojbi MUP-a prošao kroz ove prostorije”, prisjetio se Ivan Penava devedesetih godina prošloga stoljeća. Iz dekanova izvješća o radu Fakulteta u protekloj godini nazočni su doznali da trenutačno na studijima ima 2859 studenata, 126 zaposlenih, te da su čak dva profesora: **izv. prof. dr. sc. Maroje Sorić** i **prof. dr. sc. Goran Marković** među dva posto najcitiranijih znanstvenika u svijetu. Fakultet je u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih radio na kurikulumu za nastavni predmet Tjelesne i zdravstvene kulture za osnove škole i gimnazije te na uvođenju priprema za početak eksperimentalne cjelodnevnice nastave u 62 osnovne škole. Podatak da se sada nalazimo na samom dnu ljestvice europskih zemalja prema ukupnom fondu sati nastave TZK-a te pri samom vrhu kad je riječ o pretilosti, pred Fakultet stavlja odgovornost i izazov da se učini nešto u tom pogledu i da se poveća fond sati u škola-

lama te potiče tjelesna aktivnost mladih raznim programima i projektima.

„Tijekom ovih šezdeset pet godina napravili ste velike pomake u društvu i utjecali na promjenu percepcije javnosti prema Kineziološkom fakultetu. Postali ste cijenjen fakultet u području biomedicinskih znanosti, u području fiziologije te športske medicine. Upravo je to otvorilo goleme mogućnosti i prostor Kineziološkom fakultetu za bavljenje itekako važnim istraživačkim radom, koji je rezultirao vrhunskim rezultatima”, istaknuo je ministar Fuchs.

Na svečanosti je najuspješnijim studentima dekan Baić s prodekanima dodijelio Dekanove nagrade, posebna priznanja i zahvalnice institucijama, studentima športašima i studentima promicateljima Fakulteta. Svečani program svojim nastupom i lijepim izborom skladbi uveličala je ženska klapa Armorin.

Studenti Fakulteta hrvatskih studija daju zalog za svijetlu budućnost

Piše i snimio: **Branko Nad**

Petu godinu zaredom Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu obilježio je svoj dan. Svečanoj sjednici Fakultetskoga vijeća nazočili su mnogi ugledni gosti, među kojima i rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, te zaposlenici i studenti FHS-a. Sve nazočne na početku svečanosti pozdravio je **izv. prof. dr. sc. Tomislav Krstičević**, obnašatelj dužnosti dekana Fakulteta hrvatskih studija. U svojem je govoru podastrio planove za daljnji kvalitetan rad te pobudio nadu u svijetlu budućnost Fakulteta. Osobito se dotaknuo izvanrednoga rada mladih nastavnika, ali i izrazio oduševljenje najvažnijim dijelom Fakulteta studentima, koji „kao budući akademski građani iskazuju izniman potencijal, htijenje i zalaganje kroz kvalitetan rad”.

Istaknuo je da se pomalo bojao negativnoga konteksta u kojem se govorilo o situaciji na FHS-u kao o „fakultetu slučaja”, no kada je preuzeo obnašateljsku dužnost dekana, vidio je da je ta slika potpuno pogrešna.

„Ne mogu opisati koliko sam bio u krivu i koliko je zapravo ovaj fakultet puno bolji i kvalitetniji nego se o njemu piše i govori. Studijski programi koji se ovdje provode iznimno su kvalitetni, i to su potvrdile reakreditacije. Imao sam prilike razgovarati sa studentima, koji ovdje imaju devet svojih udruga i izdaju šest svojih časopisa, slušao sam brojna predavanja, i sve me uvjerilo da se radi o vrlo kvalitetnoj ustanovi. I zato sam siguran da ovaj fakultet ima svoje mjesto pod suncem, i kvalitetom zaslužen mjesto. Studenti, pak, daju zalog za svijetlu budućnost, ne samo Fakulteta hrvatskih studija nego i društva u cjelini”, zaključio je o. d. dekana.

Rektor **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** istaknuo je da je interes Sveučilišta od FHS-a stvoriti stabilnu instituciju u kojoj će studenti, koje šalju njihovi roditelji, biti sigurni da će dobiti znanja zbog kojih su došli. Najavio je rektor Lakušić i skoro donošenje *Statuta Fakulteta hrvatskih studija* jer su, kaže, sada sazrele prilike za

rješavanje i toga važnoga pitanja.

„Svima nam je želja pozicionirati Fakultet na pravi kolosijek, što znači osigurati siguran prostor za studiranje studenata na studijskim programima jer je interes mladih ljudi i dalje velik, i dalje su ovi studijski programi prepoznati, i dalje kod mladih postoji želja za studiranjem na Fakultetu hrvatskih studija. Znanja i vještine koji se nude ovdje, itekako su traženi, i naš je zadatak učiniti da sustav funkcionira kao što funkcionira na ostale 33 sastavnice zagrebačkoga sveučilišta”, naglasio je rektor Lakušić.

Svečanosti proslave Dana Fakulteta hrvatskih studija nazočili su i pročelnik Gradskoga ureda za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba **Luka Juroš** i izaslanica predsjednika Hrvatskoga sabora Gordana Jandrokovića **izv. prof. dr. sc. Vesna Bedeković**.

Najsvečaniji dio proslave Dana FHS-a bila je dodjela nagrada studentima i nastavnicima za iznimne akademske uspjehe, zalaganje i doprinos obrazovnoj zajednici.

Dekanovom nagradom najboljemu studentu završne godine u akademskoj godini 2023./2024. nagrađeni su: Ana Marija Jasak – integrirani prijediplomski i diplomski studij demografije i hrvatskoga iseljeništa, Lucija Pušonjić – sveučilišni diplomski studij filozofije i kulturologije, Barbara Babić – sveučilišni prijediplomski studij filozofije i kulturologije, Sara Sivić – sveučilišni diplomski studij kroatologije, Ana-Margareta Filipčić – sveučilišni prijediplomski studij kroatologije, Jelena Drobňak – sveučilišni diplomski studij komunikologije, Hrvoje Meštrović – sveučilišni prijediplomski studij komunikologije, Katarina Andrašec – sveučilišni diplomski studij povijesti, David Marković-Đurin – sveučilišni prijediplomski studij povijesti, Karla Knežević – sveučilišni prijediplomski studij psiho-

logije, Franciska Brizić – sveučilišni diplomski studij psihologije, Erika Bernić – sveučilišni diplomski studij sociologije, i Lana Prangovski – sveučilišni prijediplomski studij sociologije. Dekanovim priznanjem za izvannastavne aktivnosti u akademskoj godini 2023./2024. kojima se promiče Fakultet hrvatskih studija i koje pridonose kvaliteti studiranja nagrađeni su Barbara Babić, David Car, Dora Frajt, Iva Ignjačić, Tereza Kelam, Luka Ivan Kovačić, Grgur Lesar, Lucija Pušonjić, Nina Šmuk, Lea Šoljan, Karla Vuković i Društvo studenata „Ivan Lučić-Lucius”.

Obilježeni Dâni fakulteta

Ekonomski fakultet proslavio 104 godine izvrsnosti u obrazovanju i istraživanju

Piše: **Ana Konta**

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježio je 104. obljetnicu svoga djelovanja na svečanosti koja je okupila brojne ugledne goste, ministre, rektora Sveučilišta u Zagrebu, izaslanike Hrvatskoga sabora, Vlade, Ureda predsjednika RH, gradonačelnika Grada Zagreba te članove akademske zajednice i gospodarstvenike.

Svečani program Dana fakulteta održan je u prepunoj Kongresnoj dvorani, a za-

počeo je uvodnim obraćanjem dekanice **prof. dr. sc. Sanje Sever Mališ**. Ona je u svojem govoru istaknula ključna postignuća Fakulteta te predstavila viziju razvoja u idućem razdoblju.

S ponosom je naglasila kako je Fakultet u 2024. godini dosegao prestižnu razinu „trostruke krune” međunarodnih akreditacija (AACSB, EQUIS i AMBA), čime se Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu svrstava među manje od 1 posto poslovnih škola u svijetu koje ispunjavaju najviše standarde u obrazovanju.

„Ova titula odraz je najboljih praksi i najviših standarda u obrazovanju, a našim studentima osigurava globalnu konkurentnost. Ovo je priznanje rezultat predanog rada cijele naše zajednice – profesora, stručnih službi i studenata, koji svojim trudom i zalaganjem nastavljaju graditi ugled našega Fakulteta”, istaknula je dekanica Mališ.

Također, dodala je kako su u protekle 104. godine osobito ponosni na predanost obrazovanju, istraživanju, gospodarskom i društvenom razvitku te da su trenutačno usmjereni na obnovu zgrade Fakulteta koja je više od pola stoljeća bila dom naraštajima studenata.

„Obnova nije samo tehnički projekt nego prilika da stvorimo inspirativno okruženje

koje odražava naše ambicije i vrijednosti. Naša je vizija stvoriti prostor za učenje, suradnju i inovacije koji će odgovarati potrebama sadašnjih i budućih generacija”.

Među prioritetima Fakulteta, prof. dr. sc. Sanja Sever Mališ izdvojila je i internacionalizaciju suradnjom s vodećim svjetskim obrazovnim institucijama te uvođenje studijskih programa na engleskom jeziku. Cilj je pozicionirati Ekonomski fakultet kao središte globalnoga obrazovanja u regiji, čime se otvaraju mogućnosti za širenje profesionalnih mreža i razmjenu ideja između studenata i profesora različitih kultura i sredina.

„Biti među jedan posto u svijetu najboljih u području ekonomskih znanosti je kao da dobijete Nobelovu nagradu za svoja istraživanja. To je upravo Eko-

nomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Kada je 1920. godine donesena odluka o osnivanju ustanove za visoko obrazovanje u području ekonomskih znanosti, bio je to vrlo smion i izazovan potez koji je pokazao koliko je važno imati vlastite stručnjake u tom području. Danas možemo svjedočiti koliko su ekonomski stručnjaci važni u globalnim izazovima i da se bez njih jednostavno ne mogu donositi ključni projekti i investicije”, rekao je **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, rektor Sveučilišta u Zagrebu.

O ulozi i značaju zagrebačkoga Ekonomskoga fakulteta u društvu te o njegovim studentima, profesorima i stručnjacima koji su se na njemu obrazovali govorili su **dr. sc. Luka Korlaet**, zamjenik zagrebačkoga gradonačelnika, izaslanica predsjednika Hrvatskoga sabora **prof. dr. sc. Vesna Bedeković**, izaslanik predsjedni-

ka Vlade Republike Hrvatske **izv. prof. dr. sc. Davor Zoričić**, državni tajnik Ministarstva financija, ujedno i profesor na Ekonomskom fakultetu, te izaslanik Ureda predsjednika Republike Hrvatske **izv. prof. dr. sc. Velibor Mačkić**, posebni savjetnik Predsjednika za ekonomiju, također profesor na Ekonomskom fakultetu.

U sklopu svečanosti dodijeljene su brojne nagrade i priznanja profesorima i studentima, među kojima su **nagrada za znanstvenoistraživački rad**, uključujući nagrade za znanstveni članak, znanstvenu knjigu i sveučilišni udžbenik, **nagrada za znanstvenike**, dodijeljena za životno djelo u području ekonomije, **nagrada za doprinos razvoju struke**, također nagrada za životno djelo za promicanje ugleda struke. Posebne nagrade dodijeljene su i studentima, uključujući priznanja

za najbolje diplomske i završne radove, te **Dekaničina nagradu za izvrsnost u studiranju u akademskoj godini 2023./2024.**, koja je uručena studentima s najvišim prosjekom ocjena (5,0).

Pohvaljeni su i studentski projekti koji su ostvarili poseban doprinos u projektu *Drive-in Kino Zagreb 2024.*, odbojkaška ekipa *Ekonomskoga fakulteta*, veslači za *Europsko sveučilišno veslačko prvenstvo*, sudionici projekta *StartTalks*, studenti za *Financijsku akademiju*, za *Financijsku pismenost osnovnoškolaca* te za projekt *27 STARS*.

Na svečanosti su brojne uzvanike i goste svojim izvedbama oduševili ansambl Celeste i klapa Kampanel, pa su svi nakon akademske himne *Gaudeamus igitur* krenuli prema svojim odredištima s osmijehom na licu.

Svečano obilježen Dan i 107. obljetnica Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Priredila: **Tatjana Klarić Beneta**
Foto: **Sveučilište u Zagrebu Medicinski fakultet**

Svečanom sjednicom Fakultetskoga vijeća 17. prosinca 2024. u dvorani „Miroslav Čačković” Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježio je svoj Dan i 107. obljetnicu postojanja.

Na svečanosti su se prigodnim riječima okupljenima obratili rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademik **Velimir Neidhardt**, izaslanica predsjednika Vlade Republike Hrvatske **doc. dr. sc. Iva Ivanković**, izaslanica predsjednika Hrvatskoga sabora **prof. dr. sc. Vesna Bedeković** i izaslanica zagrebačkoga gradonačelnika **dr. sc. Lora Vidović**. Svi su istaknuli veliku važnost Medicinskoga fakulteta za hrvatsko visoko obrazovanje, znanost i zdravstveni sustav. Sjednicu je otvorio dekan Medicinskoga fakulteta **prof. dr. sc. Slavko Orešković**, koji je u svojem govoru naglasio kako je Medicinski fakultet jedna od najvećih i najznačajnijih znanstveno-obrazovnih ustanova u hrvatskom visokoškolskom sustavu te ključna institucija za zdravstveni sustav i razvoj biomedicine, na kojoj se obrazuje više od 60 posto svih doktorica i doktora medicine i više od 80 posto doktorica i doktora medicinskih znanosti u Hrvatskoj. Do sada je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomiralo 26.787 doktorica i doktora medicine, na studiju medicine na engleskom jeziku diplomiralo je njih 433, a magistrica i magistara sestrinstva 600.

Izlaganje dekana prof. dr. sc. Slavka Oreškovića

Akademik Marko Pečina, prof. dr. sc. Željko Krznarić i prof. dr. sc. Slavko Orešković

Prof. dr. sc. Tomislavu Baudoinu - Posebna nagrada za značajan doprinos ugledu Fakulteta

Pozdravni govor rektora Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Stjepana Lakušića

Pjevački zbor studenata Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - *Lege artis*

Dekan je podsjetio i na povijesne prekretnice Fakulteta, od njegova osnutka 1917. godine tijekom Prvoga svjetskoga rata do Domovinskoga rata, kada su nastavnici, studenti i zdravstveni djelatnici bili na prvim crtama bojišnice pružajući zdravstvenu skrb. Fakultet je, istaknuo je dekan, uspio očuvati kontinuitet izvrsnosti i u novije vrijeme, unatoč pandemiji bolesti COVID-19 i razornom potresu koji je teško oštetio zgrade na Šalati i u kliničkim bazama.

„Vlastitim su sredstvima vrlo brzo sanirane oštećene zgrade kako bi se Fakultet mogao posvetiti svojim osnovnim djelatnostima: izvođenju nastave, ne gubeći na njezinoj kvaliteti, razvijanju znanosti kroz brojne projekte i istraživanja te unaprjeđenju stručnoga rada i skrbi o bolesnicima. Nemjerljiv je doprinos naših studenata koji su se tijekom tisuća sati volonterskoga rada aktivno uključili u rad brojnih ekipa u suzbijanju pandemije, a i dalje su marljivo ispunjavali svoje, nimalo lake, studentske obveze, što studij medicine zahtijeva. Nemjerljiv je doprinos naših nastavnika, ujedno i vrhunskih stručnjaka, u svim našim kliničkim bazama, koji su radeći danonoćno, ne štedeći sebe, iznijeli, uz

ostalo zdravstveno osoblje, najveći teret da se pandemija suzbije”, istaknuo je dekan Orešković.

U govoru se dekan osvrnuo i na uspješno provedenu reakreditaciju Fakulteta te ishođene dopusnice za daljnje obavljanje djelatnosti visokoga obrazovanja i znanstvene djelatnosti. Izvijestio je kako se obnova zgrada na Šalati privodi kraju te se pritom na velikoj potpori zahvalio Vladi Republike Hrvatske i njezinu predsjedniku Andreju Plenkoviću te je ujedno zahvalio i studentima, nastavnicima i djelatnicima na razumijevanju i strpljenju tijekom procesa obnove.

„Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je i jedna od vodećih znanstvenih ustanova u Republici Hrvatskoj”, istaknuo je dekan Orešković te dodao kako su nastavnici Fakulteta ove godine objavili više od 1.200 radova, koji su citirani u međunarodnim bazama podataka, od čega je više od 80 posto radova u visokorangiranim časopisima. Gotovo polovica istraživanja nastala je u međunarodnoj suradnji, a 20 od ukupno 29 najutjecajnijih hrvatskih znanstvenika u području medicine i zdravstva, koji se svrstavaju u **2 % najutjecajnijih svjetskih znanstvenika prema listi Sveuči-**

lišta Stanford, dolazi upravo s Medicinskoga fakulteta.

Kao i svake godine, dodijeljene su nagrade Fakulteta. Nagradom „Medicina” nagrađen je Hrvatski liječnički zbor, koji slavi 150 godina postojanja. Nagradu je obrazložio akademik Marko Pečina, predsjednik Odbora za dodjelu nagrade „Medicina”, a primio ju je prof. dr. sc. Željko Krznarić, predsjednik Hrvatskoga liječničkoga zbora.

Nagradu za posebno postignuće u medicinskoj struci i znanosti primili su profesor Steven Pavletić i profesor emeritus Branimir Ivan Sikic. Posebna nagrada za značajan doprinos ugledu Fakulteta pripala je prof. dr. sc. Tomislavu Baudoinu. Dekanovom nagradom za produktivnost tijekom doktorskoga studija nagrađeni su: dr. sc. Maja Bogdanić, dr. sc. Martina Held, dr. sc. Denis Jagečić i dr. sc. Sunčana Sikirić. Nagradu za dugogodišnji predani rad i izniman doprinos u podizanju ugleda Fakulteta primile su Ivana Šiprak, doc. dr. Lea Škorić i Jasmina Štimac.

Svečanu sjednicu svojim je nastupom uvećao pjevački zbor studenata Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu *Lege artis*.

Šest desetljeća samostalnog djelovanja Rudarsko-geološkog-naftnog fakulteta

Piše i snimio: **Branko Nad**

Rudarsko-geološko-naftni fakultet proslavio je svoj Dan fakulteta, 60 godina samostalnog djelovanja i blagdan Svete Barbare, zaštitnice rudara, svečanom sjednicom Fakultetskog vijeća tijekom koje su dodijeljene nagrade studentima te djelatnicima fakulteta.

Dekan RGNF-a **izv. prof. dr. sc. Vladislav Brkić** u svome je govoru i osvrnu na godinu iza nas istaknuo kako je fakultet osnovan 1964. godine s vizijom obrazovanja stručnjaka u područjima rudarske, geološke i naftne struke. Tada, kao i danas, razumijevanje i upravljanje prirodnim resursima bilo je ključno za razvoj gospodarstva i društva. Prva generacija studenata koja je kročila kroz vrata ovog fakulteta stajala je na pragu industrijske revolucije, kada su resursi poput ugljena i nafte bili pokretači svjetskog gospodarskog rasta. RGN fakultet bio je važan čimbenik te priče, poručio je Brkić: „Naš fakultet prepoznao je promjene koje se dešavaju u svijetu i prilagođava se novim zahtjevima. Naši studijski programi na hrvatskom i engleskom jeziku danas obuhvaćaju najnovija znanja, a naši studenti stječu vještine potrebne za rad u dinamičnom i kompleksnom svijetu. Danas, više nego ikada prije, svjesni smo

odgovornosti koju nosimo. Kao obrazovna institucija moramo osigurati da naši studenti budu ne samo stručnjaci, već i nositelji promjena”.

Gledajući unaprijed, jasno je da nas čekaju veliki izazovi, ali i velike prilike, nastavio je dekan Brkić. Struke koje pokriva RGN fakultet – rudarska, geološka i naftna – suočavaju se s važnim prekretnicama. Svijet se okreće prema obnovljivim izvorima energije, dok tradicionalni izvori, poput nafte i plina, te čvrste mineralne sirovine i dalje ostaju ključni za globalnu ekonomiju. Održivo upravljanje mineralnim resursima postaju prioritet, a s njima i potreba za inovativnim pristupima, novim tehnologijama i interdisciplinarnim znanjima. Tako se npr. očekuje da će primjena umjetne inteligencije donijeti velike promjene, povećavajući učinkovitost, preciznost i sigurnost različitih procesa čineći ih ekološki prihvatljivijima i profitabilnijima:

„Naš fakultet mora biti spreman odgovoriti i na te izazove. Ključ će biti u obrazovanju generacija koje razumiju važnost multidisciplinarnosti, inovacija i održivosti kao i u promjenama samih nas. Nastavit ćemo razvijati naše studijske programe, prilagođavati ih i nametati tržištu nova znanja, te osiguravati studentima potrebne alate za uspjeh u budućnosti. Njegovat ćemo i dalje suradnju s gospodarstvom kroz ciljana znanstvena i stručna istraživanja, zaključio je dekan Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta”. Među čestitarima ove važne obljetnice te Dana fakulteta bio i zagrebački **rektor prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**. Podsjetio je kako je RGNF do danas oblikovao brojne generacije stručnjaka, aktivno suradujući s vodećim tvrtkama te domaći i stranim

institucijama, potičući inovacije i praktične primjene svojih istraživanja. Fakultet je znanstveno-istraživački izrazito aktivan, rekao je rektor, posebice kroz mnoge projekte koje ostvaruje s partnerskim institucijama u zemlji i inozemstvu, nudeći rješenja za čitav niz problema i izazova suvremenog društva u području svoga djelovanja. Naglašeno je tijekom svečane sjednice kako se ove godine navršavaju još dvije važne obljetnice - 35 uspješnih godina izlaženje znanstvenog časopisa Zbornika RGNF-a, ali i 35. skok preko kože odnosno tradicionalno primanje bruća u rudarski

stalež koji je prvi put održan prije 85 godina.

U drugome dijelu Dana fakulteta, dekan Brkić je uz pomoć prodekana nagradama i priznanjima nagradim najuspješnije studente i najistaknutije djelatnike te profesore fakulteta, odao je priznanja partnerima iz gospodarstva s kojima RGNF redovito surađuje, partnerskim fakultetima iz zemlje i inozemstva. Posebno je svečano bilo tijekom podjele priznanja bivšim dekanima fakultete te bivši rektorima Sveučilišta u Zagrebu.

Obilježeni Dâni fakulteta

Početak obnove oštećene zgrade bio je najznačajniji događaj 2024. Metalurškoga fakulteta

Priredio: **Branko Nad**

Na svečanoj proslavi Dana fakulteta dodijeljena su priznanja djelatnicima, Dekanove nagrade i pohvale studentima te zahvalnice zaslužnim gospodarskim subjektima i pojedincima s kojima Metalurški fakultet ostvaruje uspješnu i dugogodišnju suradnju

Metalurški fakultet Sveučilišta u Zagrebu, sa sjedištem u Sisku, danas ima 39 zaposlenika, 23 člana nastavnog te 16 članova nenastavnog osoblja. Ukupno na svim razinama studija Metalurški fakultet pohađa 164 studenta.

Objavila je to na proslavi Dana fakulteta i 64. obljetnice postojanja ove ustanove nova dekanica **izv. prof. dr. sc. Ivana Ivanić**. Budući da se fakultetska zgrada obnavlja, svečana sjednica Fakultetskog vijeća održana je u jednom sisačkom hotelu, a počela je pozdravima visokih uzvanika. Među čestitarima bili su i **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić**, rektor Sveučilišta u Zagrebu te državni tajnik **prof. dr. sc. Nikola Mrvac**, donedavni o.d. dekana Metalurškog fakulteta.

U svome govoru, dekanica Ivanić osvrnula se na proteklih godinu dana u ži-

votu fakulteta. Kazala je kako je vidljiv porast upisanosti u posljednjih nekoliko godina na Studij sigurnosti, zdravlja na radu i radnog okoliša, dok je upisanost na studijske programe Metalurgije u kontinuiranom padu.

„Znanstveno-istraživački rad ove sastavnice Sveučilišta u Zagrebu na neki je način ovisio o implementaciji infrastrukturnog projekta SIMET, koji je završen krajem 2023. godine u okviru kojeg je nabavljena visokosofisticirana znanstveno-istraživačka oprema. Tako je tijekom protekle akademske godine Metalurški fakultet provodio sedam institucijskih projekata, jedan projekt Hrvatske zakla-

de za znanosti izobrazbe mladih doktora znanosti te jedan INTERREG projekt naziva Crescendo koji je u 2023./2024. godini ušao u drugu fazu provedbe. Budućnost istraživačkog rada temeljit će se na zajedničkoj međuinstitucijskoj suradnji i iskoristivosti resursa koje se nalaze u okviru Centra za ljevarstvo SIMET”, saznali smo od dekanice Ivanić. Posebno važan datum za fakultet dogodio se u listopadu kada je potpisan Ugovor o nabavi radova Cjelovite obnove u iznosu od 5.079.932,63 EUR (bez PDV-a) s ekonomski najpovoljnijim ponuditeljem kojeg čini Zajednica ponuditelja Kostak – Zagreb i Kostak Slovenija u predviđenom

trajanju od 10 mjeseci.

„Radovi su započeli 23. listopada 2024. godine i nadamo se da će u predviđenom vremenu biti gotovi kako bi naši studenti sljedeću akademsku godinu mogli dočekati u novopremješnim prostorima Metalurškog fakulteta”, rekla je dekanica. Projektne aktivnosti cjelovite obnove obuhvaćaju neophodna ojačanja nosive konstrukcije građevine te građevinske i obrtničke radove u svrhu osiguravanja energetske učinkovitosti i efikasnosti potrošnje resursa potrebnih za neometano odvijanje nastavne i znanstveno – istraživačke djelatnosti Metalurškog fakulteta. Nadalje, projektna aktivnost obuhvaća implementiranje horizontalnih načela poput osiguravanja mogućnosti kretanja osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

Rekonstrukcijom navedenog prostora osigurat će se dodatan prostor za održavanje nastavnog procesa, uz podizanje socijalnog i ekonomskog studentskog standarda čime bi studiranje na Metalurškom fakultetu sa sjedištem u Sisku, kao dislociranoj sastavnici Sveučilišta u Zagrebu, bilo atraktivno i prihvatljivo.

Naposljedku, rekonstrukcijom i prenamjenom suterenskog prostora predviđen je prostor za studentski restoran čije opremanje je financirano Ugovorom o izvanrednoj većoj donaciji HABOR-a.

Na svečanoj proslavi Dana fakulteta dodijeljena su priznanja djelatnicima, Dekanove nagrade i pohvale studentima te zahvalnice zaslužnim gospodarskim subjektima i pojedincima s kojima Metalurški fakultet ostvaruje uspješnu i dugogodišnju suradnju. ///

dr. sc. **Jasmina Isaković**, znan. sur.

OD IDEJE DO INOVACIJE:

Kako EMHANCE oblikuje budućnost liječenja mozga

EMHANCE je novi, neinvazivni uređaj koji emitira pulsirajuća elektromagnetska polja za liječenje i daljinsko praćenje pacijenata s bolestima mozga.

RAZGOVARAO: **Siniša Peleš**

„Potaknuta nepravdom da se neki ljudi rode zdravi dok drugi boluju, a tijekom pisanja samog završnog rada na NYUAD-u, modelirajući elektromagnetska polja u središnjem živčanom sustavu i njihov utjecaj na T limfocite u pacijenata s multiplom sklerozom, počela sam razvijati ideju za EMHANCE”,

riječi su **dr. sc. Jasmine Isaković**, znanstvenice i inovatorice koja sa svojim timom: inženjerom **mr. sc. Filipom Slatkovićem** i liječnikom **prof. dr. sc. Dinkom Mitrećićem** razvija inovativni medicinski uređaj EMHANCE. S idejom koja se rodila još dok je bila studentica fizike na Sveučilištu New York, ogranku u Abu Dhabiju (eng. *NYU Abu Dhabi – NYUAD*), Jasmina je posvetila karijeru istraživanju i razvoju tehnologije koja bi mogla promijeniti način na koji pomažemo u rehabilitaciji pacijenata koji boluju od moždane bolesti s upalnom komponentom.

RECITE NAM VIŠE O UREĐAJU, ŠTO VAS JE POTAKNULO NA OVAKAV PROJEKT?

Stanovništvo postaje sve starije, očekivani zdravi životni vijek će do 2100. godine porasti s 71 na 83 godine, a broj globalne populacije starije od 60 godina će se utrostručiti. Navedeno produženje životnoga vijeka dovodi i do povećanja neuroloških

bolesti, te tako danas svaki peti čovjek pati od nekoga neurološkoga poremećaja. S druge strane postoji manjak ljudi u zdravstvu i nedostatak neinvazivnih terapijskih pristupa koji, spojeni s nuspojavama često korištenih lijekova, stvaraju pritisak na zdravstveni sustav. Tako potrebe neuroloških bolesnika često ostaju nezadovoljene i oni često ovise o neformalnim njegovateljima. EMHANCE je dizajniran da riješi problem s nedostatnom terapijom za pacijente s bolestima mozga i s visokim troškovima medicinske skrbi. To je neinvazivni uređaj koji pruža personaliziranu terapiju za pacijente oboljele od bolesti mozga s upalnom komponentom, koristeći elektromagnetsku stimulaciju živčanoga tkiva. Uređaj će biti opremljen odašiljačima koji će usmjeravati elektromagnetska polja na specifične dijelove mozga te senzorima koji će, u stvarnom vremenu, mjeriti vitalne parametre pacijenta. Ta će kombinacija omogućiti prilagodbu terapije prema individualnim potrebama pacijenta, smanjujući upalu i potičući funkcionalni oporavak. Senzori

će slati podatke zdravstvenim ustanovama, omogućujući im praćenje statusa pacijenta i njegova napretka. Osim što će biti kompaktan i lagan, EMHANCE će biti prijenosan i moći će se koristiti u bilo kojem okružju, omogućujući pacijentima terapiju iz udobnosti vlastitoga doma. Također, uređaj će omogućivati zdravstvenim institucijama da daljinski prate napredak pacijenata i prilagođuju terapijski protokol prema njihovim potrebama, čime će se rasterećiti bolnički kapaciteti te, potencijalno, smanjiti liste čekanja i troškovi liječenja.

UREĐAJ KOJI POMOĆU ELEKTROMAGNETSKIH POLJA U REALNOM VREMENU POKAZUJE KAKO NEKA TERAPIJA UTJEČE NA PACIJENTOV MOZAK TE PRITOM POSPJEŠUJE REGENERACIJU ZVUČI POMALO FUTURISTIČKI! U KOJOJ STE FAZI S PROIZVODOM I KAKO STE DOŠLI NA IDEJU ZA TAKVO ŠTO?

EMHANCE je trenutno u fazi prekliničkih ispitivanja, gdje je uspješno testi-

ran na specifičnim staničnim modelima. Preliminarni rezultati pokazuju da uređaj potiče diferencijaciju neuralnih matičnih stanica u stanice nalik na astrocite i neurone, upućujući na mogućnost regeneracije tkiva. Ti su rezultati objavljeni u Q1 znanstvenom časopisu u travnju 2024. Za nastavak razvoja proizvoda trenutno smo u fazi prikupljanja *pre-seed* runde financiranja od 400.000 eura, od kojih smo već prikupili 80.000 od *angel* investitora iz SAD-a. Cilj nam je osigurati sredstva za daljnji razvoj i testiranje uređaja na životinjskim modelima ishemijskoga moždanoga udara i multiple skleroze. Uz to, potrebna nam je financijska potpora i suradnja s drugim tvrtkama u našoj industriji, uključujući *contract research organisations* (CRO-ove). Uložena sredstva omogućit će nam brži napredak i pružanje inovativnih rješenja za pacijente s neurološkim bolestima.

Ideja za EMHANCE rodila se 2017. godine dok sam bila studentica završne godine fizike na Sveučilištu New York, ogranku u Abu Dhabiju. Tijekom odabi

mr. sc. Filip Slatković, dr. sc. Jasmina Isaković i prof. dr. sc. Dinko Mitrećić

ra teme za završni rad počela sam istraživati utjecaj elektromagnetskih polja na mozak i njihovu primjenu u liječenju neuroloških bolesti. Posebice me zainteresirala multipla skleroza, bolest koja oštećuje mijelinsku ovojnicu aksona, ometajući brzo provođenje signala, te najčešće pogađa osobe u dobi između 20 i 40 godina. Smanjenje propagacije signala kroz neurone, prouzročeno oštećenjem mijelinske ovojnice, teoretski bi se moglo poboljšati primjenom elektromagnetskih polja. Ta je teorija generalna osnova za elektrostimulacijske terapije koje se danas koriste u medicini za liječenje različitih bolesti mozga, poput transkranijalne magnetne stimulacije (TMS) i duboke stimulacije mozga (DBS). Potaknuta nepravdom da se neki ljudi rode zdravi dok drugi boluju, a tijekom pisanja samog završnog rada na NYU-AD-u, modelirajući elektromagnetska polja u središnjem živčanom sustavu i njihov utjecaj na T limfocite u pacijenata s multiplom sklerozom, počela sam razvijati ideju za EMHANCE. Tražeći priliku za praktičnim radom u ljeto 2016., naišla sam na prof. dr. sc. Dinka Mitrečića, koji je rado prihvatio ideju da provedem ljeto u Zagrebu radeći istraživanja na mišjem modelu ishemijskoga moždanoga udara. Godinu dana poslije završila sam studij na NYUAD-u i vratila se u Hrvatsku, gdje sam nastavila raditi u Dinkovu laboratoriju. Dinko je tako postao moj mentor za doktorski rad, a naša se suradnja nastavila u obliku daljnje razvoja EMHANCE uređaja. Mr. sc. Filip Slatković pridružio nam se 2019. godine, donoseći iskustvo iz električnoga inženjeringa i servisa medicinskih uređaja, koje je bilo ključno za naš tim, od razvoja prvoga prototipa EMHANCE uređaja do same patentne prijave.

ŠTO SMATRATE SVOJIM KLJUČNIM DOSADAŠNJIM POSTIGNUĆIMA?

Naša ključna postignuća uključuju sudjelovanje u prestižnim *startup* programima poput *Nugleus* i *Get Started in Health Innovation* u Hrvatskoj te *Labs to Market* u Sloveniji. Ti su programi unaprijedili naše poslovne i tehničke vještine te omogućili validaciju našega rješenja na tržištu. Osobito smo ponosni na sva poznanstva, korisne savjete i pomoć koje smo stekli kroz te programe, i duboko smo zahvalni svima koji su nam pomogli. Osim toga, a nakon službenoga osnutka tvrtke EMHANCE d. o. o., prikupili smo 80.000 eura od američkog *angel* investitora u sklopu *pre-seed* runde od 400.000 eura. Uz to, bili smo pozvani i predstaviti naše rješenje na *Business Angel Summitu* u Sarajevu u listopadu 2024. Dakle, naša dva najveća uspjeha do sada su integracija u *startup* zajednicu na Balkanu te uspješno prikupljanje prve investicije.

SPOMENULI STE *GET STARTED IN HEALTH INNOVATION* PROGRAM KOJI PROVODI SVEUČILIŠTE U ZAGREBU U SKLOPU EIT HEALTH HUB PROJEKTA. KAKO STE DOZNALI ZA TAJ PROGRAM I EIT HEALTH ZAJEDNICU?

Prvi put smo čuli za *EIT Health* zajednicu u 2019. godini dok smo radili s Centrom za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije (CIRTT) Sveučilišta u Zagrebu u sklopu PoC8 poziva HAMAG BICRO-a, budući da je Sveučilište *EIT Health Hub*. Kada se otvorio program *Get Started in Health Innovation*, logičan korak bio je uključiti se s obzirom na to da je program nudio potporu u razvoju medicinskih i zdravstvenih rješenja. *Get Started in Health Innovation* program

pružio nam je ključnu potporu u povezivanju s medicinskim institucijama, liječnicima i pacijentima, omogućujući prilagodbu našega rješenja stvarnim potrebama korisnika i tržišta. Najbolji dio samoga programa bila je vođena provedba svih faza istraživanja tržišta, pomažući u interpretaciji rezultata i izradbi izvješća o stanju tržišta. Uz to, a tijekom sudjelovanja u programu, imali smo priliku i izraditi naš strateški memorandum. Uz stručnu potporu, definirali smo poslovnu strategiju, misiju, viziju i ključne pokazatelje uspješnosti. Program nam je također pomogao u postavljanju dugoročnih i kratkoročnih ciljeva, što je bilo iznimno važno za razvoj našega uređaja. Strateški memorandum ostaje ključni dokument za komunikaciju s investitorima i planiranje daljnjega razvoja i nakon završetka samoga programa. S time, definitivno bismo ga preporučili drugima!

DRAGO MI JE DA ZNANJA I VJEŠTINE STEČENE KROZ NAŠ PROGRAM POMAŽU ODREDITI VAŠ PUT. KOJI SU VAM PLANOVI? GDJE VIDITE EMHANCE ZA PET GODINA?

U sljedećih pet godina nadamo se pozicionirati EMHANCE kao vodeći *MedTech*

startup u neinvazivnom liječenju neuroloških bolesti s upalnom komponentom. Naši ciljevi uključuju klinička ispitivanja, uključujući „pilot” i „pivotal” studije, te dobivanje regulatornih odobrenja u Europskoj uniji (EMA) i Sjedinjenim Američkim Državama (FDA) za plasiranje proizvoda na tržište, uključujući CE oznake u EU-u i Premarket Notification 510(k) u SAD-u. Također planiramo razvoj strateških partnerstava s vodećim medicinskim institucijama i istraživačkim centrima te kontinuirano unaprijeđenje naših tehnologija kako bismo poboljšali iskustvo za pacijente, liječnike i ostale dionike. Osim toga, nadamo se proširiti naš tim, surađivati s udrugama pacijenata oboljelih od bolesti mozga te raditi na promicanju zdravlja, znanosti i medicinskih istraživanja među širom publikom. Ovim inicijativama želimo stvoriti pozitivan socijalni utjecaj, olakšati pristup kvalitetnoj zdravstvenoj skrbi te unaprijediti zdravlje i dobrobit pacijenata diljem svijeta.

JASMINA, HVALA VAM ŠTO STE PODIJELILI SVOJU NADAHNJUJUĆU PRIČU. VJERUJEM DA VAŠ RAD NA RAZVOJU EMHANCE-A DAJE NADU PACIJENTIMA S NEUROLOŠKIM BOLESTIMA, ALI I LIJEČNICIMA KOJIMA ĆE ZNATNO OLAKŠATI MODIFIKACIJU TERAPIJA. ŽELIM VAM PUNO USPUJEHA U DALJNJEM RADU I RAZVOJU SE PRATITI DALJNJI RAZVOJ VAŠEGA UREĐAJA!

Hvala i Vama na prilici da predstavimo EMHANCE i podijelimo svoju priču. Vaša potpora i interes značajno doprinose našoj misiji te se radujemo nastavku suradnje! ///

TKO JE IZUMITELJICA EMHANCE UREĐAJA?

dr. sc. Jasmina Isaković, znan. sur., izumiteljica je **EMHANCE** uređaja i glavna istraživačica u Omnion Research International d.o.o.

Jasmina je doktorirala Biologiju i Temeljne medicinske znanosti, gdje su joj specijalizacije uključivale neuroimunološke interakcije u središnjem živčanom sustavu i biofiziku neuroloških bolesti s upalnom komponentom. Njeno uže područje rada je računalno modeliranje elektromagnetskih pojava u živčanom sustavu, uključujući i istraživanje mehanizama komunikacije

između neurona i glija stanica tijekom obnove živčanog tkiva. Nakon 5 godina rada u medicinskoj industriji, Jasminina uloga u timu je razvoj terapijskog uređaja, uspostavljanje planova za provedbu i praćenje napretka, implementacija inovacijskog procesa te identifikacija novih prilika na tržištu. Detaljan opis znanstvenog rada i pristup publikacijama dostupni su na <https://www.webofscience.com/wos/author/record/ABG-1894-2020>.

Impressum

AKADEMSKI LIST

Novine Sveučilišta u Zagrebu

Redakcija:

Tatjana Klarić Beneta
Ana Konta
Branko Nađ

Glavni urednik:

dr. sc. Petar Bilobrk

Nakladnik:

Sveučilište u Zagrebu

Za nakladnika:

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić,
rektor

Nakladnički savjet:

prof. dr. sc. Tibor Pentek,
predsjednik,
prof. dr. sc. Dubravko Majetić,
prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić,
red. prof. art. Jasenka Ostojić

Adresa redakcije:

Trg Republike Hrvatske 14
Telefon: 01 4698 187
akademski@unizg.hr
www.akademski.hr

UNIC savez

nudi brojne mogućnosti za studente nove generacije

Sveučilište u Zagrebu dio je važnoga i vrijednoga projekta UNIC, institucionalnoga oblikovanja Europskoga sveučilišta postindustrijskih gradova.

PIŠE I SNIMILA: Ana Konta

Kako potaknuti studente na suradnju, inovativnost i otvorenu razmjenu ideja te promicati UNIC projekt kao savez europskih sveučilišta gradova u postindustrijskoj tranziciji, raspravljalo se jučer na **UNIC-ovu Danu za studente** pod nazivom *Kampus budućnosti*.

Sveučilište u Zagrebu dio je važnoga i vrijednoga projekta UNIC, institucionalnoga oblikovanja Europskoga sveučilišta postindustrijskih gradova. UNIC kao jedinstvena platforma povezivanja europskih sveučilišta i studenata ima brojne prednosti: od združenih studija, učenja jezika, izbora modula do virtualne i fizičke mobilnosti te kolegija na engleskom jeziku. Uz Sveučilište u Zagrebu, UNIC savez čini još devet sveučilišta: Sveučilište Deusto u Bilbaou (Španjolska), Sveučilište Ruhr u Bochumu (Njemačka), Koç sveučilište u Istanbulu (Turska), Erasmus sveučilište u Rotterdamu (Nizozemska), Sveučilište u Corku (Irska), Sveučilište u Liègeu (Belgija), Sveučilište u Oulu (Finska), Sveučilište u ódzku (Poljska) i Sveučilište u Malmöu (Švedska). Projekt je pokrenut radi modernizacije i odgovora na potrebe zajednica u kojima ta sveučilišta djeluju, kao i radi uspostavljanja jedinstvenoga iskustva studiranja povezivanjem svih studenata, profesora te istraživačkih i drugih aktivnosti.

U uvodnom dijelu događanja nazočnima su se obratili zamjenici voditelja UNIC projekta **prof. dr. sc. Goranka Lalić Novak** s Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagreb, prorektor za međunarodnu i međuinstitucijsku suradnju Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Jurica Pavičić** i prorektor za inovacije, transfer tehnologije i suradnju s gospodarstvom **prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić**.

„UNIC je zasigurno jedan od najvažnijih projekata koje provodi naše Sveučilište. Ovim se projektom Sveučilište u Zagrebu uvrstilo u odabrana sveučilišta koja sudjeluju u oblikovanju novih transnacionalnih saveza koji će funkcionirati kao europska sveučilišta. UNIC projekt usmjeren je na razvoj bliskog partnerstva i suradnje između deset uključenih sveučilišta. Ciljevi su UNIC saveza povezivanje sveučilišta s gradovima i rješavanje nekih aktualnih problema te provedba aktivnosti kroz različite oblike suradnje u nastavi, u znanstvenim istraživanjima, a zapravo sve u svrhu povezivanja i razmje-

ne iskustva među našim studentima”, rekla je prof. dr. sc. Goranka Lalić Novak. U nastavku programa dvojica studenata, **Karlo Kožina i Martin Lazić**, podijelili svoja iskustva o sudjelovanju u projektu UNIC. Student Kožina istaknuo je brojne prednosti uključivanja u UNIC savez: dugoročne potpore, sustavno praćenje, združeni studiji i povezivanje različitih programa, sveučilišta i studenata. UNIC kao platforma studentima također nudi mogućnost organiziranja i pokretanja inicijativa za održavanje konferencija, sastanaka i događanja. Jedna takva konferencija održavala se u svibnju u Švedskoj na Sveučilištu u Malmöu.

možemo težiti nečemu boljem, ali cijeliti i ono što mi radimo dobro na našem Sveučilištu. Zato, ako još niste, svakako se priključite UNIC savezu”, pozvao je sve zagrebačke studente Martin Lazić.

UNIC svake godine nudi različite online kolegije i ljetne škole za studente Sveučilišta u Zagrebu, koje je ujedno s gotovo 70 tisuća studenata i najveće sveučilište u tom savezu. Koordinator UNIC saveza je Erasmus sveučilište u Rotterdamu, a koordinator projekta na razini Sveučilišta u Zagrebu je Pravni fakultet. Projekt stvaranja UNIC-a ima tri glavne komponente: Međusveučilišni kampus, Akademija

poput Muzeja medenjaka, odakle se slikom izravno javio i posvjedočio kako studenti, uz znanje i slušanje različitih kolegija, mogu uživati u posjeti atraktivnih mjesta.

O izazovima i brojnim mogućnostima Virtualnoga kampusa, kao i o njegovu konceptu, tehnologiji i potencijalu govorio je **dr. sc. Ognjen Orel**, pomoćnik ravnatelja i predstojnik Sektora za informacijsku infrastrukturu Sveučilišnoga računskoga centra Srce. Virtualni kampus je web aplikacija namijenjena studentima, administratorima, nastavnicima i znanstvenicima sveučilišta uključenih u UNIC savez. Na tzv. studomatu razmjenjuju se podatci s ISVU-om te se pruža potpora u studentskoj i fizičkoj i virtualnoj mobilnosti. Trenutačno je aplikacija dostupna na poveznici unic.srce.hr.

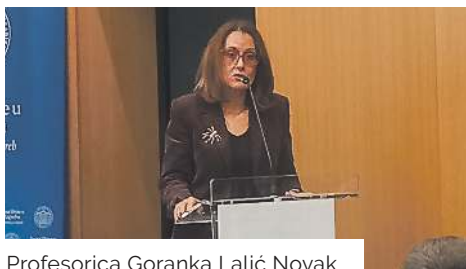
O razvoju i sinergiji fizičkih i virtualnih kampusa u sklopu UNIC saveza govorilo se na panel-raspravi *Kampus budućnosti*. Panelisti su bili **prof. dr. sc. Neven Vrček** s Katedre za razvoj informacijskih sustava Fakulteta organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, **dr. sc. Ognjen Orel** iz Srca, prorektor **prof. dr. sc. Tomislav Josip Mlinarić** i **Pavao Škoko Gavranović**, član Studentskoga zbora Fakulteta političkih znanosti. Na pitanje kako suvremene tehnologije i umjetna inteligencija mogu pomoći i ubrzati proces povezivanja u Virtualnom kampusu, profesor Vrček je odgovorio kako se već rutinski koriste veliki jezični modeli (LLM) kao napredni sustav umjetne inteligencije putem kojega se mogu trenirati specifični zadatci i u ovom projektu. Prorektor Mlinarić je rekao kako globalno umreživanje sveučilišta u istraživačkom području može utjecati i na povezivanje tvrtki pri rješavanju određenih problema u akademskoj sredini, što je intencija eurounijske politike.

„Budućnosti nema”, istaknuo je profesor Mlinarić „ako ostanemo zatvoreni u svoje dvorište, što su shvatili i naši studenti, koji se sve više otvaraju prema Europi i koriste razne mogućnosti i prednosti u obrazovanju”.

Pavao Škoko Gavranović na kraju je zaključio da je povezivanje studenata i sveučilišta u UNIC savezu iznimno važno za naše Sveučilište i da treba još više raditi na jačanju, prepoznavanju prednosti i njegovu promicanju. ///

Panel rasprava pod nazivom Međunarodni kampus

Profesorica Goranka Lalić Novak

Prorektor prof. dr. sc. Jurica Pavičić

Studenti Martin Lazić i Karlo Kožina

„Bio sam na Sveučilištu u Malmöu i mogu reći da imam zaista prekrasna iskustva. Sveučilište je potpuno drukčije od našega, ima puno studenata različitih nacionalnosti iz cijeloga svijeta, nudi različite pristupe i znanja, i to je ono što ga obogaćuje. Upoznao sam mnoge profesore, prodekane i članove gradske uprave, sudjelovao na sastancima na kojima sam mogao iznijeti svoje ideje i ponuditi rješenja za određeni problem. Moja iskustva iz Finske sa Sveučilišta u Oulu također su pozitivna jer sam shvatio kako uvijek

izrazite raznolikosti i Gradski laboratoriji, koje će se u najvećem dijelu ostvariti u digitalnom okružju. UNIC-ovi kampusi mjesta su gdje studenti izlaze ispod svojega akademskoga staklenoga zvona u svakodnevni gradski život.

U okviru UNIC-ova Dana za studente prikazan je kratki informativni video, u kojem se obrazlaže zašto je dobro i pametno odabrati UNIC kao potporu i mogućnost razvoja profesionalne karijere. Iz Poljske se uživo javio i student Robert Juretić. On je u sklopu UNIC-ove razmjene posjetio brojna mjesta,

PREDSTAVLJENI NOVI strateški dokumenti Sveučilišta u Zagrebu

Strateški dokumenti razvijeni su u skladu s metodologijom u sklopu koje su definirani ciljevi, razvijene SWOT analize, određene strategije po područjima te definirane i opisane specifične mjere. Dokumenti donose najvažnije kvantitativne i kvalitativne pokazatelje, akcijske planove s prioritetnim mjerama, aktivnostima, rokove i nositelje aktivnosti te alocirane resurse.

FOTO: Sveučilište u Zagrebu

Strateške smjernice znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2023. – 2026.

Piše izv. prof. dr. sc. Miroslav Rajter,
Sveučilište u Zagrebu

U prostorijama Sveučilišta u Zagrebu svečano su predstavljene **Strateške smjernice znanstvenoistraživačke djelatnosti za razdoblje 2023. – 2026.** Ovaj dokument, koji je rezultat opsežna rada stručnjaka i savjetovanja s akademskom i gospodarskom zajednicom, ključni je vodič za razvoj istraživačke izvrsnosti, inovacija i međunarodne suradnje Sveučilišta.

Događaj su otvorili rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** i prorektor za znanost **prof. dr. sc. Dubravko Majetić**. Među nazočnima bili su brojni članovi akademske zajednice i studenti. Tijekom svečanosti istaknuto je kako strateške smjernice odražavaju odgovornost Sveučilišta prema društvu, ali i njegovu ambiciju da ostane predvodnik znanstvenih i inovacijskih aktivnosti u Hrvatskoj i šire.

„Ovim dokumentom želimo ojačati istraživačku izvrsnost, promicati interdisciplinarnost i otvorenost te povezati znanost s potrebama društva i gospodarstva. Naš je cilj stvoriti poticajno okruženje za znanstvenike i studente kako bismo dodatno osnažili položaj Sveučilišta u Zagrebu na međunarodnoj sceni”, istaknuo je rektor Lakušić.

Strateški dokument obuhvaća nekoliko prioritarnih ciljeva:

1. Povećanje znanstvene i umjetničke produktivnosti te izvrsnosti Sveučilišta. Fokus je na stvaranju uvjeta za visoku razinu kvalitete istraživanja, s naglaskom na objavljivanje u međunarodno prepoznatim časopisima i poticanje interdisciplinarnih istraživačkih projekata.

2. Razvoj otvorene znanosti i poticanje inovacija. Otvoreni pristup znanstvenim rezultatima, uključivanje zajednice u istraživačke procese i suradnja s gospodarstvom prepoznati su kao ključni koraci prema većoj vidljivosti i praktičnosti znanstvenoga rada.

3. Povećanje međunarodne prepoznatljivosti i mobilnosti istraživača. Aktivnosti poput sudjelovanja u međunarodnim projektima, razmjene istraživača i studentskoga uključivanja u istraživačke timove definirane su kao prioritete.

4. Jačanje veze između znanosti, tehnologije i gospodarstva. Naglasak je na komercijalizaciji istraživačkih rezultata, stvaranju tvrtki kćeri (eng. *spin-off*) i na razvoju inovacija koje odgovaraju na konkretne društvene izazove.

5. Jačanje znanstvenoga ugleda Sveučilišta i vidljivosti ostvarenih znanstvenoistraživačkih i umjetničkih rezultata. Naglasak je na osiguravanju da publikacije, inovacije i drugi oblici istraživačkoga rada budu dostupni i vidljivi u međunarodnom i domaćem kontekstu.

Prorektor Majetić istaknuo je važnost smjernica za stvaranje modernoga i konkurentnoga sveučilišnoga sustava: „Sveučilište u Zagrebu ima dugu tradiciju izvrsnosti, ali moramo aktivno raditi na prilagodbi globalnim trendovima. Naša je misija osigurati platformu za inovacije i stvaranje novih znanja koja će koristiti širem društvu.”

Predstavljena Politika otvorene znanosti

Uz strateške smjernice, na svečanosti je predstavljena i nova **Politika otvorene znanosti Sveučilišta u Zagrebu**, ključni dokument koji određuje smjer modernizacije znanstvenih praksi. Politika se temelji na načelima transparentnosti, dostupnosti i dijeljenja znanstvenih rezultata, čime Sveučilište dodatno ističe svoju predanost otvorenosti i inovacijama.

Politika otvorene znanosti sadržava detaljne smjernice za:

- **otvoreni pristup znanstvenim publikacijama**, uključujući preporuke za korištenje Creative Commons licencija
- **upravljanje istraživačkim podacima prema FAIR načelima** (pronalazljivost, dostupnost, interoperabilnost i ponovna uporaba)
- **razvoj otvorene infrastrukture za znanstvene informacije**, uz potporu nacionalnih i međunarodnih repozitorija
- **promicanje otvorenih obrazovnih sadržaja** kako bi znanje bilo dostupno široj javnosti.

Predsjednica Odbora za znanost, umjetnost i međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Nina Begičević Redep istaknula je važnost ovoga dokumenta: „Politika otvorene znanosti omogućuje bolju povezanost istraživača i institucija, potiče interdisciplinarnost i osigurava da znanstveni radovi postanu temelj inovacija i društvenoga napretka.”

Predstavljanje smjernica zaključeno je raspravom u kojoj su sudjelovali predstavnici sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Teme su bile fokusirane na izazove implementacije smjernica i politike otvorene znanosti, posebice u kontekstu financiranja znanstvenih aktivnosti i uključivanja mladih istraživača.

U raspravi su izneseni prijedlozi o tome kako osigurati održivost otvorene znanosti stvaranjem zajedničkih fondova i osiguravanjem potpore istraživačima u obliku obrazovanja i tehničkih resursa.

„Otvorena znanost ne smije biti teret za istraživače, već prilika za bolju vidljivost i veću suradnju. Potrebno je stvoriti uvjete u kojima će istraživači biti motivirani dijeliti svoja otkrića bez dodatnog administrativnog opterećenja”, istaknuo je jedan od sudionika rasprave.

U kontekstu suradnje s gospodarstvom, naglašena je potreba za jačanjem transfere znanja iz akademske zajednice u poslovni sektor. Otvorena znanost može biti most koji povezuje istraživače i industriju, ali zahtijeva jasno definirane mehanizme za intelektualno vlasništvo i komercijalizaciju istraživačkih rezultata. Predstavljanje *Strateških smjernica znanstvenoistraživačke djelatnosti* i *Politike otvorene znanosti Sveučilišta u Zagrebu* označilo je važan trenutak za hrvatsku znanstvenu zajednicu. Ovi dokumenti ne samo da postavljaju temelje za razvoj znanstvene i umjetničke izvrsnosti nego i jačaju povezanost između akademskoga i gospodarskoga sektora. Njihova uspješna implementacija bit će ključna za daljnji razvoj Sveučilišta i njegov doprinos globalnoj znanstvenoj sceni, osiguravajući da rezultati istraživanja budu dostupni i korisni cijelom društvu.

Uz ambiciozne ciljeve, strateške smjernice i politika otvorene znanosti također su poziv na kolektivno djelovanje i suradnju svih dionika – od istraživača i studenata preko gospodarstvenika do predstavnika javnoga sektora. Sveučilište u Zagrebu ovom inicijativom pokazuje kako je predanost znanosti u službi društva ključ za stvaranje održivoga i inovativnoga okruženja koje će oblikovati hrvatsku i svjetsku budućnost.

Strateške smjernice digitalne transformacije Sveučilišta u Zagrebu

Priredio **prof. dr. sc. Tomislav Bolanča**,
prorektor za poslovanje i digitalizaciju
Sveučilišta u Zagrebu

Sveučilište u Zagrebu, kao vodeća visokoobrazovna institucija u Hrvatskoj s dugom poviješću i bogatom tradicijom, prepoznaje ključnu ulogu digitalne transformacije u oblikovanju obrazovnoga i znanstvenoga sustava budućnosti. Dokument nazvan **Strateške smjernice digitalne transformacije Sveučilišta u Zagrebu** vizija je i okvir za razvoj sveučilišta u idućem desetljeću, usmjeren na modernizaciju obrazovanja, znanosti i upravljanja u digitalnom dobu. Globalni izazovi 21. stoljeća zahtijevaju prilagodbu i prihvaćanje inovativnih tehnologija kako bi obrazovne institucije ostale relevantne, konkurentne i sposobne odgovarati na društvene potrebe. Sveučilište u Zagrebu ovom strategijom postavlja temelj za postizanje tih ciljeva, pri čemu se oslanja na svoje tradicionalne vrijednosti: izvrsnost, otvorenost i društvenu odgovornost.

Vizija za budućnost Sveučilište u digitalnom dobu

Vizija digitalne transformacije Sveučilišta usmjerena je na stvaranje inkluzivnoga, tehnološki naprednoga i društveno odgovornoga okružja za obrazovanje i istraživanje. Digitalizacija se promatra kao alat za unaprjeđenje kvalitete nastave i znanstvenih rezultata, olakšavanje administrativnih procesa te povećanje pristupačnosti i učinkovitosti. „Digitalna transformacija omogućuje nam da redefiniramo način na koji učimo, podučavamo i istražujemo. To je prilika da unaprijedimo naš sustav i prilagodimo ga potrebama novoga doba”, istaknuo je rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Stjepan Lakušić.

Sedam ključnih područja transformacije

Dokument precizno definira sedam strateških područja djelovanja, koja zajedno čine cjelovit okvir za digitalnu transformaciju:

1. Obrazovanje za digitalno doba

Cilj je unaprijediti obrazovne procese digitalizacijom nastavnih sadržaja, uvođenjem *online* platformi i hibridnih modela nastave te razvojem personaliziranih programa učenja.

2. Razvoj digitalnih vještina i kompetencija

Sveučilište će osigurati kontinuiranu edukaciju i osposobljavanje studenata, nastavnika i administrativnoga osoblja za učinkovito korištenje digitalnih alata i tehnologija.

3. Digitalna infrastruktura

Planirano je uvođenje suvremenih tehnoloških rješenja poput računalstva u oblaku, naprednih mrežnih sustava, virtualne stvarnosti i umjetne inteligencije, uz osiguranje visoke razine kibernetičke sigurnosti.

4. Otvorena znanost i inovacije

Sveučilište se zalaže za promicanje otvorenih platformi za znanstvene podatke i rezultate, što će povećati dostupnost znanja i potaknuti interdisciplinarnu suradnju.

5. Digitalizacija upravljačkih procesa

Administrativni sustavi bit će digitalizirani radi povećanja učinkovitosti, smanjenja birokracije i transparentnosti u radu.

6. Međunarodna suradnja

Fokus je na povećanju mobilnosti studenata i nastavnika te na razvoju zajedničkih projekata i studijskih programa s uglednim inozemnim institucijama.

7. Partnerstvo s gospodarstvom

Sveučilište planira intenzivirati suradnju s industrijom razvojem inovacijskih centara, studentskih projekata i inkubatora za razvojne (eng. *start-up*) tvrtke.

Unaprjeđenje obrazovnoga procesa

Jedan je od ključnih ciljeva strategije stvoriti obrazovni sustav koji će studentima omogućiti stjecanje praktičnih i

primjenjivih znanja u digitalnom dobu. Hibridni modeli nastave, interaktivni materijali i virtualni laboratoriji samo su neke od predviđenih inovacija.

„Studenti više ne uče samo iz knjiga; oni trebaju alate koji ih povezuju s realnim svijetom i pripremaju za budućnost”, istaknula je prof. dr. sc. Nina Begičević Redep.

Razvoj istraživačke infrastrukture

Digitalna transformacija također će unaprijediti istraživačke kapacitete Sveučilišta ulaganjima u moderne tehnologije i opremu. Planirano je razvijanje otvorenih repozitorija za znanstvene radove, napredne platforme za analizu podataka te razvoj interdisciplinarnih istraživačkih centara.

Digitalizacija administracije i upravljanja

Administrativni procesi Sveučilišta bit će digitalizirani kako bi se povećala transparentnost, ubrzala razmjena informacija i olakšao pristup resursima. Digitalne platforme omogućit će studentima, nastavnicima i osoblju jednostavnije korištenje svih usluga, od prijave do praćenja napretka i evaluacije.

Otvorena znanost, pristup za sve

Jedan je od temeljnih elemenata strategije promicanje otvorene znanosti koja omogućuje slobodan pristup znanstvenim podacima, publikacijama i resursima. Otvorenost doprinosi razvoju novih ideja, potiče inovacije i osigurava veću povezanost znanstvene zajednice s društvom.

Suradnja s industrijom most prema inovacijama

Partnerstva s privatnim sektorom ključna su za provedbu digitalne transformacije. Sveučilište će intenzivirati suradnju s tvrtkama kroz istraživačke projekte, studentske prakse i razmjenu znanja. Također, osnivanje start-up inkubatora i poticanje poduzetništva među studentima dodatno će doprinijeti inovacijskom ekosustavu.

Evaluacija i praćenje napretka

Provedba strateških smjernica bit će kontinuirano praćena jasnim pokazateljima uspješnosti i sustavima evaluacije. Redovito izvješćivanje omogućit će transparentnost u radu i osigurati pravodobnu prilagodbu strategije prema novim izazovima.

Zaključak: Sveučilište budućnosti

Strateške smjernice digitalne transformacije Sveučilišta u Zagrebu dugoročna su vizija stvaranja modernoga, tehnološki naprednoga i društveno odgovornoga Sveučilišta. Ova transformacija nije samo tehnička nego i kulturna jer mijenja način na koji Sveučilište funkcionira, educira i doprinosi društvu.

„Digitalizacija nije samo sredstvo nego i prilika da ostvarimo naš puni potencijal kao zajednica koja uči, istražuje i inovira”, zaključio je rektor Lakušić. ///

Prorektor prof. dr. sc. Jurica Pavičić, prorektor prof. dr. sc. Dubravko Majetić, prof. dr. sc. Nina Begičević Redep i prof. dr. sc. Tomislav Bolanča

U blagdanskom ozračju uz treperavo svjetlo žaruljica u svečanoj dvorani Sveučilišta održan je predblagdanski koncert *Plesovi Europe* u izvedbi Komornoga orkestra Sveučilišta u Zagrebu pod umjetničkim vodstvom **Jože Haluze, prof. art. u mirovini**.

Uvodnim taktovima *Antiche danze at arie per liuto* izabranih stavaka iz suite br. 3 *Italiana* i *Arie di corte* talijanskoga skladatelja Ottorina Respighija orkestar je publici priuštio nezaboravan doživljaj, stvorivši pravi blagdanski ugođaj. U nastavku je slijedio svima poznati *Menuet* Luigija Boccherinija iz gudačkoga kvinteta u E-duru, op. 11 br. 5, G275. Bilo je divno vidjeti kako gledatelji uživaju u izabranim skladbama koje su ih odvele u bajkovite svjetove, prizivajući negdje u dubini duše bijeli Božić uz kamin i zvukove violina i violončela.

Nakon toga izveden je *Slavenski ples u e-molu* Antonína Dvořáka, op. 72 br. 2, *Allegretto grazioso*, jedno od najpoznatijih Dvořákovih djela. U obradi za gudače Pavla Dešpalja orkestar je odsvirao Rossinijevu *Tarantellu Napoletanu*, a potom *Sorkočević Lindu* Tomislava Uhljaka, koje je publika nagradila gromoglasnim pljeskom. U odabiru programa koji priliči predblagdanskom ugođaju izvedena je skladba Luigija Boccherinija *Fandango* iz gitarskoga kvinteta u D-duru, br. 4, G 448. Solisti su bili **Luka Pejčković** (gitar), **Jože Haluza** i **Lucija Nevena Barišić** (violine), **Jelena Špoljarić** (viola) i **Ida Novak Šarlog** (violončelo).

U nastavku programa gledatelji su uživali u suiti iz baleta *Romeo i Julija*, op. 64 br. 2 skladbe *Montecchi e Capuleti*, *Ples vitezova* Sergeja Prokofjeva, koje je za orkestar prilagodio Tomislav Uhljak. A onda je uslijedio vrhunac večeri i izvedba svima znanoga *Mađarskoga plesa br. 5* Johannesa Brahmsa. Koncertna večer *Plesovi Europe* završila je Straussovim *Valcerom proljetnih zvukova* i *Pizzicato polkom*. Uz tople riječi zahvale suradnicima, plesačima iz Plesnoga centra Fredi, organizatorima i članovima orkestra, profesor Jože Haluza obratio se publici te im uz završnu božićnu skladbu *Veselje ti navješćujem* poželio sretne nado-

lazeće blagdane. Čestitkama se pridružila i prorektorica prof. art. Jasenka Ostojić, koja je istaknula kako je Komorni orkestar Sveučilišta u Zagrebu nastao zahvaljujući entuzijastima i zaljubljenicima u glazbu, studentima koji volonterski i u svoje slobodno vrijeme dolaze na probe i marljivo vježbaju za javne nastupe i koncerte.

Koncert *Plesovi Europe* organiziran je na inicijativu prorektorice za umjetnost, kulturu i međusveučilišnu suradnju **red. prof. art. Jasenke Ostojić** i uz potporu rektora Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepana Lakušića**.

Komorni orkestar Sveučilišta u Zagrebu osnovan je u želji da glazbeno obrazovani mladi studenti koji studiraju na različitim fakultetima i akademijama nastave i dalje aktivno muzicirati. Orkestar je danas sve brojniji i ima više od 30 svirača. Voditelj i osnivač ansambla je violinist Jože Haluza, prof. art. u mirovini. Promotivni koncert su održali u auli 27. travnja 2022. u tadašnjem sjedištu Sveučilišta na Trgu Republike Hrvatske 14. Iste godine 16. prosinca orkestar je nastupio s novim programom na Predblagdanskom koncertu. Nakon toga slijedio je koncert u sklopu Pasijske baštine u crkvi sv. Petra u Zagrebu sa zborom Medicinskoga fa-

Predblagdanski koncert *Plesovi Europe* oduševio publiku

Komorni orkestar Sveučilišta u Zagrebu koncertom najpoznatijim je skladbama, poput *Mađarskoga plesa br. 5* Johannesa Brahmsa i *Slavenskoga plesa u e-molu* Antonína Dvořáka, uveo publiku u predblagdanski ugođaj te izmamio brojne simpatije i gromoglasan pljesak.

PIŠE: **Ana Konta**, FOTO: **Branko Nad**

Komorni orkestar Sveučilišta u Zagrebu osnovan je u želji da glazbeno obrazovani mladi studenti koji studiraju na različitim fakultetima i akademijama nastave i dalje aktivno muzicirati.

kulteta *Lege artis*, potom u maloj dvorani KD-a Vatroslava Lisinskog i u svečanoj dvorani zgrade SEECEL-a, privremenog sjedišta Sveučilišta 3. studenoga 2023. u sklopu svečane dodjele priznanja redovitim profesorima i profesorima u trajnom izboru te dodjele spomen-medalja umirovljenim profesorima Sveučilišta u Zagrebu u ak. god 2022./2023. Nakon toga orkestar je sudjelovao na Božićnom koncertu u Kraljevcu na Sutli, u Češkom domu i u bazilici sv. Antuna Padovan-

skog. Ljetos su svojim nastupom oduševili uzvanike na otvorenju Mjeseca svjesnosti o afaziji na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu, kao i na obilježavanju 105. obljetnice Agronomskoga fakulteta i promocijama studenata Pravnoga i Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta.

„Otkad vodim ovaj orkestar studenata amatera (u najboljem smislu te riječi), želja mi je približiti glazbu, i to onu najbolju, i sviračima i publici. To su mladi ljudi koji su deset godina tijekom svojega predakadetskoga školovanja, uz redovitu osnovnu i srednju školu, svaki tjedan proveli po barem 8 do 12 sati u glazbenoj školi, i još su kod kuće svaki dan vježbali svoj instrument. Uložili su, dakle, puno vremena i truda u svojim formativnim godinama u dio obrazovanja koji bi danas bez ovog orkestra „spavao“. Moja je namjera da to svoje znanje iskoriste u puni užitak aktivnoga zajedničkoga muziciranja. Tako pronalazim skladbe kojima su oni dorašli i za koje sam siguran da će im se sviđati. To je bit cijele ideje. U ovom projektu su poveznica programa *Plesovi Europe*“, rekao je prof. art. Jože Haluza, napomenuvši da orkestar godišnje priprema dva različita programa: jedan uoči Božića i drugi za nastup na svečanostima Pasijske baštine prije Uskrsa. ///

Alumna Tekstilno-tehnološkoga fakulteta

Antonija Bracanović finalistica CROPS-ova natječaja

Antonija Bracanović, alumna Tekstilno-tehnološkoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, svrstana je među šest pobjednika prestižnoga natječaja **CROPS**, koji su organizirali FEERIC HUB i Feeric Fashion Week u suradnji s južnoafričkim fondom NEPI Rockcastle i trgovačkim centrom Promenada Mall Bucuresti.

PIŠE: dr. sc. Duje Kodžoman, viši asistent, Sveučilište u Zagrebu Tekstilno-tehnološki fakultet
FOTO: Antonija Bracanović

Natječaj je okupio 34 studenta s osam sveučilišta iz Rumunjske, Hrvatske, Poljske, Srbije, Bugarske, Makedonije, Egipta i Moldavije, uz ukupno 204 prijavljene skice. Tema natječaja bila je nadahnuće ciklusima prirode, zemljanim tonovima i funkcionalnošću.

„Osjećam se ponosno i zahvalno zbog ove nagrade koja mi daje motivaciju i inspiraciju za nastavak stvaranja i daljnje usavršavanje”, izjavila je Antonija kada je doznala za svoj uspjeh, koji joj je pripočila Landiana Cerci, potpredsjednica Feeric Fashion Weeka.

Antonija je 2024. godine završila diplomski studij *Modni dizajn* na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Tema njezina diplomskoga rada **Estetski narativ romske kulture u suvremenom modnom dizajnu i autorskoj kolekciji** odražava istraživanje povijesti, jezika i tradicija romske zajednice, a rad je nastao pod mentorstvom **prof. art. dr. sc. Jasminke Končić**. Iz tog je istraživanja nastala kolekcija *Aven Romale*, koja reinterpreтира kulturnu baštinu suvremenim dizajnerskim izričajem.

Kao sudionica projekta **CROPS**, Antonija je u svojem radu prikazala snagu i otpornost prirodnih ciklusa, rabeći reciklirani materijal kao simbol regeneracije. „Željela sam naglasiti odgovornost prema okolišu i istaknuti ljepotu prirode u njezinim ciklusima uništenja i ponovnog rađanja. Osim toga, želja mi je bila potaknuti na razmišljanje o ulozi koju svi imamo u očuvanju Zemlje – našeg jedinog doma, i kao pojedinci i kao kolektivno društvo.” Skice svih šest finalista realizirane

su u suradnji s **NAGUN Atelierom**, pri čemu je korišten održivi materijal, uključujući dizajnerski otpad rumunjskih modnih kreatora poput Ioane Ciolacu.

Antonija ističe važnost mentorske potpore profesora s Tekstilno-tehnološkoga fakulteta, koji su njezine ideje usmjevali prema konkretnim rezultatima: „Mentori, posebice na diplomskom studiju modnoga dizajna, pružaju nam konkretnu pripremu, edukaciju i podršku za daljnji rad, uvijek nas informirajući o novim prilikama i natječajima te nas potiču na daljnji razvoj.” Osim dizajna, Antonija se bavi i vizažistikom, što doprinosi njezinu sveobuhvatnom pristupu vizualnom stvaralaštvu: „Po meni, moda i vizažistika dva su izrazito kreativna i vrlo usko povezana područja. Jedno ne funkcionira bez drugoga i želim te dvije profesije spojiti u budućnosti.” Nakon značajnoga priznanja u projektu **CROPS**, Antonija planira obaviti praksu

u inozemstvu kako bi proširila svoje profesionalne horizonte. „Rad u međunarodnom okružju omogućio bi mi stjecati nova znanja i iskustva.” Uz to, namjerava nastaviti razvijati vlastite kolekcije, fokusirajući se na održivost i kvalitetu izradbe, što smatra ključnim za modnu budućnost.

Feeric Fashion Week, pod vodstvom organizatorice Landiane Cerci, već godina uspješno surađuje s Tekstilno-tehnološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu. Na reviji toga modnoga tjedna2023. godine predstavljen je rad Antonije Bracanović.

Za fotografije realizirane odjevne kombinacije Antonije Bracanović zaslužan je tim:

- kreativna direkcija: Landiana Cerci
- vizualni sadržaji: Florin Opri ; asistenti: Andrada Munteanu

i Alin Lazr

- koncept ljepote: Jacqueline Barth
- model: Daria Ignat
- making of snimanje: Adrian Murgea (Marc Media)
- koordinacija produkcije: Mitichi Preda, predsjednik FEERIC HUB-a

Bio je ovo lijep povod da za Akademski list kratko razgovaramo s Antonijom Bracanović.

MOŽETE LI SE UKRATKO PREDSTAVITI?

Završila sam diplomski studij modnoga dizajna na Tekstilno-tehnološkom fakultetu 2024. godine. Tema mogega diplomskoga rada bila je *Estetski narativ romske kulture u suvremenom modnom dizajnu i autorskoj kolekciji*, koji sam izradila pod mentorstvom prof. art. dr. sc. Jasminke Končić.

Pišući diplomski rad, istražila sam povijest, jezik i tradiciju Roma i Irskih Putnika, a preuzeti elementi iz tih istraživanja poslužili su mi kao inspiracija za izradbu vlastite kolekcije pod nazivom *Aven Romale*.

MOŽETE LI OPISATI PUBLICI KONCEPT RADA ZA KOJI STE SE PRIJAVILI NA CROPS-OV NATJEČAJ?

Nastojala sam kroz ovaj rad izraziti povezanost između prirode i evolucije života tijekom stoljeća. Uključivanjem elemenata koji simboliziraju otpornost, snagu i prilagodljivost, željela sam dočarati trajnu moć prirodnog svijeta. Korištenje zemljanih tonova dodatno je na-

glasilo ovaj koncept, ističući sirovu ljepotu prirode i njezine cikluse uništenja i ponovnog rađanja. Osim toga, odluka o radu s recikliranim materijalima služila je kao podsjetnik na našu odgovornost prema održivosti. Ti materijali nisu samo simbolizirali regeneraciju, nego su poticali dublju svijest o osjetljivoj ravnoteži između ljudske aktivnosti i okoliša. Podsjećali su da možemo udahnuti nov život onomu što bi se smatralo otpadom, baš kao što se priroda neprestano obnavlja. Isticanjem ove međusobne povezanosti željela sam potaknuti razmišljanje o ulozi koju svi imamo u očuvanju Zemlje – našega jedinog doma, i kao pojedinci i kao kolektivno društvo.

OTKUD IDEJA ZA TAKAV INDIVIDUALNI KONCEPT? POSTOJI LI ODREĐENI MOTIV ILI NADAHNUĆE?

Sama ideja *CROPS* projekta spoj je održive mode i suvremenoga dizajna, nadahnutoga ljepotom prirode i njezinom otpornošću, odakle je proizašla cijela priča.

VI STE MEĐU ŠEST DOBITNIKA CROPS-OVA NATJEČAJA, NA KOJI SU SE PRIJAVILA 34 STUDENTA SA SVEUČILIŠTA IZ OSAM ZEMALJA (RUMUNJSKA, HRVATSKA, POLJSKA, SRBIJA, BUGARSKA, MAKEDONIJA, EGIPAT I MOLDAVIJA) S UKUPNO 204 SKICE. KAKAV JE OSJEĆAJ BITI DOBITNICA TAKVA PRESTIŽNOGA PRIZNANJA?

Osjećam se, naravno, ponosno i zahvalno. Ta mi nagrada daje motivaciju i inspiraciju za nastavak stvaranja i daljnje usavršavanje.

KAKO STE DOZNALI DA STE MEĐU ŠEST DOBITNIKA?

Doznala sam izravno od Landiane Cerciu, potpredsjednice Feeric Fashion Weeka i urednice *Modic* magazina.

JESTE LI UPOZNALI OSTALE KOLEGE KOJI SU SE TAKOĐER PRIJAVILI NA NATJEČAJ I MEĐUSOBNO RAZMIJENILI ISKUSTVA?

Na žalost, još nisam imala priliku upoznati kolege koji su se prijavili na natječaj, ali sam svakako popratila njihov rad.

OVOGODIŠNJA TEMA ZA PREDLOŽENE SKICE BILA JE VEZANA ZA NADAHNUĆA CIKLUSIMA PRIRODE, ZEMLJANIM TONOVIMA I FUNKCIONALNOŠĆU. PREMA VAŠEM MIŠLJENJU, ŠTO TO U VAŠEM PROFESIONALNOM RADU VAMA OPĆENITO PREDSTAVLJA U SVIJETU KREATIVNOSTI I DIZAJNA I KOLIKO VAM JE TA TEMA BITNA?

Smatram da je tema održivosti u današnjem svijetu brze mode i nekvalitetne proizvodnje iznimno relevantna kako bi se proizvodilo manje i kvalitetnije, što želim primijeniti i u svojem budućem radu.

KAKO JE BILO RADITI S MENTORIMA S TEKSTILNO-TEHNOLOŠKOGA FAKULTETA? KAKO SU VAM ONI POMOGLI I PODUPIRALI U REALIZACIJI VAŠIH IDEJA?

Mislim da nam mentori, osobito na diplomskom studiju modnoga dizajna, pružaju konkretnu pripremu, edukaciju i podršku za daljnji rad, uvijek nas informirajući o novim prilikama i natječajima te nas potičući na daljnji razvoj.

VI STE I VIZAŽISTICA. KAKAV JE TO SPOJ IZMEĐU MODNOGA DIZAJNA I VIZUALNOGA STVARALAŠTVA? KOLIKO VAM JE I Taj vizualni trag bitan u konačnom predstavljanju vaših radova?

Mislim da su oba područja izrazito kreativna i vrlo usko povezana. Po meni, jedno ne funkcionira bez drugoga. Stoga je moja ideja u budućem radu spojiti te dvije profesije.

KOLIKO VAM JE FAKULTETSKO OBRAZOVANJE POMOGLU U VAŠEM PROFESIONALNOM RAZVOJU?

Fakultetsko obrazovanje mi je značajno pomoglo u profesionalnom razvoju jer mi je pružilo temeljita znanja i vještine koje su ključne za rad u modnoj industriji. Stekla sam razumijevanje osnovnih principa dizajna, tehnike izradbe i kreativnoga izraza, a mentori su me usmjeravali i podupirali u daljnjem razvoju.

KOJI SU VAŠI DALJNJI PLANOVI?

Želim odraditi praksu u inozemstvu kako bih stekla nova iskustva i proširila svoje znanje, jer smatram da bi rad u međunarodnom okružju značajno pridonio mojem daljnjem profesionalnom razvoju. Također, želim nastaviti raditi u svojem području, razvijati nove ideje i usavršavati se u modnom dizajnu. [///](#)

Sveučilište u
Zagrebu

Čestit Božić, ispunjen radošću i dobrotom,
te sretnu, mirnu i uspješnu 2025. godinu
Vama i Vašim najmilijima žele

Rektor i prorektori Sveučilišta u Zagrebu

ODRŽAN 35. SKOK PREKO KOŽE

Brucoši Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta primljeni u časni rudarski stalež

Svečanost simbolizira povezanost tradicije, zajedništva
i budućnosti RGNF-a.

PRIREDIO: Branko Nad

FOTO: Ured predsjednika Republike Hrvatske, PPT Arena

U 2024. godini, kada Rudarsko-geološko-naftni fakultet proslavlja 60 godina rada kao sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, te povodom njihove zaštitnice svete Barbare, održan je i 35. *Skok preko kože*, tradicionalna rudarska svečanost koja je započela prije 85 godina u organizaciji Udruge „Sretno“, na čijem je čelu magistar naftnoga rudarstva Filip Božić. U sklopu ceremonije brucoši RGNF-a svečano se primaju u časni rudarski stalež, što je dio stare srednjoeuropske tradicije.

Na svečanosti su sudjelovali predsjednik Republike **Zoran Milanović** kao visoki pokrovitelj svečanosti, **prof. dr. sc. Nikola Mrvac**, državni tajnik u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i mladih kao izaslanik premijera Vlade RH i resornoga ministra, **prof. dr. sc. Dubravko Majetić**, prorektor za znanost, istraživanje i poslijediplomske studije Sveučilišta u Zagrebu, izaslanik rektora Sveučilišta u Zagrebu, **izv. prof. dr. sc. Vladislav Brkić**, dekan Rudarsko-geološko-naftnoga fakulteta, te brojni gosti iz akademske i poslovne zajednice u Hrvatskoj i iz inozemstva.

Svečanost simbolizira povezanost tradicije, zajedništva i budućnosti RGNF-a. Studenti su mjesecima vježbali za ovu svečanost, usklađujući zahtjevne studentske obveze. Stoga su upravo studente istaknuli kao čuvaru rudarsko-geološko-naftne tradicije, temelja koji ih definira kao složnu zajednicu. Tako uz stečeno znanje na Fakultetu, inovativnost i marljivost, grade budućnost. Ne boje se izazova i ustrajavaju u otkrivanju i stvaranju boljih rješenja u korištenju mineralnih sirovina, bitnih za svakodnevni život.

Rudarima, geolozima i naftašima velika je čast, ali i odgovornost, nositi svečanu rudarsku odoru na proslavama. Nose ju s ponosom – ne samo tada nego svih 365 dana u godini u svojim srcima. Tako šire vrijednosti svoje struke: znanje, zajedništvo, ljudskost i solidarnost.

Predsjednik Republike Hrvatske
Zoran Milanović

Ceremonija Skoka brucoša

Brucmajor-voda brucoša Toni Vlahović

Okupljanje je započelo ispred RGNF-a, gdje su studenti u svečanim odorama, noseći stare rudarske fenjere, krenuli u svečanu ophodnju zagrebačkim ulicama. U potrazi za takozvanim brucmajorom (šefom), brucoši su istražili zagrebačke lokale u nadi da će pronaći svojega brucmajora koji će ih potom odvesti na *Skok preko kože*. Brucoši su bili podvrgnuti raznim izazovima. Testiralo se njihovo znanje i vještine kako bi pokazali svoju odlučnost, upornost i spremnost za najveći izazov ove rudarske tradicije.

Skok preko kože – rudarska tradicija

Skok preko kože jedna je od najpoznatijih rudarskih svečanosti, duboko ukorijenjena u povijest i simboliku rudarskoga staleža. Ova ceremonija, koja seže stotinama godina unatrag, zapravo je inicijacija no-

vih članova u rudarsku zajednicu. Organizirana u svečanom okružju, često uz nazočnost starijih rudara, profesora i studenata, ova manifestacija slavi zajedništvo, tradiciju i važnost rudarskoga zanimanja.

Središnji je dio svečanosti simbolički skok preko kože – tradicionalnoga dijela rudarske opreme. Koža, koju su rudari nekoć rabili kao zaštitu dok su sjedili na hladnim i vlažnim površinama u rudniku, ovdje postaje simbol prepreke koju novi članovi moraju svladati. Skakanje preko kože označava njihovo službeno prihvaćanje u rudarski ceh, ali i spremnost za izazove koje to plemenito zanimanje nosi.

Skok predstavlja prijelaz iz svijeta studenata u svijet rudarskoga bratstva, ali i odavanje počasti naraštajima rudara koji su prethodili. Ceremonija se odvijala u ozračju zajedništva i radosti, uz prigodne govore, pjesme i često šaljive anegdote.

Skok preko kože nije samo svečanost nego i podsjetnik na važnost rudarskoga zanimanja i njegov utjecaj na društvo. Uz pjesmu, smijeh i ozbiljnost trenutka, *Skok preko kože* ostaje trajni simbol rudarske tradicije – poveznica prošlosti, sadašnjosti i budućnosti. ///

Kratka povijest

Prvi *Skok preko kože* organiziran je prije 85 godina. Povorka brucoša prošla je tada Ilicom do Glazbenoga zavoda u Gundulićevoj ulici. Prvi barmen bio je student Karlo Mevald, čovjek širokih pogleda i meka srca, pa je svakom od kolega natočio po koju času besplatnoga pića. Organizacijski je odbor sa žalošću morao konstatirati odmah nakon svečanog ceremonijala da su glavni barmen i deset studenata „izvan stroja“. Novi glavni barmen postaje Zvonimir Grozaj.

A Grozaj je dijelio besplatno piće kolegama daleko širokogrudnije nego prvi barmen. No, takvi su rudari: širokih grudi i velikih srca. Zanimljivo je da je prvo slikanje mladih rudara zakazano u 11 sati idućega jutra, no kako je zabilježeno u ljetopisima, mnogi od studenata, nažalost, zamoreni od prvoga teškoga rudarskoga posla, nisu uspjeli doći na vrijeme.

Nekad poznati časopis *Arena* izvješćivala je o *Skoku preko kože* prije 60 godina. Izvornik časopisa dandanas s nostalgijom čuva tadašnja brucošica Vesna Odak, koja je završila geologiju na RGNF-u.

Održan okrugli stol

Demografska politika u Republici Hrvatskoj

na inicijativu studenata demografije i hrvatskoga iseljništva
Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, okupljenih u klubu
studenata demografije i hrvatskoga iseljništva „Populus”.

PIŠE: **Marija Milek**, studentica 5. godine demografije i hrvatskoga iseljništva
Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu

FOTO: **Sanja Blažević**

Doc. dr. sc. Stjepan Šterc

Panel o demografskoj politici

Na okruglom stolu o demografskoj politici doc. dr. sc. Stjepan Šterc istaknuo je kako su prioriteti za dugoročnu održivost populacije stimuliranje rađanja, selektivna imigracija, zaustavljanje iseljavanja mladih te usmjeravanje mladih i obrazovanih u demografski ispražnjena područja

Na inicijativu studenata demografije i hrvatskoga iseljništva Fakulteta hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, okupljenih u **Udruzi Populus**, 2. prosinca održan je okrugli stol **Demografska politika Republike Hrvatske**.

Cilj okruglog stola bio je analizirati aktualna demografska kretanja, donijeti zaključke o dosadašnjim i trenutačnim nastojanjima izradbe i provedbe demografskih politika te raspraviti o mogućim rješenjima za anuliranje spomenutih trendova te osiguravanje uravnotežene dobne strukture i ravnomjernijega prostornoga rasporeda stanovništva u Republici Hrvatskoj. Na panelu su sudjelovali **doc. dr. sc. Stjepan Šterc**, posebni savjetnik ministra demografije i useljništva Ivana Šipića, **izv. prof. dr. sc. Sanja Klempić Bogadi**, pročelnica Znanstvenoga odjela za migracijska i demografska istraživanja u Institutu za istraživanje migracija, i **dr. sc. Nikola Šimunić**, znanstveni suradnik u Institutu za istraživanje migracija, a moderator je bio **Leon Vuglač**, student 2. godine studija demografije i hrvatskoga iseljništva i sociologije.

Izrazito nepovoljna demografska kretanja, koja se primarno očituju u prirodnom

padu, negativnom saldu migracija te nepovoljnoj dobnoj strukturi i prostornoj distribuciji stanovništva, u mnogočemu su rezultat različitih povijesnih zbivanja, a presudno utječu na zdravstveni, mirovinski i svaki drugi javni sustav te samim time na društveno-ekonomski razvitak. S obzirom na izazove, razvidna je potreba za jasno definiranom, sveobuhvatnom i koherentnom demografskom politikom, za što je ključna aktivna uključenost svih tijela javne vlasti i akademske zajednice.

Panelisti su raspravljali o različitim temama, između ostaloga o novim demografskim mjerama koje stupaju na snagu 1. ožujka 2025., a čiji je cilj zaustaviti negativne demografske trendove i osigurati dugoročnu održivost populacije. **Doc. dr. sc. Stjepan Šterc** istaknuo je važnost potpune isplate plaća ženama tijekom rodiljskoga razdoblja, kao i zaštite trudnica na bolovanju. Dodao je kako će ključna strateška mjera biti donošenje posebnoga zakona o demografskoj obnovi Republike Hrvatske, koji će koordinirati djelovanje svih resora bez potrebe za mijenjanjem njihovih zakona. Među prioritetima je naveo stimuliranje rađanja, selektivnu imigraciju, zaustavljanje iseljavanja mladih te usmjeravanje mladih i obrazovanih u demografski ispražnjena područja.

Izv. prof. dr. sc. Sanja Klempić Bogadi upozorila je kako svjetska demografska istraživanja o fertilitetu pokazuju ograničene učinke postojećih mjera te je istaknula važnost razvoja obiteljske i migracijske politike, čija kombinacija može dovesti do željenoga populacijskoga razvoja. Nastavno na temu, **dr. sc. Nikola Šimunić** upozorio je na važnost promjene društvenoga stava prema životu u Hrvatskoj te dodao kako je nužno donijeti zakon koji obvezuje lokalnu i regionalnu samoupravu na implementaciju demografskih mjera.

Naglašena je raznolikost čimbenika koji utječu na iseljavanje mladih, poput financijskih poteškoća, stambenih problema, ali i neuređenost društva i slično. Ljudska je populacija temeljni čimbenik i potencijal svakoga društva, stoga Šterc napominje kako „mladi moraju biti u fokusu izvršnog političkog djelovanja”. Također, naveo je kako „klasična populacijska politika donosi rezultate u dugoročnom razdoblju, ali selektivnom migracijskom politikom revitalizacija započinje odmah”, čime se kvalitetnim poticajnim modelom migracija mladih može preusmjeriti u demografski ispražnjene prostore. U skladu s tim, profesorica Klempić Bogadi istaknula je dvije poticajne mjere: „usklađivanje radnog i obiteljskog života, te besplatni sadržaji za djecu (vrtići, jaslice i sl.)”. Potom se dotaknula i problema s kasnim odlaskom mladih iz roditeljskih domova (u prosjeku u 33. godini života) i odgode rađanja prvoga djeteta, zbog čega dolazi do vremenske ograničenosti u pogledu imanja potomstva.

O otvaranju granica Republike Hrvatske prema Europskoj uniji naglašeno je kako zemljama zapadne Europe pogoduje otvaranje granica kako bi se privukli radnici iz neuređene zemlje poput Hrvatske jer se time olakšava odluka o napuštanju i preseljenju u neku pogodniju državu za život. Pritom se ne postavlja pitanje nadoknade za troškove školovanja osobe koja je napustila Hrvatsku, a upravo su visokoobrazovani ljudi ti koji u najvećoj mjeri odlaze. Klempić Bogadi istaknula je nepovoljnost trenutka ulaska Hrvatske u Europsku uniju, navodeći kako se u tom trenutku nalazila u ekonomski izrazito nepovoljnoj situaciji zbog teškoća s oporavkom nakon ekonomske krize iz 2007. i 2008. godine, stoga se očekivalo da će iseljavanja biti poprilično masovno (u posljednjih deset godina iselilo je oko

400.000 osoba). Kao čimbenik utjecaja na ostanak mladih u domovini navela je važnost poticajnoga radnoga okružja te mogućnost napredovanja.

Šimunić se osvrnuo na pitanje revitalizacije ruralnih sredina, pri čemu je istaknuo važnost svijesti o vlastitoj domovini, posebice u ruralnim krajevima, te upozorio na privid idealnosti života u inozemstvu. A tom je prividu dijelom pridonio i turizam, s obzirom na masovni dolazak turista iz zapadnoeuropskih zemalja tijekom ljetne sezone na hrvatsku obalu. Kao mjeru revitalizacije ruralnih sredina predložio je uvođenje kartica mladim obiteljima, koje uključuju popuste na dječje potrepštine. Takve kartice iziskivale bi osnivanje fondova u koje bi, primjerice, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bile obvezne uplaćivati financijska sredstva.

Sudionici

Zaključno, istaknuto je kako se očekuje daljnji nastavak depopulacije, pogotovo negativnoga prirodnoga prirasta. Postoji mogućnost utjecaja na migracije, koje naposljetku najbrže utječu na porast broja stanovnika. Za budućnost Republike Hrvatske ključno je njezino strateško postavljanje prema velikom demografskom, ekonomskom, kulturnom i inom bogatstvu u iseljeništvu. ///

Sveučilišni dan kvalitete

Panel-rasprava o primjeni umjetne inteligencije u visokom obrazovanju

Na ovogodišnjem **8. Sveučilišnom danu kvalitete** sudionici panela govorili su o brojnim izazovima koji dolaze razvojem i upotrebom umjetne inteligencije u visokom obrazovanju, raspravljali kako njezina upotreba utječe na metode i ishode učenja i podučavanja, koja se etička pitanja pritom otvaraju te što je potrebno poduzeti za osiguravanje kvalitete.

PIŠE: Ana Konta

FOTO: Branko Nad

B rzi napredak tehnologije, dostupnost velikih količina podataka i napredne tehnike analize podataka učinili su umjetnu inteligenciju glavnom tehnološkom revolucijom našega doba. Budući da je umjetna inteligencija sveprisutna u različitim segmentima naših života, tema 8. Sveučilišnog dana kvalitete, koji se održao 28. studenoga u zgradi SEECCEL-a, privremenom sjedištu Sveučilišta u Zagrebu, bila je *Sveučilište u digitalno doba: umjetna inteligencija u visokom obrazovanju*.

Skup je započeo uvodnim obraćanjima rektora Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepana Lakušića** i prorektorice za upravljanje kvalitetom i etiku **prof. dr. sc. Anamarije Muse**.

„Za svaku izvrsnost nužna je kvaliteta. Naš Odbor za upravljanje kvalitetom brine se i osigurava kvalitetu nastavnoga, znanstvenoga, umjetničkoga, istraživačkoga i stručnoga rada na Sveučilištu i sastavljen je od prodekana i dekana, stručnjaka za studijske programe. Ova tema o primjeni umjetne inteligencije u visokom obrazovanju iznimno je važna. Vjerujem da će nam današnji sudionici rasprave, naše kolegice i kolege, na temelju svojega iskustva skrenuti pozornost na probleme s kojima se susreću te dati neke smjernice koje će nam pomoći u kreiranju programa”, rekao je rektor **Stjepan Lakušić**.

Korištenje umjetne inteligencije u obrazovanju praćeno je nizom etičkih problema kao što su pitanja privatnosti i sigurnosti, potencijalne pristranosti u algoritmima te mogućnost zamjene profesora i predavača automatizacijom procesa podučavanja.

„Ovo je prvi put da na Sveučilištu u Zagrebu raspravljamo o umjetnoj inteligenciji, koja je nezaobilazna i sveprisutna u našim životima, pa tako i u nastavnom procesu. U tom smislu otvara se niz pitanja i izazova, mogućnosti i koristi, uključujući i pitanja etičnosti. U idućem razdoblju Sveučilište namjerava ovu temu istaknuti kao središnju, u skladu s našim motom *Studenti u središtu*”, istaknula je prorektorica **Anamarija Musa**, koja je ujedno i moderirala panel-raspravu.

Na panelu su sudjelovali stručnjaci iz različitih područja: **akademik Bojan Jerbić**, profesor emeritus Fakulteta strojarstva i brodogradnje, **doc. dr. sc. Marko Horvat** s Fakulteta elektrotehnike i računarstva, **prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković** s Pravnoga fakulteta, **izv. prof. dr.**

sc. Zlatko Stapić s Fakulteta organizacije i informatike, **izv. prof. dr. sc. Mirza Žižak** s Medicinskoga fakulteta i **izv. prof. dr. sc. Nina Pavlin Bernardić** s Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

„Valja naglasiti da koliko god sustav GPT odnosno generativni transformator pokazuje vrlo visoku razinu inteligencije, on na kraju ipak ostaje statistički stroj jer zapravo on ne razumije to što govori. Zato tu nastaje problem kada netko tko ne zna koristiti tu tehnologiju, može doći u zabludu, pa se može suočiti s različitim problemima predrasuda i pogrešno protumačiti činjenice”, istaknuo je u nastavku rasprave akademik Bojan Jerbić, koji se u svojem znanstvenoistraživačkom i stručnom radu posvetio razvoju računalnih metoda u inženjerstvu i metoda umjetne inteligencije u robotici.

Prvi put se na Sveučilištu u Zagrebu raspravljalo o umjetnoj inteligenciji u nastavnom procesu.

Koliko je važno osigurati da se umjetna inteligencija odgovorno i etično koristi u obrazovnim okružjima, govorila je prof. dr. sc. Romana Matanovac Vučković s Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. „Važno je jako dobro razumjeti način funkcioniranja umjetne inteligencije kada govorimo o intelektualnom vlasništvu. Uz to, treba znati razumjeti proces stvaranja u čovjeku i proces generiranja sadržaja kako to danas radi umjetna inteligencija. Uvijek treba imati na umu da znanje uključuje odnos osobe prema sadržaju. Razlika između umjetne inteligencije i čovjeka je ta što čovjek, pišući neko djelo, stvara autorsko, inovativno, odnosno kreativno djelo, a to umjetna inteligencija još uvijek ne može. Ono što se štiti intelektualnim vlasništvom je *to nešto* – kreativnost, inovativnost. Ne smijemo dopustiti ovo igranje koje je usmjereno u prvom redu ka komercijalnoj koristi. Zapamtimo, ono nije

usmjereno na dobrobit civilizacije”, upozorila je profesorica Matanovac Vučković, koja se u svom stručnom i znanstvenom radu bavi pitanjima zaštite intelektualnoga vlasništva odnosno autorskoga prava. O bezdušnoj strani inteligencije složio se i profesor emeritus Jerbić, dodavši da je ljudska inteligencija daleko više od niza podataka i statistike jer sadržava emociju, intuiciju i sve ono što ne znamo objasniti. „Umjetna inteligencija je vrlo brzo promijenila naš život. Htjeli mi to priznati ili ne, ona je postala standard korištenja. Naši studenti Fakulteta organizacije i informatike vrlo su brzo to počeli koristiti u svakodnevnom životu i studentskim radovima. U 2023. godini smo umjetnu inteligenciju smatrali neprijateljem, no vrlo brzo smo shvatili da studentima nećemo moći zabraniti korištenje umjetne inteligencije pri pisanju seminarskih i diplomskih radova. Zato smo odlučili osnovati radnu skupinu koja će donijeti okvir i smjernice za korištenje alata umjetne inteligencije u nastavi, studentskim radovima i istraživanju na našem fakultetu”, rekao je profesor Zlatko Stapić, izvanredni profesor i voditelj Laboratorija za primijenjeno programsko inženjerstvo na FOI-ju, u sklopu kojega se provode i edukacije o korištenju alata umjetne inteligencije pri razvoju programskih proizvoda. Radna skupina FOI-ja izradila je smjernice za korištenje umjetne inteligencije radi razvoja i studentskih i nastavničkih kompetencija, pazeći pritom da se poštuju etički kodeks, intelektualno vlasništvo, transparentnost i zaštita osobnih podataka. Studentima je naglašeno da uz korištenje umjetne inteligencije u nastavi i studentskim radovima uvijek uključe kritičko mišljenje.

„S aspekta nastavnika mogu reći da je umjetna inteligencija kao asistent izvrstan alat jer mi pomaže da se moji studenti bolje pripreme za nastavu. Tako smo pomoću umjetne inteligencije promatrali

neke kliničke slučajeve, i moram priznati da smo bili ugodno iznenađeni dijagnostičkim nalazima”, rekao je profesor Mirza Žižak s Katedre za fiziologiju i imunologiju, ujedno i predsjednik povjerenstva za e-obrazovanje i voditelj ureda za e-učenje na Medicinskom fakultetu. Napomenuo je kako umjetnu inteligenciju uspješno koristi u nastavi sa studentima poput simuliranja razgovora s pacijentima, prepoznavanja nekih veza među dijagnozama i slično.

Doc. dr. sc. Marko Horvat s Fakulteta elektrotehnike i računarstva istražuje razvoj i inovativnu primjenu tehnologija umjetne inteligencije u raznim praktičnim scenarijima i područjima, poput humanitarnoga razminiranja, personaliziranoga obrazovanja, e-učenja, medicine, psihoterapije i istraživanja mehanizma pažnje i regulacije emocija.

„Tehnologija je vrlo korisna za produktivnost, ali uz veoma opreznu uporabu. Postoji tzv. mali *language* modeli koji nam mogu pomoći za specijalizirane reakcije”, objasnio je docent Marko Horvat, napomenuvši da je riječ o statističkom stroju koji samo podsjeća na pravu osobu pa imamo dojam da razumije što govori, ali zapravo se radi o milijardama parametara. O korištenju umjetne inteligencije u nastavi te o pitanjima akademskoga poštenja osvrnula se i izv. prof. dr. sc. Nina Pavlin Bernardić, profesorica na Odsjeku psihologije Filozofskoga fakulteta.

„U jednom su istraživanju studenti rekli da im umjetna inteligencija pomaže u učenju jer im dobro objasni određene pojmove. Također, naveli su kako im pomaže da im izvedba bude bolja, ali i da im je najvažnije što do svih podataka dođu jako brzo. Ako želimo od studenata samo reproduktivno znanje, oni će to i iskoristiti, ali ako želimo postići od njih razumijevanje, onda je važno kako im postavljamo zadatke”, rekla je profesorica Pavlin Bernardić. ///

Agronomski fakultet sudjelovao na Međunarodnom sajmu poljoprivrede i Sajmu hrane i zdravog življenja

Na sajmu je bilo čak 350 izlagača iz 26 zemalja koji su predstavili nove održive tehnologije, inovacije i trendove u poljoprivrednoj industriji i zdrav način življenja.

PIŠE I FOTO: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu sudjelovao je na Međunarodnom sajmu poljoprivrede, poljoopreme i mehanizacije CroAGRO te na Sajmu hrane i zdravog življenja od 5. do 8. prosinca na Zagrebačkom velesajmu. Na sajmu je bilo čak 350 izlagača iz 26 zemalja koji su predstavili nove održive tehnologije, inovacije i trendove u poljoprivrednoj industriji i zdrav način življenja.

CroAGRO sajam obilovao je prezentacijama suvremene mehanizacije, održivih tehnologija i digitalnih rješenja, s naglaskom na hrvatske proizvođače poljoprivredne mehanizacije.

Mladi poljoprivrednici i oni koji su odlučili od ove godine investirati u tom području imali su razloga za zadovoljstvo. Sajam je, osim predstavljanja naprednih tehnologija, posebnu pažnju posvetio mladim poljoprivrednicima i promicanju poljoprivrednih zanimanja. Suradnjom s institucionalnim partnerima omogućeno je usmjeravanje mladih prema inovativnim rješenjima u poljoprivredi te poticanje njihova interesa za struku, osiguravajući razvoj održive i moderne poljoprivredne budućnosti.

Zajednička nit obaju sajmova bio je fokus na održivosti i inovacijama kroz poljoprivredne tehnologije i zdrav način življenja. Sajmovi su pružili odličnu platformu za povezivanje proizvođača i kupaca, razmjenu znanja i istraživanje novih poslovnih mogućnosti.

U sklopu sajma održana je konferencija *Digitalna poljoprivreda i klimatske promjene*, na kojoj je sudjelovao i dekan Agronomskoga fakulteta **prof. dr. sc. Aleksandar Mešić**.

Posjetitelji sajma imali su priliku doznati sve o školovanju, mogućnostima studiranja, stipendiranju, djelatnostima i projektima koji se trenutačno provode na Fakultetu.

Agronomski fakultet predstavio se na štandu u 9. paviljonu. Ove je godine naglasak stavljen na suvremenu poljoprivredu i zdrav način življenja, a svoju djelatnost i proizvode predstavile su Agrokemijska grupa, Botanička grupa, Entomološka grupa, Vrtlarska grupa, Voćarska grupa, Ratarska grupa, Mehanizatorska grupa, Čudesni svijet korova, Lovačka grupa, Ozelenjivanje zajedničkih interijera i Istraživačka grupa za preradu mesa. Posjetitelji sajma imali

su tako priliku od studenata, doktora-nada i znanstveno-nastavnoga osoblja Agronomskoga fakulteta doznati sve o školovanju, mogućnostima studiranja, stipendiranju, djelatnostima, projektima koji se trenutačno provode na Fakultetu i o raznim drugim prilikama koje se nude studentima i partnerima iz područja gospodarstva i poljoprivrede. Za dizajnersko uređenje štanda zaslužna je bila **izv. prof. dr. sc. Sanja Čurković**. ///

Suradnja na projektu

Slučaj medijske pismenosti

za nastavnike – Svugdje stalno

Projekt se financira fondovima Europske unije
za razvoj digitalne pismenosti.

PIŠE: **dr. sc. Tatijana Petrić**, Sveučilište u Zagrebu
FOTO: **Sveučilište u Zagrebu**

Sveučilište u Zagrebu potpisalo je u kolovozu 2024. ugovor s Međunarodnom federacijom knjižničarskih društava i ustanova (IFLA – International Federation of Library Associations and Institutions) za provedbu projekta *Slučaj medijske pismenosti za nastavnike* (Media Literacy Case for Educators) naziva *Svugdje stalno* (Everywhere All The Time). Koordinator projekta je Tactical Teach u suradnji s IFLA-om te organizacijama European Schoolnet i Save the Children (Italija). U provedbi projekta sudjelovali su: West University of Timișoara – Rumunjska, Biblioteka Narodowa – Poljska, Sveučilište u Zagrebu – Hrvatska, REBI-UN Red de Bibliotecas Universitarias – Španjolska te Ukrajinska knjižničarska asocijacija. Koordinator projekta na Sveučilištu u Zagrebu bio je Središnji ured za koordinaciju s knjižnicama.

PROJEKT SLUČAJ MEDIJSKE PISMENOSTI ZA NASTAVNIKE – SVUGDJE STALNO

Projekt se financira fondovima Europske unije za razvoj digitalne pismenosti, a bavi se temama o tehnologiji, digitalnoj uključenosti, vremenu pred zaslonom, umjetnoj inteligenciji i digitalnoj održivosti. Cilj je educirati i promicati zdraviji odnos s tehnologijom među mladima i odraslima. *Svugdje stalno* interaktivna je kritična i razigrana intervencija koja informira sudionike o najaktualnijim i najrelevantnijim temama na raskrižju tehnologije, društva i njihova života. U središtu pozornosti su teme kao što su umjetna inteligencija i ovisnost o tehnologiji, usmjeravanje pažnje na veće struk-

ture koje su osnova današnjih tehnologija, umjesto fokusa na specifične alate ili trendove. Projekt *Svugdje stalno* uključuje interaktivne radionice i razigrani intervencijski materijal za mlade sudionike, čije aktivnosti provode edukatori u formalnim ili neformalnim okruženjima za učenje. Interaktivne radionice pomažu sudionicima istražiti što se događa iza njihovih zaslona te kako ti događaji utječu na ljude i planet.

AKTIVNOSTI NA PROJEKTU

Sveučilište u Zagrebu u suradnji s knjižnicama svojih sastavnica provelo je aktivnosti projekta na više radionica i na jednoj izložbi. U ovom projektu surađivale su knjižnice sljedećih sastavnica Sveučilišta: Farmaceutsko-biokemijski fakultet, Fakultet strojarstva i brodogradnje,

Filozofski fakultet, Katolički bogoslovni fakultet, Prirodoslovno-matematički fakultet – Fizički odsjek i Stomatološki fakultet. Ciljna skupina koja će proći edukacije u više radionica su studenti, a knjižničari Sveučilišta u Zagrebu u jednoj radionici.

Početna aktivnost projekta bila je edukacija za sve sudionike projekta *Obukatrenera* (Training of Trainers – ToT) koja je održana online putem Zooma, gdje su budući edukatori detaljno upućeni u ci-

ljeve i teme projekta, predstavljen je i format izložbe, koja je obavezan dio projekta i radionica koje se održavaju uz izložbu. Nakon toga zaprimljen je sav materijal, potreban za provedbu aktivnosti, koji je preveden na hrvatski jezik. Predstavljeno je pet od šest tema: *Naš odnos s tehnologijom: Moj ekran, moje vrijeme, Offline, Online; Veliki jezični modeli: Što su VJM? Loši podatci, loši rezultati, Umjetna inteligencija ili besmislica?; Algoritmi u svakodnevnom životu: Život s algoritmom, Vjerujemo li u algoritme; Materijalnost interneta: Uvod u materijalne dijelove interneta, Kako je Internet povezan, podatkovni centri, širokopojasni sateliti i ekosustav tehnologije i Nevidljivi rad iza tehnologije*. Teme su podijeljene edukatoricama projekta kako bi se mogle pripremiti za pojedinačne radionice i rad sa studentima i knjižničarima. Radionica za studente naziva *Naš odnos s tehnologijom* održana je na Fizičkom odsjeku Prirodoslovno-matematičkoga fakulteta u trajanju od 50 minuta. Cilj radionice bio je osvijestiti studente o načinima korištenja digitalnih uređaja te o utjecaju online sadržaja na svakodnevni život i međuljudske odnose. Teme *Veliki jezični modeli* i *Naš odnos s tehnologijom* predstavljene su studentima Stomatološkoga fakulteta. Studenti su interaktivno sudjelovali u raspravi o kreativnosti te su zaključili da je ljudska kreativnost puno šira od umjetne inteligencije. Tema *Algoritmi u svakodnevnom životu* održana je u tri radionice u trajanju od 45 minuta u sklopu nastave sa studentima I. godine prijediplomskoga studija informacijskih i komunikacijskih znanosti Filozofskoga fakulteta. Radionica je imala za cilj studentima približiti način na koji su algoritmi uklopljeni u svakodnevni život te ih potaknuti na promišljanje i razgovor o temi. Radionica *Nevidljivi rad iza tehnologije* održana je studentima I. godine

Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta u trajanju od 50 minuta. Studenti su interaktivno sudjelovali u radionici, navodeći zanimanja koja se skrivaju u tehnologiji. Temu radionice smatraju važnom i bliskom te poticajnom za razmišljanje i upoznavanje s pozadinom tehnološkoga napretka.

Izložba je postavljena na Filozofskom fakultetu 12. studenoga 2024. te je predstavljena kratkom uvodnom prezentacijom dr. sc. Tatijane Petrić o projektu i njegovim ciljevima. Istoga je dana održana i radionica za knjižničarsku zajednicu, koja je trajala dva sata. Izloženi tematski blokovi, u 18 postera, podijeljeni su edukatoricama projekta, koje su imale ulogu moderatora, te su poticale raspravu i razgovor među sudionicima izložbe. Sve su grupe prošle sve tematske blokove uz aktivno sudjelovanje. Na kraju su svi sudionici izložbe sudjelovali u interaktivnom posteru *Moj ekran, moje vrijeme* te su popunili pripremljenu anketu o izložbi i radionici. Odaziv kao i povratna informacija knjižničara koji su sudjelovali bili su odlični. Dobiveni su i upiti o mogućnosti ponavljanja izložbe ili pojedinih tema izložbe za različite dobne skupine te je iskazano veliko zanimanje za projektnim materijalima. Spomenutim radionicama za studente i knjižničare željelo se demistificirati moderne tehnologije, promicati kritičku digitalnu pismenost, poticati raspravu o prednostima i nedostacima tehnologije te razmatrati utjecaj tehnologije na osobe, društvo i svijet.

Projekt je završio u prosincu 2024. i ocjena IFLA-e za sudjelovanje Sveučilišta u Zagrebu u navedenom projektu vrlo je visoka i zadovoljavajuća. Stoga je sveučilišni Središnji ured za koordinaciju s knjižnicama izrazio želju za suradnju i u nekim budućim projektima o navedenim temama. ///

Prof. dr. sc. Blaženka Filipan-Žignić, prva dekanica u povijesti Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Učiteljstvo nikad nije bilo profesija nego poziv.

RAZGOVARAO I SNIMIO: **Branko Nad**

S prvim danom listopada odnosno početkom nove akademske godine na čelo Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu zasjela je nova dekanica **prof. dr. sc. Blaženka Filipan-Žignić**. Bila bi to smjena generacija i dekana kao i svaka druga da nije riječ o prvoj ženi na toj dužnosti u povijesti Učiteljskoga fakulteta. A to je, pak, bio i više nego dovoljan razlog da s njom napravimo veliki intervju i predstavimo je поближе ne samo akademskoj nego i široj javnosti, s obzirom da važnost ovoga fakulteta u našem društvu, školovanju učitelja i u odgoju i obrazovanju naših najmlađih.

Dekanica Filipan-Žignić složila se s nama da rečenica „Prva žena na čelu Učiteljskoga fakulteta” zvuči gordo i jako premda tomu ni na tren nije pridavala pažnju kad je razmišljala o kandidaturi.

- Nakon podnošenja kandidature znali bi kolege spomenuti mogućnost da ću postati prva dekanica Učiteljskoga fakulteta, no ni tada se nisam baš uživiljavala u samu činjenicu da bih mogla postati prva žena na čelu Učiteljskoga fakulteta. Ideja za kandidaturu u meni se rodila godinu dana prije samog objavljivanja natječaja, ali sam ju isprva pokušala istjerati iz glave. Iako neuspješno. Nakon toga sam si dala mjesec-dva da dobro razmislim i tek sam potom donijela odluku. Krenula sam potom u dubinsko snimanje situacije na Fakultetu na svim razinama, a potom i na nekim nama sličnim drugim fakultetima, kao i u međunarodnom okružju, u svrhu pripreme pisanja programa. Samo pisanje programa dosta je potrajalo jer sam željela da moja Uprava donese nužne iskorake koji će naš Fakultet podići na višu razinu i to jasno predstaviti

U društvu donedavnog dekana **prof. dr. sc. Siniše Opića** na predstavljanju obnovljene zgrade Učiteljskoga fakulteta

u programu. Čini mi se da se taj korak na našem Fakultetu predugo odgađao. Upravu uz mene čine još tri prodekanice i dva prodekana. Ipak, moram priznati, kako to mnogi neprestano spominju, tako se u meni postupno rađa ponos što sam prva žena na čelu UF-a.

❓ U kakvom ste stanju zatekli Fakultet, što ste dosad naučili od dugogodišnjega dekana Siniše Opića, koju vam je poruku poslao uoči preuzimanja mandata?

Na UF-u smo se posljednjih godina najviše bavili obnovom, i to na sve tri lokacije, što je bilo uvjetovano potresom u Zagrebu i Petrinji, a u Čakovcu dotrajalošću zbog starosti zgrade. Dakako, procese obnove potrebno je dovršiti, no odsada

Međunarodne studije pokazuju da je naše predškolsko obrazovanje i razredna nastava kudikamo bolje nego drugdje, a za naše završene liječnike, inženjere, informatičare, odgojitelje, matematičare i druge otimaju se brojne visokorazvijene zapadne zemlje.

je potrebno pokrenuti i intenzivirati procese unaprjeđenja i inoviranja studijskih programa, posvetiti se podizanju znanstvene vidljivosti i citiranosti Fakulteta, ali i pokretanju novih znanstvenih projekata, kao i internacionalizaciji. Što se pak tiče suradnje s dosadašnjim dekanom Opićem, ona je bila korektna, a mogu reći da sam od njega preuzela neke načine postupanja pri sklapanju ugovora. Poruka bivšega dekana Opića prilikom primopredaje dužnosti dala se iščitati iz njegova gesla „Neuspjeh nije opcija”, a ja sam krenula s geslom „Budi svoj”, i tako ću nastaviti. U to ću utkati sve ono najbolje što imam i usmjeriti na dobrobit učiteljstva i Učiteljskoga fakulteta.

POVEĆANO ZANIMANJE MLADIH ZA UPIS NA UČITELJSKI FAKULTET

❓ Uselili ste se u novoobnovljene prostore, barem ovdje u Zagrebu. Je li vam svima pao kamen sa srca, kako se osjećate?

Uselili smo se i zbog toga smo sretni, osobito nam je drago što se studenti i profesori mogu vratiti u zgradu na nastavu i međusobno se družiti jer nam je to svima strašno nedostajalo. No, i nakon useljenja još su uvijek prisutni određeni izazovi glede dovršetka svih radova i opremanja zgrade. Unatoč tomu, prekrasan je osjećaj biti u novoobnovljenom prostoru, a dodatno me veseli što će naše učionice odsada imati vrhunsku opremu i najmoderniju tehnologiju za provedbu nastavnoga procesa.

❓ Recite nam, otkud Vi u učiteljstvu? Kad se javila ideja, želja upravo za ovom profesijom?

Pa ja sam zapravo još i prije okončanja studija germanistike počela raditi u Školi stranih jezika u Vodnikovoj. Potom sam radila kao učiteljica u osnovnoj školi, zatim u srednjoj i naposljetku sam na UF-u započela svoj rad kao netko tko priprema buduće učitelje. Pomoglo mi je što sam prije dolaska na Fakultet radila sa svim uzrastima, i to od onih u najranijoj dobi pa sve do odraslih. Tako sam se već na samom početku svojega rada na UF-u osjećala potpuno spremnom i kvalificiranom, a moj odnos sa studentima oduvijek je bio jako dobar. Što se tiče želje da budem učiteljica ili profe-

sorica, sjećam se da sam već i prije polaska u školu jako voljela igre u kojima sam bila učiteljica i ocjenjivala druge.

❓ Kakav je interes mladih ljudi za upis na Učiteljski fakultet zadnjih godina? Je li se i na koji način promijenio profil studenata koji vam dolaze? Što čujete od njih, zašto oni biraju baš Učiteljski fakultet? Što očekuju od rada u prosvjeti s obzirom na to da uvjeti nisu baš sjajni? Pretpostavljam da znaju kako se neće obogatiti od učiteljstva...

Ako krenemo od ove akademske godine, moram reći da smo i više nego zadovoljni popunjavanjem kvota, kako na učiteljskim, tako i na odgojiteljskim studijima, i to na redovitim i izvanrednim studijskim programima. Posebice nas veseli što su svoje kvote popunili svi studijski programi na odsjecima u Čakovcu i Petrinji, jer znamo da je zadnjih godina vidljiv pad broja studenata na mnogim ustanovama u manjim gradovima. Posljednjih nekoliko godina imali smo i mi malo slabije popunjene učiteljske studije na odsjecima. Stoga smo se ove godine dodatno potrudili doprijeti do maturanata i zainteresirati ih za svoje studijske programe. Boljem upisu sigurno ne odmažu posljednja povećanja plaća, ali uvjerena sam da rad naših profesora sa studentima također ima dobar odjek. K tomu treba istaknuti da smo zadovoljni i s upisom na naša dva doktorska studija *Cjeloživotno obrazovanje* i *Jezični, književni i kulturni kontekst ranoga, predškolskog i primarnog obrazovanja*, kao i na poslijediplomske specijalističke studije, posebice na one *Dramska pedagogija* i *Mentalno zdravlje*. Ako govorimo o profilu naših studenata, treba reći da među njima i nadalje prepoznajemo većinu onih koji su rođeni za profesije odgojitelja i učitelja i koji će se znati nositi s izazovima svojega poziva u školama ili vrtićima. No, ponekad i mi profesori od novih generacija očekujemo da budu kao što smo mi nekada bili, pri čemu često idealiziramo svoju generaciju i ne uzimamo pritom u obzir sve specifičnosti današnjih generacija studenata, koji zbog svakodnevnoga intenzivnog korištenja moderne tehnologije i brzog načina života te stal-

ne prisutnosti na društvenim mrežama i *webu* drukčije percipiraju i učenje i obveze. Stoga smatram da se i mi trebamo djelomično prilagoditi njihovom načinu funkcioniranja značajnijim korištenjem novih tehnologija i novih pristupa radu i učenju. Novim generacijama treba priznati da su nevjerojatno vješte s mobilnim uređajima i kad ih promatraste kako se snalaze i organiziraju u svim životnim situacijama, od onih vezanih za fakultet preko onih u različitim životnim prilikama do zabave, treba im skinuti kapu.

NIJE SVE TAKO CRNO

🗨️ **Kako biste Vi, kao dekanica Učiteljskoga fakulteta, najvažnije hrvatske ustanove za obrazovanje novih učitelja, ocijenili stanje u hrvatskom odgojno-obrazovnome sustavu?**

Rekla bih da je stanje u odgojno-obrazovnom sustavu zadovoljavajuće, ali i da su svakako potrebne određene korekcije. Ponekad smo u Hrvatskoj previše kritični prema svemu, pa tako i prema obrazovanju. Nije, međutim, sve tako crno u našem obrazovanju dokle god nam međunarodne studije pokazuju da nam je predškolsko obrazovanje i razredna nastava nešto najbolje u odnosu na druge, puno razvijenije zemlje, ili dok se za naše završene liječnike, inženjere, informatičare, odgojitelje, matematičare i druge otimaju visokorazvijene zapadne zemlje. Samo kao ilustracija, prije nekoliko sam se dana vratila iz New Yorka pa ako bih morala usporediti obrazovanje u Hrvatskoj i Americi, ne bih puno razmišljala o tome koje je bolje. Ja bih odabrala ono u Hrvatskoj jer i bez puno financijskih ulaganja prosječni hrvatski građanin dobije i više nego zadovoljavajuće obrazovanje, a dobro obrazovanje u Americi jako puno košta, što si velika većina ne može priuštiti. Spomenula sam ovaj primjer jer moramo paziti kako uspoređujemo. Kad bismo mi u Hrvatskoj puno više ulagali u obrazovanje po stanovniku ili kad bi naši učenici puno više morali sami plaćati obrazovanje, mogli bismo očekivati i bolje rezultate. Ja, daka-ko, plediram za to da se poveća izdvajanje za obrazovanje, ali i da svi dionici još bolje odrade svoje zadaće, i imat ćemo puno bolje obrazovanje i situaciju u odgojno-obrazovnim institucijama.

🗨️ **Škole nemaju kompletirane stručne službe, nemaju športske dvorane, neke rade i u tri smjene. Kada ćemo odnosno hoćemo li ikada kao država uspjeti osigurati iste uvjete školovanja za svu djecu u Republici Hrvatskoj? Nije li to osnovna pretpostavka za bilo kakve male mature, nacionalne ispite, nazovimo ih kako god, odnosno osnovni preduvjet za bilo kakva unificirana testiranja naših đaka diljem Hrvatske da bismo dobili objektivnu sliku stanja.**

Nekako u posljednje vrijeme možemo pratiti da ministar i MZOM ističu da im je cilj postići da svako dijete ima jednake šanse. Vidimo da se obnavljaju, dograđuju i grade vrtići, škole i školske dvorane. I opet ćemo prekritično reći da je sve nedovoljno brzo, ali ništa ne ide preko noći. Složit ćemo se da se nikada nije toliko ulagalo u zgrade i infrastrukturu obrazovnih institucija, i tu treba i nadalje tako agilno raditi kako bi se ulaganja još više povećala i ubrzala, i onda ćemo ići prema tom idealu da sva djeca

imaju iste uvjete, da borave u jednoj smjeni, da se obrazuju u vrhunsko opremljenim učionicama i da u vrijeme kada su u školi, mogu razvijati svoje talente, kako u športskim, tako i u drugim aktivnostima, poput onih glazbenih, informatičkih ili nekih drugih, a da nakon što dođu kući, svoje slobodno vrijeme mogu kvalitetno provoditi sa svojim roditeljima. Tako će i onaj odgojni segment biti bolji nego što je to u ovom trenutku. Spomenuli ste i nacionalne ispite. I za to je potrebno vrijeme da se pripreme i zažive u cijelosti na optimalan način. No, ja ne sumnjam da ćemo i do toga doći. Sjetimo se porođajnih muka u prvim godinama mature, koja je danas daleko bolja od početka uvođenja. Možemo mi jako dobro raditi u Hrvatskoj, problem je što to ne činimo svi uvijek, mnogi se vole, da kolokvijalno kažem, šlepati. Prošla sam puno svijeta i uvjerila sam se da mi možemo izvrsno organizirati športske manifestacije, znanstvene konferencije ili neka druga događanja. Sjećam se i vremena COVID krize kad smo mi u Hrvatskoj zapravo bili predvodnici u prelasku na *online* nastavu u osnovnim i srednjim školama te na fakultetima, i to na puno kvalitetniju negoli je to bio slučaj u Francuskoj, Njemačkoj ili nekim drugim zemljama Europske unije s kojima se volimo uspoređivati. Dakle, mi znamo i možemo, ali preduvjet za uspjeh je da to moramo uvijek htjeti, a ne samo ponekad i poneki.

PROMJENE SE NE DOGAĐAJU PREKO NOĆI

🗨️ **Kako gledate na poplavu odlikaša zadnjih godina a istodobno na ispodprosječne rezultate na PISA-inim testovima?**

Glede PISA-inih istraživanja, ja nikako ne bih bila tako kritična kao što su mnogi naši mediji jer držim da smo nepravedni prema obrazovanju s obzirom na druga područja života. Gledajte, mi smo prema tim rezultatima negdje malo iznad ili oko srednjeg dijela, kako u kojem području: u 2023. godini od 81 zemlje u čitalačkoj smo pismenosti smo na 26. mjestu, u prirodoslovnoj na 31. mjestu, a u matematičkoj pismenosti na 36. mjestu. No, budimo iskreni, u kojem smo mi to području (osim u športu) među najboljima od svih zemalja koje sudjeluju u PISA-inim istraživanjima, a radi se većinom o najrazvijenijim zemljama Europe i svijeta. Naši učenici često u tim istraživanjima postižu, prema mojem mišljenju, i natprosječne rezultate, jer ako ih ne pripremate u školi i po udžbenicima na isti način, onda mi, realno, njihovim rezultatima moramo biti i više nego zadovoljni. To nikako ne znači da sam ja zadovoljna s postojećim stanjem, prije bih rekla da sam zadovoljna s postojećim rezultatima u ovim uvjetima. I zalagala bih se da se okvir promijeni na način da učenike u školi podučavamo tako da budu spremni za natjecanja, kako u njihovim kompetencijama, tako i za suvremeno tržište rada. Treba znati da su i neke druge velike zemlje ranije imale puno lošije rezultate u nekim područjima PISA-inih istraživanja, primjerice Njemačka, pa su kao društvo osvijestili problem, sjeli zajedno svi mjerodavni, zasukali rukave i krenuli u promjene udžbenika i poimanja učenja te postizanja uspjeha, i rezultati su postajali sve bolji i bolji. Samo, to se nije dogodilo preko noći. Neće se ni kod nas dogoditi od puno priče i bez dodatnog angažmana svih, od MZOM-a preko autora udžbenika i nastavnika do učenika i njihovih roditelja!

Nova uprava Učiteljskoga fakulteta: **izv. prof. dr. sc. Adrijana Višnjić-Jevtić** (prodekanica za nastavu), **izv. prof. dr. sc. Tamara Jurkić Sviben** (prodekanica za znanost i umjetnost), **izv. prof. dr. sc. Martina Kolar Billege** (prodekanica za poslovanje i razvoj), dekanica **prof. dr. sc. Blaženka Filipan-Žignić**, **doc. dr. sc. Hrvoje Šlezak** (prodekan za poslovanje, studij i studente na Odsjeku u Čakovcu) i **prof. dr. sc. Marko Badrić** (prodekan za poslovanje, studij i studente na Odsjeku u Petrinji)

Previše trčimo za ocjenama

🗨️ **Brojni učitelji, naročito u osnovnim školama, upozoravaju zadnjih godina da smo se svi skupa previše posvetili ispitima i ocjenama, dakle obrazovnoj komponenti, a da se odgoj sve više zapostavlja. Kako to komentirate?**

- Slažem se s Vama da smo se posljednjih godina previše usmjerili na trčanje za ocjenama. I Vi ćete se sjetiti da je i u Vašoj generaciji u osnovnoj i srednjoj školi bilo samo nekoliko odličnih učenika, a danas je često obrnuto, tj. imate samo pokojeg učenika koji nije odličan, što teško može biti realno. Taj pritisak da učenik mora imati prosjek 5.0 je izvan pameti. Pa tko od nas doista može u svemu biti najbolji? Ja to oduvijek govorim svojim učenicima i studentima i odmah im bude lakše. Odgoj nam u sustavu pomalo kiksa, što je zasigurno povezano s jedne strane prezaposlenošću roditelja, a s druge strane nemogućnošću kvalitetnog odgojnog utjecaja učitelja i škole zbog krutosti sustava, ali i pritiska roditelja. Srećom, još uvijek znamo prepoznati dobro odgojeno dijete ili studenta, ima ih. Činjenica jest da si kao društvo moramo osvijestiti da u segmentu odgoja treba puno više angažmana, i to na svim razinama, od ministarstva preko škole pa sve do obitelji, kako bi se situacija popravila.

Evolucija, a ne revolucija

🗨️ **Da sutra postanete ministrica obrazovanja, što bi bio Vaš prvi potez? U kojem sektoru odgojno-obrazovnoga i znanstvenoga sustava „gori” odnosno u kojem su nužne hitne promjene?**

- Nisam sigurna da želim u vruću fotelju ministrice znanosti i obrazovanja. Ali hipotetski govoreći, prvo bih i ovdje krenula, kao što sam krenula u pripreme za svoju prijavu na natječaj za dekanicu, u dubinsko snimanje stanja. Možda je danas nepopularno to reći, ali mi u Hrvatskoj imamo relativno dobar odgojno-obrazovni sustav koji treba unaprijediti, nipošto sve odbaciti, već graditi na postojećem i težiti poboljšanjima. Ja sam pristaša evolucija, a ne revolucija. Revolucija je ionako bilo jako malo u povijesti, i s ovim odmakom ne bih bila uvjerena u to da su donijele samo boljitak našoj civilizaciji. A gdje „gori”? Tamo gdje se ne radi po pravilima struke i gdje se ne ispunjavaju obveze postavljene pred sudionike sustava. ///

TKO JE NOVA DEKANICA UČITELJSKOGA FAKULTETA?

Prof. dr. sc. Blaženka Filipan-Žignić redovita je profesorica u trajnom izboru na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirala je na Filozofskom fakultetu, na kojem je obranila i doktorski rad iz područja lingvistike. Stupanj magistrirane znanosti stekla je na Ekonomskom fakultetu. Na Učiteljskom fakultetu zaposlena je od 2002. godine. Nastavu izvodi na prijediplomskim, diplomskim i doktorskim studijima. Autorica je brojnih znanstvenih radova, među kojima i četiriju znanstvenih monografija iz područja jezikoslovja i primijenjene lingvistike. Osim autorstva, dokazala se i kao urednica više uredničkih knjiga i časopisa, a suautorica je i dvaju udžbenika za osnovnu školu. Izlagala je na sedamdesetak pretežito inozemnih konferencija, gdje je održala i više plenarnih izlaganja. Usavršavala se na nekoliko inozemnih sveučilišta. Bila je zatim i istraživačica ili voditeljica na više domaćih i međunarodnih projekata. Osim u znanosti, vidljiv je njezin povećan angažman u više područja. Organizirala je i vodila različite radionice za učitelje i profesore, sudjelovala je u radijskim i televizijskim emisijama o aktualnim jezičnim ili drugim temama. Članica je više domaćih i stranih organizacija i udruga. U nastavi se pokazala vrsnom predavačicom, o čemu svjedoče ponavljani izvrsni rezultati anketa. Godine 2018. dobitnica je i Dekanove nagrade. Također iznimno dobro surađuje s regionalnom i lokalnom zajednicom na zajedničkim projektima, i na europskima i na onima lokalnoga i regionalnoga karaktera. Sudjelovala je u mnogim povjerenstvima na Fakultetu i izvan njega, bila je ECTS koordinatrica, voditeljica studija, pomoćnica voditelja i pročelnica odsjeka. U tri je mandata bila prodekanica (jednom za nastavu i dva puta za poslovanje, studij i studente na Odsjeku Učiteljskoga Fakulteta u Čakovcu).

IZLOŽBA

355. obljetnica akademske tradicije i 150 godina djelovanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu

Među brojnim jubilejima koje je Sveučilište u Zagrebu obilježilo u 2024. godini posebno mjesto zauzimaju 150. obljetnica djelovanja modernoga Sveučilišta i 355. godina njegova utemeljenja.

One su bile povod za pripremu izložbe „355. obljetnica akademske tradicije i 150 godina djelovanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu“, koja je otvorena za javnost 11. studenoga 2024. u predvorju aule Sveučilišta kao dio programa manifestacije *Tjedan Sveučilišta u Zagrebu 2024.*

PRIREDILA: dr. sc. Vlatka Lemić
FOTO: Branko Nad

Skupu se na svečanom otvaranju izložbe obratila prof. emer. Mirjana Polić Bobić

U predvorju aule Sveučilišta svečano je otvorena izložba pod nazivom **355. obljetnica akademske tradicije i 150. obljetnica djelovanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu.**

Riječ je o izložbi na kojoj se prikazuje **bogata akademska baština Sveučilišta u Zagrebu sačuvana u brojnim i raznovrsnim sveučilišnim, arhivskim, muzejskim i baštinskim zbirkama.**

Izložbu o počecima djelovanja i razvoju modernoga Sveučilišta priredio je Središnji ured za arhivsku građu Sveučilišta u Zagrebu, a svečano otvorio rektor Sveučilišta u Zagrebu **prof. dr. sc. Stjepan Lakušić** u nazočnošću brojnih uzvanika i gostiju iz kulturnoga, crkvenoga i javnoga života, te članova akademske zajednice.

Prisjetivši se duge povijesti Sveučilišta u Zagrebu, najstarijega sveučilišta s neprekidnim djelovanjem u Hrvatskoj i jedne je od najznačajnijih i najvećih akademskih institucija, rektor je posebno istaknuo datum 23. rujna 1669. godine. Tada je car i kralj Leopold I. Poveljom priznao status i povlastice sveučilišne ustanove

Isusovačkoj akademiji i njezinu studiju filozofije u slobodnome kraljevskom gradu Zagrebu, koji su potvrđeni 3. studenoga 1671. godine u Hrvatskom Saboru. „Zbog toga, godinu 1669. uzimamo kao godinu utemeljenja Sveučilišta, a 3. studenoga kao Dan Sveučilišta u Zagrebu.“, istaknuo je na početku svoga govora rektor Sveučilišta u Zagrebu.

Biskup Josip Juraj Strossmayer najznačajnija je osoba za modernu povijest Sveučilišta u Zagrebu, rekao je rektor. On je pokrenuo velike nacionalne projekte poput utemeljenja akademije znanosti i osnivanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu na čiji je poticaj 1861. godine Hrvatski sabor donio zakonsku osnovu o sveučilištu s četiri fakulteta: Pravnim, Medicinskim, Bogoslovnim i Filozofskim. Kraljevsko sveučilište Franje Josipa I. u Zagrebu otvoreno je 19. listopada 1874. godine, a za njegovog prvoga rektora izabran je profesor Matija Mesić.

„S radošću se prisjećamo ovih događanja i ističemo povijesne činjenice na ovoj prigodnoj izložbi u povodu 355. obljetnice akademske kontinuirane tradicije i 150.

Otvaranje izložbe u povodu 150. obljetnice djelovanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu

godisnjice djelovanja modernoga Sveučilišta u Zagrebu. Prvi rektor Sveučilišta bio je profesor Matija Mesić, čiji je portret ovdje izložen. Ovom izložbom na kojoj javnosti predstavljamo odabrane povijesne izvore pohranjene u Sveučilišnom arhivu, jedinstvenom informacijskom izvoru, želimo pokazati kontinuitet sveučilišne priče započete davne akademske godine 1874./1875. i kompleksnost sveučilišnoga rada koji uključuje znanstvene, nastavne, kulturne, društvene i brojne druge aktivnosti. Također, ovom izložbom želimo prenijeti duh akademske tradicije Sveučilišta u Zagrebu novim generacijama koje se na njemu obrazuju.“, rekao je rektor Lakušić.

Skupu se na svečanom otvaranju izložbe obratila i **prof. emer. Mirjana Polić Bobić** koja se dugi niz godina bavila sveučilišnom poviješću i koja je bila urednica monografije izdane u povodu 350. obljetnice Sveučilišta u Zagrebu.

„Sveučilište u Zagrebu tijekom svojega višestoljetnoga djelovanja ostavilo je tragove u svim područjima nacionalnoga javnoga, kulturnoga i znanstvenoga života. Oni su dokumentarni u arhivskim zapisima koji prate povijest, organizacijske mijene i aktivnosti Sveučilišta. Ovom izložbom predstavljaju se neki od najvažnijih dokumenata Sveučilišta u Zagrebu – od njegova utemeljenja i priznavanja Sveučilišta, imenovanja prvoga rektora profesora Matije Mesića, proglašenja prve akademske godine te sačuvanih zapisa u brojnim sveučilišnim, arhivskim, muzejskim i baštinskim zbirkama“, rekla je prof. emer. Mirjana Polić Bobić.

Povijest Sveučilišta u Zagrebu, najstarijega sveučilišta s neprekidnim djelovanjem u Hrvatskoj i jedne od najznačajnijih i najvećih hrvatskih akademskih institucija, povezana je s počecima javne viso-

Career Speed Dating

- povezuje studente i poslodavce
susretom uživo

Deveto izdanje *Career Speed Datinga* u **Mozaik Event Centru**, u zajedničkoj organizaciji **Fakulteta elektrotehnike i računarstva** te studentske udruge **eSTUDENT**.

PIŠE: Petra Škaberna

FOTO: Sveučilište u Zagrebu Fakultet elektrotehnike i računarstva

Nakon dvije godine *online* formata, *Career Speed Dating* ponovno se održavao uživo.

Riječ je o događanju koje spaja studente računarstva, elektrotehnike i srodnih tehničkih disciplina s poduzećima u desetominutnim informativnim razgovorima, nakon kojih studenti i poduzeća dobivaju povratnu informaciju o tijeku razgovora s prijedlozima za poboljšanje.

„Ovo je potpuno nova vrsta intervjuiranja studenata i mladih ljudi, okruženi smo raznim poduzećima iz raznih područja koji prepoznaju našu znatiželju i radoznalost”, iznio je svoje dojmove **Ivan Lisica**, student diplomskoga studija na FER-u, a **Ilar Savinović**, također student FER-a, istaknuo je da ga se najviše dojmila „pristupačnost predstavnika svih poduzeća”.

Ove su godine na *Career Speed Datingu* sudjelovala **33 poduzeća** u **8 skupina** formiranih prema područjima djelovanja: od elektrotehnike, ICT-a i *Big Data* do algoritama, *embedded* i *databases*. Sudjelovanje u skupinama studentice i studenti mogli su odabrati prema vlastitim interesima i željama te unutar sat vremena sudjelovati u čak pet intervjua s različitim poslodavcima.

„*Career Speed Dating* etablirana je platforma za povezivanje studenata i poduzeća kojom mladim talentima, budućim nositeljima hrvatskoga tehnološkoga i društvenoga razvoja, otvaramo nove horizonte već prilikom studija. Ponosni smo na iskazani interes studenata s jedne strane, ali i poduzeća s druge, koja su dobila vrijedne

uvide u očekivanja naraštaja koji tek dolazi, njihova razmišljanja, znanja i interese koje još uvijek razvijaju i oblikuju. Ovo je jedna od važnih aktivnosti FER-a kojom gradimo pozitivnu sinergiju akademije, gospodarstva i javnoga sektora te doprinosimo tehnološkom razvoju hrvatskoga društva”, istaknuo je **doc. dr. sc. Tomislav Jaguš**, prodekan za studente Fakulteta elektrotehnike i računarstva.

Nakon dvije godine *online* formata, *Career Speed Dating* ponovno se održavao **uživo**, što je pridonijelo izravnijim i pristupačnijim razgovorima, čiju su vrijednost prepoznali svi sudionici.

„Izvršno je, prije svega moramo pohvaliti organizaciju samog događaja. Atmosfera

je super, kao i lokacija. Studenti su već očekivano dobri. Imamo dosta iskustva na ovakvim događajima tijekom godina rada i postojanja, trudimo se podržati događaje poput *Career Speed Datinga*. Studenti znaju zašto su se prijavili u određenu grupu poduzeća, znaju što ih zanima, proaktivni su i ambiciozni. Drago nam je čuti da imaju i pozitivan dojam o nama.

Osjetili smo da nam ovakvi događaji podižu prepoznatljivost, stoga smo fokus stavili više na CSD nego na neki opći marketing”, izjavio je **Boris Kovačić**, voditelj HR odjela u Koiosu. ///